Proiect

BANCA NAŢIONALĂ A ROMÂNIEI

REGULAMENT

Nr. _____ din _____

pentru modificarea și completarea
Regulamentului Băncii Naţionale a României nr.5/2013
privind cerinţe prudenţiale pentru instituţiile de credit,
cu modificările și completările ulterioare

- 2019 -

Având în vedere dispoziţiile art. 13, art. 24, art. 36^1, art. 77, art. 101, art. 104, art. 106, art. 108 – 110, art. 122, art. 123, art. 126, art. 126^1, art. 126^2 , art. 148, art. 149, art. 150 alin. (1), art. 152^1, art. 163^1, art. 164 alin. (2), art. 166, art. 166^1, art. 166^2, art. 166^3, art. 166^4, art. 166^5, art.166^6 , art. 173^4, art. 186 alin. (4) lit. d), art. 191 alin. (1) lit b), art. 224 alin. (1) lit. c), art. 226 alin. (3) lit. a), c) și e), alin. (4) lit. b) și e) și f), alin. (5), alin. (6), art. 228 alin. (1) lit. e), f), n), art. 230^1 alin. (1) lit. b), art. 289, art. 320, art. 382, art. 384 alin. (1) și ale art. 385 alin. (1), art. 404^1 alin. (1), art. 420 alin.(5) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr. 227/2007*, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul dispoziţiilor art. 25 alin. (2) lit. a) şi ale art. 48 alin. (1) din *Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naţionale a României*, precum și ale art. 420 alin. (1), alin.(3) și alin. (4) din *Ordonanța de urgență nr. 99/2006 din 6 decembrie 2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007*, cu modificările și completările ulterioare,

Banca Naţională a României emite prezentul regulament:

Art. I. Regulamentul Băncii Naţionale a României nr. 5/2013 privind cerinţe prudenţiale pentru instituţiile de credit, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 841 din 30 decembrie 2013, cu modificările şi completările ulterioare, se modifică şi se completează după cum urmează:

1. **La articolul 1, litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:**

"a) cadrul de administrare a activității instituțiilor de credit, procesul intern de evaluare a adecvării capitalului și lichidității la riscuri și condițiile de externalizare a activităților instituțiilor de credit;"

2. **La articolul 3 alineatul (1), punctul 3 se modifică şi va avea următorul cuprins:**

„**3.** *conducerea superioară* – persoanele fizice care exercită funcţii de conducere în cadrul unei instituţii de credit şi care sunt împuternicite cu activitatea de conducere curentă a instituţiei de credit şi răspund de modul de îndeplinire a acesteia faţă de organul de conducere în funcţia sa de supraveghere. Conducerea superioară este reprezentată de directori în cadrul sistemului unitar de administrare, şi de către directorat, în cadrul sistemului dualist de administrare” (modificare în scop de claritate)

3. **La articolul 3 alineatul (1), punctul 6 se modifică și va avea următorul cuprins:**

"**6.** *profil de risc* – evaluarea într-un anumit moment în timp a expunerilor la risc, brute și, după caz, nete (după luarea în considerare a diminuatorilor de risc), agregate în cadrul fiecărei categorii de risc relevante, precum și între acestea, pe baza unor ipoteze anticipative;" [FSB - Principles for an Effective risk Appetite Framework - Definitions]

4. La articolul 3 alineatul (1), punctul 7 se modifică și va avea următorul cuprins:

"**7.** *apetit la risc* – nivelul agregat și tipurile de risc pe care instituția de credit este dispusă să și le asume în limita capacității sale de risc, conform modelului său de afaceri, în vederea realizării obiectivelor sale strategice;" [GL SREP 2014 - punctul 3+ pct. 14 Ghid guvernanță internă – GL 11/2017]

5. La articolul 3 alineatul (1), după punctul 7 se introduc trei puncte noi, punctele 7^1 - 7^3, cu următorul cuprins:

"**7^1.** *capacitatea de risc* - nivelul maxim de risc pe care o instituție de credit și-l poate asuma, ținând seama de baza de capital proprie, propriile capacități de administrare și control al riscurilor, precum și constrângerile sale în materie de reglementare; [FSB - Principles for an Effective risk Appetite Framework – Definitions + pct. 14 Ghid guvernanță internă – GL 11/2017]

7^2. *limitele de risc* - măsuri cantitative bazate pe ipoteze anticipative care alocă apetitul la risc agregat din declaraţia privind apetitul la risc pe linii de activitate, entități juridice, categorii de risc specifice, concentrări și, după caz, alte nivele;" [FSB - Principles for an Effective risk Appetite Framework - Definitions]

7^3. *cultura privind riscurile* – normele și conduita instituției de credit în legătură cu conștientizarea, asumarea și administrarea riscurilor, precum și mecanismele de control care stau la baza deciziilor privind riscurile. Cultura privind riscurile influențează deciziile conducerii și ale angajaților în cursul activităților lor curente și are un impact asupra riscurilor pe care aceștia și le asumă;" [pct. 14 Ghid guvernanță internă – GL 11/2017]

6. La articolul 3 alineatul (1), punctul 8 se modifică și va avea următorul cuprins:

„8. *toleranță la risc* – nivelul și tipurile de risc la care instituția de credit nu se expune în mod deliberat, dar pe care le acceptă;" (modificare în scop de claritate, ECB-ILAAP)

7. La articolul 3 alineatul (1), după punctul 8 se introduce un nou punct, punctul 8^1, cu următorul cuprins:

"8^1. *praguri de risc* - nivelul cuantificabil al riscului dincolo de care instituția de credit nu mai este dispusă să îl accepte/până la care instituția de credit este dispusă să îl accepte;"

8. La articolul 3 alineatul (1), punctul 9 se modifică și va avea următorul cuprins:

„9. *risc de conformitate* – riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor, fondurilor proprii sau a lichidității, care poate conduce la pierderi financiare semnificative sau care poate afecta reputația unei instituții de credit, ca urmare a încălcării sau neconformării cu cadrul legal și de reglementare, cu acordurile, practicile recomandate sau standardele etice aplicabile activităților sale;" (modificare în scop de claritate)

9. La articolul 3 alineatul (1), punctul 10 se modifică şi va avea următorul cuprins:

„**10**. *conflict de interese* – acea situaţie sau împrejurare în care interesul personal, direct ori indirect, al personalului instituţiei de credit contravine interesului acesteia, astfel încât afectează sau ar putea afecta independenţa şi imparţialitatea acestora în luarea deciziilor ori îndeplinirea la timp şi cu obiectivitate a îndatoririlor care le revin în exercitarea atribuţiilor de serviciu; " (modificare pentru a asigura corelare terminologică)

10. La articolul 3 alineatul (1), punctul 11 se modifică și va avea următorul cuprins:

„**11.** *persoane care deţin funcţii-cheie* – membri ai personalului care au o influenţă semnificativă asupra orientării instituţiei de credit, însă care nu sunt membri ai organului de conducere. Această categorie de persoane include coordonatorii funcţiilor de control intern şi directorul financiar, în situaţia în care aceştia nu sunt membri ai organului de conducere, precum și persoanele desemnate să asigure conducerea structurilor care privesc activităţile juridice, trezorerie, creditare, precum şi orice alte activităţi care pot expune instituţia de credit unor riscuri semnificative. Noțiunea poate include coordonatorii unor linii de activitate importante, ai sucursalelor din Spațiul Economic European/Asociației Europene a Liberului Schimb, ai filialelor din state terțe și coordonatorii altor funcții interne;" [pct. 15 # 10 Ghid EBA Fit and Proper + pct. 14 Ghid EBA guvernanță internă]

11. La articolul 3 alineatul (1), după punctul 11 se introduc zece puncte noi, punctele 11^1-11^{10}, cu următorul cuprins:

„**11^1**. *coordonatorii funcțiilor de control intern* – persoanele de la cel mai înalt nivel ierarhic care sunt responsabile de conducerea efectivă a funcționării curente a funcțiilor independente de administrare a riscurilor, conformitate și audit intern; [pct. 15 # 11 Ghid EBA Fit and Proper + pct. 14 Ghid EBA guvernanță internă]

11^2. *director general (CEO)* – persoana responsabilă cu conducerea și coordonarea tuturor activităților unei instituții de credit, respectiv directorul general în cadrul sistemului unitar de administrare sau președintele directoratului, în cadrul sistemului dualist de administrare; [pct. 15 # 9 Ghid EBA + pct. 14 Ghid EBA guvernanță internă]

11[3]. *director financiar (CFO)* – persoana care are răspunderea generală pentru conducerea tuturor activităților privind administrarea resurselor financiare, planificarea financiară și raportarea financiară; [pct. 15 # 12 Ghid EBA + pct. 14 Ghid EBA guvernanță internă]

11[4]. *personal* – toți angajații unei instituții de credit și ai filialelor sale care intră în perimetrul de consolidare prudențială al acesteia, inclusiv filialele care nu sunt incluse în domeniul de aplicare a Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare sau a legislațiilor naționale din alte state membre de transpunere a Directivei 2013/36/UE, cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, precum și toți membrii conducerii superioare și ai organului de conducere în funcţia sa de supraveghere; [pct. 15 # 6 Ghid EBA + pct. 14 Ghid EBA guvernanță internă]

11[5]. *mandat* – deținerea unei funcții de către un membru al organului de conducere al unei instituții de credit sau al altei entități juridice. În situația în care organul de conducere, potrivit formei juridice a entității, este compus dintr-o singură persoană, această funcție este de asemenea luată în considerare ca un mandat; [pct. 15 # 20 Ghid EBA + pct. 14 Ghid EBA guvernanță internă]

11[6]. *mandat în funcție executivă* – mandat încredințat unei persoane care este responsabilă cu conducerea efectivă a unei entități. În cazul instituțiilor de credit administrate în sistem unitar, exercită un mandat în funcție executivă orice persoană căreia i-au fost delegate atribuții de conducere a societății, respectiv acei membri ai consiliului de administrație care au fost numiți directori și acele persoane din afara consiliului de administrație cărora li s-au delegat atribuții de conducere. În cazul instituțiilor de credit administrate în sistem dualist, exercită un mandat în funcție executivă membrii directoratului. [pct. 10 Ghid EBA & suplimentar Ghid EBA]

11[7]. *mandat în funcție neexecutivă* – mandat încredințat unei persoane care este responsabilă cu supravegherea şi monitorizarea procesului decizional, fără a avea atribuții executive în cadrul unei entități. [pct. 15 # 21 Ghid EBA] În cazul instituțiilor de credit administrate în sistem unitar, exercită un mandat în funcție neexecutivă acei membri ai consiliului de administrație care nu au fost numiți directori. În cazul instituțiilor de credit administrate în sistem dualist, exercită un mandat în funcție neexecutivă membrii consiliului de supraveghere. [pct. 10 Ghid EBA & suplimentar Ghid EBA]

11[8]. *instituții de credit semnificative* - instituții de credit globale de importanță sistemică de tip G-SII și alte instituții de credit de importanță sistemică de tip O-SII, identificate de Comitetul Național pentru Supravegherea Macroprudențială conform Regulamentului Comitetului Național

pentru Supravegherea Macroprudențială nr. 2/2017 privind metodologia şi procedura utilizate pentru stabilirea amortizoarelor de capital şi sfera de aplicare a acestor instrumente și, după caz, alte instituții de credit stabilite ca fiind semnificative de către Banca Națională a României sau potrivit legii, pe baza unei evaluări a mărimii și organizării interne a instituțiilor de credit, precum și a naturii, obiectului de activitate și complexității activităților lor; [pct. 15 # 3 Ghid EBA fit & proper + pct. 14 Ghid EBA guvernanță internă]

11[9]. *instituţie de credit listată* - instituţie de credit ale cărei instrumente financiare sunt admise la tranzacţionare:

- pe o piaţă reglementată din lista publicată de Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA) în conformitate cu art. 56 din Directiva 2014/65/UE privind piețele instrumentelor financiare;

- într-un sistem multilateral de tranzacționare, astfel cum este acesta definit în legislațiile naționale care transpun art.4 alin. (1) pct. (22) din Directiva 2014/65/UE privind piețele instrumentelor financiare, într-unul sau mai multe state membre" [pct. 15 # 4 Ghid EBA fit & proper + pct. 14 Ghid EBA guvernanță internă]

11[10]. *riscuri pentru capital* - riscuri distincte care, dacă se materializează, au un impact prudențial semnificativ asupra fondurilor proprii ale instituției de credit în următoarele 12 luni. Acestea includ, printre altele, riscurile prevăzute la articolul 24 alineatul (2^1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.227/2007, cu modificările și completările ulterioare;" [GL SREP 2014 - punctul 3]

12. La articolul 3 alineatul (1) punctul 12 se abrogă.(propunere de abrogare, întrucât în noul proiect privind cadrul de autorizare nu mai este utilizată noțiunea de persoane cu funcție de conducere de nivel mediu)

13. La articolul 3 alineatul (1), punctul 13 se modifică și va avea următorul cuprins:

"**13.** *proces intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri (ICAAP)* – procesul de identificare, măsurare, administrare și monitorizare a capitalului intern, implementat de către instituția de credit conform articolului 148 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.227/2007, cu modificările și completările ulterioare;" [GL SREP 2014 - punctul 3]

14. La articolul 3 alineatul (1), după punctul 13 se introduc patru puncte noi, punctele 13[1] – 13[4], cu următorul cuprins:

"**13[1].** *procesul intern de evaluare a adecvării lichidității la riscuri (ILAAP)* - procesul de identificare, măsurare, administrare și monitorizare a lichidității, implementat de către instituția de credit, în baza prevederilor din cadrul paragrafului "2.7 Riscurile de lichiditate și finanțare" din secțiunea a 2-a, capitolul II, titlul II; [GL SREP 2014 - punctul 3]

13[2]. *revizuire și validare internă* – succesiune de procese în care (i) revizuirea internă acoperă o gamă largă de controale, evaluări și rapoarte care asigură că strategiile, procesele și metodologiile ICAAP și ILAAP se mențin solide, cuprinzătoare, eficace și proporționale, iar (ii) validarea internă, ca parte a revizuirii interne, include procese și activități care evaluează dacă metodologiile de măsurare a riscului și datele referitoare la risc ale instituției surprind, în mod adecvat, aspectele relevante ale riscului. [ECB Guide to ICAAP și ECB Guide to ILAAP – Glosar – „Internal review and validation"]

13[3]. *proces intern solid* - proces intern care cuprinde factorii generatori, vulnerabilitățile, variabilele de parametrizare, procesele, datele de intrare și rezultatele și este corelat cu planurile strategice ale instituției. [ECB Guide to ICAAP – pct 22]

13[4]. *planificarea capitalului* – proces intern multidimensional care stabilește planul de capital ce conține o proiecție multianuală (minim 3 ani), a necesarului și a resurselor de capital, prin luarea în considerare a scenariilor, strategiei și planurilor operaționale ale instituției." [ECB Guide to ICAAP – Glosar – „Capital planning"]

15. La articolul 3 alineatul (1), după punctul 14 se introduc trei puncte noi, punctele 14[1] - 14[3], cu următorul cuprins:

"**14[1].** *simulare de criză în sens invers* – simulare de criză care pornește de la identificarea unui rezultat prestabilit (spre exemplu stare de dificultate majoră în asigurarea continuității), pentru a explora apoi scenariile și circumstanțele care ar putea determina apariția acelui rezultat. [ECB Guide to ICAAP și ECB Guide to ILAAP – Glosar – „Reverse stress test"]

14[2]. *scenarii adverse* - reprezintă o combinație de schimbări adverse presupuse a avea loc cu privire la factori interni și externi (inclusiv schimbări macroeconomice și financiare, precum și perturbări severe ale pieței) care este utilizată pentru evaluarea rezistenței adecvării capitalului și/sau lichidității instituției față de schimbări adverse potențiale pe un orizont de timp mediu (minim 3 ani). Schimbările presupuse cu privire la factorii interni și externi trebuie combinate în mod consecvent, trebuie să fie severe, dar plauzibile, din perspectiva instituției de credit și să reflecte riscurile și vulnerabilitățile care sunt evaluate ca reprezentând cele mai pertinente amenințări la adresa instituției de credit. [ECB Guide to ILAAP – Glosar – „Adverse scenario"]

14[3]. *creditare în valută* - acordarea de credite debitorilor, indiferent de forma facilității de credit (inclusiv, de exemplu, plăți amânate sau convenții financiare similare) în alte monede decât mijlocul legal de plată din țara de domiciliu a debitorului; [GL SREP 2014 - punctul 3]

14[4]. *risc generat de creditarea în valută* - riscul existent sau potențial pentru câștigurile și fondurile proprii ale instituției de credit, care este asociat creditării în valută a debitorilor expuși la riscul valutar;" [GL SREP 2014 - punctul 3]

16. La articolul 3 alineatul (1), după punctul 18 se introduc trei puncte noi, punctele 18[1] – 18[3], cu următorul cuprins:

"**18[1]**. *lichidități pe parcursul zilei (intraday)* - fonduri care pot fi accesate în cursul zilei lucrătoare pentru a permite instituției de credit să efectueze plăți în timp real. [SREP – punctul 3]

18[2]. *risc de lichiditate pe parcursul zilei (intraday)* - riscul existent sau potențial asociat incapacității instituției de a-și gestiona în mod eficace cerințele de lichiditate din cursul unei zile. [SREP – punctul 3]

18[3]. *capacitate de contrabalansare* – capacitatea instituției de a deține sau de a avea acces la lichiditate în exces pe orizonturi de timp scurte, medii și lungi, în vederea reacționării la scenarii de criză" [SREP – pct.3 „Counterbalancing capacity"]

17. La articolul 3 alineatul (1), după punctul 19 se introduc două puncte noi, punctele 19[1] și 19[2], cu următorul cuprins:

„**19[1].** *servicii de tip cloud* - servicii furnizate cu ajutorul tehnologiilor de calcul de tip cloud, și anume un model pentru permiterea accesului universal, convenabil, la cerere în rețea la un grup comun de resurse de calcul configurabile (de exemplu rețele, servere, soluții de stocare, aplicații și servicii), care poate fi rapid pus la dispoziție și lansat cu un efort minim de gestionare sau interacțiune cu furnizorul serviciului" (pct. 3 din Recomandările ABE privind externalizarea către furnizori de servicii de tip cloud – EBA/REC/2017/03)

"**19[1].** *risc de conduită* - riscul existent sau potențial de pierderi pentru o instituție de credit, care este asociat prestării necorespunzătoare a serviciilor financiare, inclusiv a cazurilor de abatere disciplinară cu intenție sau din neglijență;" [GL SREP 2014 - punctul 3]

18. La articolul 3 alineatul (1), punctul 20 se modifică și va avea următorul cuprins:

"20. *risc reputațional* – riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor, fondurilor proprii sau a lichidității, determinat de prejudicierea reputației instituției de credit;" (modificare

în scop de claritate)

19. La articolul 3 alineatul (1), după punctul 23 se introduce un nou punct, punctul 23^1, cu următorul cuprins:

"23^1. *unitate internă* - parte a structurii operaționale, fără personalitate juridică, care nu are activitate operațională de sine stătătoare;"

20. La articolul 3 alineatul (1), după punctul 39 se introduce un nou punct, punctul 39^1, cu următorul cuprins:

"**39^1.** *riscuri pentru lichiditate și finanțare* - riscuri distincte care, dacă se materializează, au un impact prudențial semnificativ asupra lichidității instituției de credit pe diferite orizonturi de timp;" [GL SREP 2014 - punctul 3]

21. La articolul 3 alineatul (1), după punctul 40 se introduc două puncte noi, punctele 40^1 și 40^2, cu următorul cuprins:

"**40^1.** *risc de finanțare* - riscul ca instituția de credit să nu dispună de surse stabile de finanțare pe termen mediu și lung, ceea ce duce la riscul existent sau potențial ca instituția de credit să nu poată îndeplini, sau să îndeplinească la costuri de finanțare inacceptabile, obligațiile financiare, cum ar fi plățile și nevoile de garanții reale, pe măsură ce acestea devin scadente pe termen mediu și lung;" [GL SREP 2014 - punctul 3]

40^2. *plan de finanțare* - este rezultatul unui proces intern multidimensional și conține o proiecție multianuală a surselor de finanțare ale instituției de credit, prin luarea în considerare a scenariilor, strategiei și planurilor operaționale ale acesteia." [ECB Guide to ILAAP – Glossary"]

22. La articolul 3 alineatul (1), punctul 50 se modifică și va avea următorul cuprins:

"50. *risc juridic* – o subcategorie a riscului operațional care reprezintă riscul de pierdere ca urmare atât a amenzilor, penalităților și sancțiunilor de care instituția de credit este pasibilă în caz de neaplicare sau aplicare defectuoasă a dispozițiilor legale sau contractuale, cât și a faptului că drepturile și obligațiile contractuale ale instituției de credit și/sau ale contrapartidei sale nu sunt stabilite în mod corespunzător;" (modificare în scop de claritate)

23. La articolul 3 alineatul (1), după punctul 53 se introduc trei puncte noi, punctele 54-56, cu următorul cuprins:

„54. *bază de capital solidă* – evaluare multianuală a capacității instituție de credit de a îndeplini cerințele de capital reglementate, pe cele stabilite suplimentar în cadrul procesului de supraveghere și derulat de Banca Națională a României, precum și cerințele de capital intern cu

elemente de capital care au capacitatea de a acoperi pierderile, astfel încât să fie asigurată continuarea activității inclusiv în condiții de constrângeri financiare externe;

55. *cadrul privind apetitul la risc* – cadru ce trebuie să includă politicile, procesele, controalele și sistemele prin care apetitul la risc este stabilit, comunicat și monitorizat. Acesta include declarația privind apetitul la risc, limitele de risc, precum și rolurile și responsabilitățile acelora care supraveghează implementarea și monitorizează cadrul privind apetitul la risc. (FSB)

56. *declarația privind apetitul la risc* – o declarație în formă scrisă a organului de conducere prin care este exprimat apetitul la risc. Aceasta include indicatori calitativi și cantitativi cel puțin cu privire la venituri, capital, riscuri și lichiditate, precum și aspecte privind riscurile mai greu cuantificabile (cum ar fi, riscul reputațional și riscul de conduită) și privind domeniul spălării banilor și a finanțării terorismului." (ECB si FSB)

24. La articolul 3, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alineatul (4), cu următorul cuprins:

„**(4)** Pentru scopurile prezentului regulament, expresiile „expuneri neperformante" și „expuneri restructurate" au înțelesul prevăzut de Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 680/2014 al Comisiei din 16 aprilie 2014 de stabilire a unor standarde tehnice de punere în aplicare cu privire la raportarea în scopuri de supraveghere a instituțiilor în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare." [ITS 680/2014]

25. Denumirea Titlului II se modifică și va avea următorul cuprins:

„Cadrul de administrare a activității instituțiilor de credit, evaluarea adecvării membrilor organului de conducere și a persoanelor care dețin funcții-cheie, procesul intern de evaluare a adecvării capitalului și lichidității la riscuri și condițiile de externalizare a activităților instituțiilor de credit"

26. La titlul II, denumirea capitolului I se modifică şi va avea următorul cuprins:

"Cadrul de administrare a activității instituțiilor de credit

Dispoziții generale"

27. La articolul 4 alineatul (1), după litera a) se introduce o nouă literă, litera a[1]), cu următorul cuprins:

" a[1]) modelul de afaceri și strategia aferentă;

28. La articolul 4 alineatul (1), literele b), c), d) și e) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"b) organul de conducere al instituţiei de credit, respectiv: atribuţii şi responsabilităţi, înfiinţarea, componenţa, procedurile și responsabilitățile comitetelor organului de conducere în funcția sa de supraveghere;

c) cultura privind riscurile și conduita în desfășurarea activității;

d) controlul intern și mecanismele aferente, respectiv: cadrul de administrare a riscurilor și funcțiile de control intern, produsele noi;

e) administrarea continuității activităţii;" (GL 11/2017, titlul II - VI)

29. La articolul 4, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (1^1), cu următorul cuprins:

"**Art. 4 - (1^1)** În aplicarea dispozițiilor prezentului capitol, atunci când documentează politici și măsuri privind cadrul de administrare a activității instituțiile de credit trebuie să aibă în vedere cel puțin aspectele prevăzute în anexa nr. 5 (Anexa I din GL 11/2017) Atunci când politicile privind cadrul de administrare a activității și documentația aferentă sunt evidențiate în documente separate, instituțiile de credit trebuie să le considere ca fiind un singur document privind cadrul de administrare a activității. (pct.89 din GL 11/2017)

30. La articolul 5, alineatele (2) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"**Art. 5 - (2)** La elaborarea și implementarea cadrului de administrare a activității, instituțiile de credit trebuie să ia în considerare mărimea și organizarea lor internă, precum și natura, amploarea și complexitatea riscurilor inerente modelului de afaceri și activităților lor, conform principiului proporționalității cuprins în articolul art. 24 alin. (2) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului aprobată cu modificări si completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare. (pct.18 din GL 11/2017)

(3) Prevederile alin. (2) – (2^1) se aplică de casa centrală a cooperativelor de credit şi la nivelul reţelei cooperatiste."

31. La articolul 5, după alineatul (2) se introduc două noi alineate, alineatul (2^1) și alineatul (2^2), cu următorul cuprins:

"**Art. 5 - (2^1)** În scopul aplicării principiului proporționalității și pentru a asigura implementarea corespunzătoare a cerințelor aferente cadrului de administrare a activității, instituțiile de credit și Banca Națională a României iau în considerare următoarele criterii: (pct.19 din GL 11/2017)

a) mărimea, sub aspectul bilanțului total, a instituției de credit și a filialelor acesteia în perimetrul de consolidare prudențială;

b) prezența geografică a instituției de credit și amploarea operațiunilor sale în fiecare jurisdicție;

c) forma juridică a instituției de credit, inclusiv dacă instituția de credit face parte dintr-un grup și, dacă este cazul, evaluarea proporționalității în cadrul grupului respectiv;

d) dacă instituția de credit este listată sau nu;

e) dacă instituția de credit este autorizată să utilizeze modele interne pentru determinarea cerințelor de capital, cum ar fi, abordarea bazată pe modele interne de rating;

f) tipul de activități și servicii autorizate desfășurate de instituția de credit, în special cele prevăzute la art. 18 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare;

g) modelul de afaceri și strategia aferentă, natura și complexitatea activităților, precum și structura organizatorică a instituției de credit;

h) strategia privind administrarea riscurilor, apetitul la risc și profilul actual de risc ale instituției de credit, ținându-se cont și de rezultatele evaluării capitalului și a lichidității în cadrul procesului de supraveghere și evaluare (SREP);

i) structura acționariatului și a finanțării instituției de credit;

j) tipul de clienți (de exemplu, de tip retail/distribuitori cu amănuntul, de tip corporate/societăți, de tip instituțional, întreprinderi mici, entități publice) și complexitatea produselor sau a contractelor;

k) activitățile externalizate și canalele de distribuție; și

l) sistemele existente ale tehnologiei informațiilor (IT), inclusiv sistemele de continuitate și activitățile de externalizare în acest domeniu.”

32. După articolul 5 se introduce un nou articol, articolul 5[1], cu următorul cuprins:

(1) Evaluarea semnificației instituțiilor de credit se realizează de către acestea prin aplicarea criteriilor prevăzute la art. 5 alin. (2^2) și se transmite spre confirmare Băncii Naționale a României. (2) Banca Națională a României confirmă, printr-o notificare adresată instituțiilor de credit, rezultatul evaluării prevăzute la alin. (1).

33. La secțiunea 1 din capitolul I al titlului II, denumirea paragrafului 1.1 se modifică și va avea următorul cuprins:

”**1.1 Cadrul organizațional - Dispoziții generale**”

34. Articolul 6 se modifică și va avea următorul cuprins:

”Art. 6 - (1) Organul de conducere al unei instituţii de credit trebuie să asigure o structură operațională și organizatorică adecvată şi transparentă pentru instituţia de credit în cauză și trebuie să dețină o prezentare scrisă a acesteia. (pct.67 din GL 11/2017)

(2) În sensul alin. (1), structura operațională și organizatorică trebuie să promoveze şi să demonstreze administrarea eficace și prudentă a unei instituţii de credit la nivel individual, subconsolidat și consolidat. Organul de conducere trebuie să se asigure că funcțiile de control intern sunt independente de liniile de activitate pe care le controlează, inclusiv faptul că există o separare adecvată a responsabilităților lor și că acestea dețin resursele financiare și umane adecvate, precum și competențele necesare pentru a-și îndeplini rolul în mod eficace. (pct.67 din GL 11/2017)

(3) Liniile de raportare şi alocarea responsabilităţilor, în special între persoanele care dețin funcții-cheie, în cadrul unei instituţii de credit, trebuie să fie clare, bine definite, coerente, obligatorii şi documentate în mod corespunzător. Documentația trebuie să fie actualizată, în consecință. (pct.67 din GL 11/2017)

(4) Structura operațională și organizatorică a instituției de credit nu trebuie să afecteze capacitatea organului de conducere de a supraveghea şi a administra în mod eficace riscurile cu care se confruntă instituţia de credit sau grupul din care aceasta face parte sau capacitatea Băncii Naționale a României de a supraveghea în mod eficace instituția de credit. (pct.68 din GL 11/2017)

(5) Organul de conducere trebuie să evalueze dacă și în ce fel modificările semnificative în structura grupului, care pot rezulta, printre altele, din înființarea unor noi filiale, fuziuni şi achiziţii, vânzarea sau dizolvarea unor părţi ale grupului sau din evoluţii exterioare grupului, afectează soliditatea cadrului organizațional al instituției de credit. În cazul în care sunt identificate deficiențe, organul de conducere trebuie să efectueze orice modificări necesare cu promptitudine.” (pct.69 din GL 11/2017)

35. La secțiunea 1 din capitolul I al titlului II, denumirea paragrafului 1.2 se modifică și va avea următorul cuprins:

”1.2 Cadrul organizațional în contextul unui grup”

36. Articolul 7 se modifică și va avea următorul cuprins:

” Art. 7 - (1) Organul de conducere al unei instituţii de credit filială, persoană juridică română, trebuie să adopte și să implementeze, la nivel individual, politicile privind cadrul de administrare a activităţii de la nivelul grupului, instituite la nivel consolidat sau subconsolidat, astfel încât să

se asigure conformarea cu toate cerințele specifice prevăzute în legislația națională și a Uniunii Europene aplicabilă în materie. (pct.83 din GL 11/2017)

(2) În sensul alin. (1), organul de conducere al unei instituţii de credit filială trebuie să adere la aceleaşi valori şi politici privind cadrul de administrare a activităţii cu cele instituite la nivelul grupului, cu excepţia cazului în care există cerinţe legislative sau de supraveghere ori considerente de proporţionalitate care determină o altă conduită. În acest sens, organul de conducere al unei instituţii de credit filială trebuie ca, în cadrul propriilor responsabilităţi pe linia cadrului de administrare a activităţii, să îşi stabilească propriile politici şi să evalueze orice decizii sau practici la nivel de grup pentru a asigura că acestea nu determină ca filiala să încalce prevederile cadrului de reglementare ori legislația care instituie regulile prudenţiale aplicabile la nivel individual pe teritoriul României. Organul de conducere al unei instituţii de credit filială trebuie, de asemenea, să asigure că asemenea decizii sau practici nu aduc atingere:

a) administrării sănătoase şi prudente a filialei;

b) solidităţii financiare a filialei sau

c) intereselor legale ale părţilor interesate în filială. [GL 44 – A5 – Checks and balances in a group structure pct. 2]

(3) O instituție de credit consolidantă, persoană juridică română, trebuie să asigure, la nivel consolidat și subconsolidat, respectarea politicilor privind cadrul de administrare a activității de la nivelul grupului de către toate instituțiile de credit și alte entități care intră în perimetrul de consolidare prudențială, cu luarea în considerare a prevederilor art. 311 din prezentul regulament, inclusiv de către filialele acestora care nu sunt incluse în sfera de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare sau a legislațiilor din alte state membre care au transpus Directiva 36/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE. (pct.84 din GL 11/2017)

(4) Atunci când implementează politici privind cadrul de administrare a activității, o instituție de credit consolidantă trebuie să se asigure că fiecare filială a sa dispune de un cadru de administrare solid. De asemenea, instituțiile de credit trebuie să aibă în vedere un cadru specific de administrare a activității dacă activitățile nu sunt organizate în entități juridice separate, ci în

cadrul unei matrice a liniilor de activitate care cuprinde mai multe entități juridice. (pct.84 din GL 11/2017)

(5) O instituție de credit consolidantă trebuie să aibă în vedere interesele tuturor filialelor sale și modul în care strategiile și politicile instituției de credit contribuie la interesul fiecărei filiale și la interesul întregului grup pe termen lung. (pct.85 din GL 11/2017)

(6) O instituție de credit-mamă, persoană juridică română, și filialele acesteia trebuie să se asigure că entitățile din cadrul grupului respectă toate cerințele specifice aplicabile în oricare din jurisdicțiile relevante. (pct.86 din GL 11/2017)

(7) O instituție de credit consolidantă se asigură că filialele sale înființate în state terțe și incluse în perimetrul de consolidare prudențială, dispun de procese și mecanisme privind cadrul de administrare a activității care sunt consecvente cu politicile privind cadrul de administrare a activității de la nivelul grupului și respectă cerințele în materie prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioareși de prezentul regulament, în măsura în care acest lucru nu contravine legislației statelor terțe. (pct.87 din GL 11/2017)

(8) Cerințele privind cadrul de administrare a activității prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare și de prezentul regulament se aplică inclusiv instituțiilor de credit, persoane juridice române, filiale ale unei întreprinderi-mamă dintr-un stat terț. Dacă o instituție de credit, persoană juridică română, filială a unei întreprinderi-mamă dintr-un stat terț, este o instituție de credit consolidantă, în perimetrul de consolidare prudențială nu se include întreprinderea-mamă din statul terț și filialele directe ale întreprinderii-mamă respective. (pct.88 din GL 11/2017)

(9) Instituția de credit, persoană juridică română, filială a unei întreprinderi-mamă dintr-un stat terț trebuie să se asigure că în politica sa privind cadrul de administrare a activității ia în considerare politica privind cadrul de administrare a activității la nivelul întregului grup al instituției de credit-mamă dintr-un stat terț numai dacă acest lucru nu contravine cerințelor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, legislației Uniunii Europene în materie și ale prezentului regulament. (pct.88 din GL 11/2017)

37. Articolul 8 se modifică și va avea următorul cuprins:

”Art. 8 - (1) Organul de conducere trebuie să cunoască şi să înţeleagă pe deplin structura juridică, organizatorică și operațională a instituţiei de credit şi să se asigure că aceasta este conformă cu strategia de afaceri şi strategia de administrare a riscurilor, aprobate, precum și cu apetitul la risc. (pct.70 din GL 11/2017)

(2) Organul de conducere trebuie să stabilească obiective pentru întreaga structură juridică, organizatorică și operațională a instituţiei de credit şi trebuie să se asigure că această structură este justificată și eficientă şi nu presupune un nivel de complexitate nejustificat sau necorespunzător.(pct.72 din GL 11/2017)

(3) Organul de conducere este responsabil pentru aprobarea unor strategii şi politici solide pentru stabilirea unor noi structuri. Atunci când o instituție de credit înființează mai multe entități juridice în propriul grup, aceasta trebuie să se asigure că numărul entităților juridice și, în special, legăturile și tranzacțiile dintre acestea, nu trebuie să creeze dificultăți pentru conceperea modelului de cadru de administrare a activității și pentru administrarea și supravegherea eficace a riscurilor întregului grup. Organul de conducere se asigură că structura unei instituții de credit este clară, eficientă și transparentă pentru personalul și acționarii instituției de credit sau alte părți interesate, precum și pentru Banca Națională a României.

(**4**) În cazul unei instituții de credit consolidante, organul de conducere se asigură că structurile din cadrul grupului respectă prevederile alin.(3), cu luarea în considerare a cerințelor prevăzute la art. 7. (pct.71 din GL 11/2017)

(5) Organul de conducere al unei instituţii de credit consolidante trebuie să înţeleagă nu numai structura juridică, organizatorică și operațională a grupului, ci și scopul și activitățile diferitelor entităţi ale sale și legăturile şi relaţiile dintre acestea. În acest sens, organul de conducere trebuie să înțeleagă riscurile operaționale specifice grupului și a expunerilor din interiorul grupului, precum și a modului în care finanțarea, capitalul, lichiditatea și profilurile de risc la nivelul grupului ar putea fi afectate în împrejurări normale și adverse. Organul de conducere se asigură că instituția de credit consolidantă este capabilă să obțină cu promptitudine informații despre grup, cu privire la tipul, caracteristicile, organigrama, structura acționariatului și activitățile fiecărei entități juridice din grup și că instituțiile de credit din cadrul grupului respectă toate cerințele de raportare la nivel individual, subconsolidat și consolidat. (pct.73 din GL 11/2017)

(5) Organul de conducere al unei instituții de credit consolidante se asigură că diferitele entităţi din grup (inclusiv instituţia de credit consolidantă însăşi) primesc suficiente informaţii pentru a avea o percepţie clară a obiectivelor, strategiilor și profilului de risc, generale, la nivelul

grupului, precum și a modului în care entitatea vizată din cadrul grupului este integrată în structura și funcționarea operațională ale grupului. (pct.74 din GL 11/2017)

(6) Informațiile prevăzute la alin. (5) trebuie să fie documentate și puse la dispoziția funcțiilor relevante implicate, inclusiv la dispoziția organului de conducere, a liniilor de activitate și a funcțiilor de control intern. (pct.74 din GL 11/2017)

(7) Membrii organului de conducere al unei instituții de credit consolidante trebuie să se informeze permanent cu privire la riscurile ce se pot materializa din structura grupului, cu luarea în considerare a cerințelor prevăzute la art. 7. (pct.74 din GL 11/2017)

(8) În sensul alin. (7) informațiile referitoare la riscurile ce pot materializa din structura grupului includ: (pct.74 din GL 11/2017)

a) informații privind determinanții de risc semnificativi

b) rapoarte periodice de evaluare a structurii globale a instituției de credit consolidante și de evaluare a conformității activităților entităților individuale cu strategia aprobată la nivelul grupului și

c) rapoarte periodice privind tematici pentru care cadrul de reglementare impune conformitatea la nivel individual, subconsolidat și consolidat.”

38. La secțiunea 1 din capitolul I al titlului II, denumirea paragrafului 1.4 se modifică și va avea următorul cuprins:

”1.4 Structuri complexe și activități care nu sunt desfășurate în mod obișnuit sau care nu sunt transparente”

39. Articolul 9 se modifică și va avea următorul cuprins:

”**Art. 9 - (1)** Instituțiile de credit nu trebuie să înființeze structuri complexe și potențial netransparente, care ar putea fi utilizate pentru comiterea de infracțiuni financiare sau care nu au o justificare clară economică sau un scop legal. (pct.75 și 76 din GL 11/2017)

(2) În procesul de adoptare a deciziilor privind înființarea structurilor menționate la alin. (1), instituțiile de credit trebuie să ia în considerare rezultatele unei evaluări a riscurilor efectuate pentru a identifica dacă structurile menționate la alin. (1) ar putea fi utilizate pentru comiterea unor infracțiuni asociate spălării banilor sau al altor infracțiuni financiare, precum și controalele aferente acestor domenii și cadrul legal în vigoare. (pct.75 din GL 11/2017)

(3) În scopul alin. (2), instituțiile de credit trebuie să ia în considerare, fără a se limita la acestea, următoarele situații: (pct.75 din GL 11/2017)

a) dacă jurisdicția în care va fi înființată structura respectă standardele UE și cele internaționale privind transparența fiscală, combaterea spălării banilor și combaterea finanțării terorismului;

b) dacă structura în cauză servește unui scop economic și legal evident;

c) dacă structura în cauză ar putea fi utilizată pentru a ascunde identitatea ultimului beneficiar real;

d) dacă înființarea structurii, la solicitarea clientului, determină îngrijorări;

e) dacă structura în cauză ar putea împiedica supravegherea corespunzătoare de către organul de conducere al instituției de credit sau capacitatea acestuia de a administra riscurile aferente;

f) dacă structura în cauză creează obstacole în supravegherea eficace de către Banca Națională a României.

(4) În situaţia în care o instituţie de credit înființează structuri complexe și potențial netransparente, organul de conducere trebuie să asigure o supraveghere mult mai riguroasă a acestora, să înţeleagă scopul şi riscurile specifice asociate acestora și să se asigure că funcțiile de control intern sunt implicate în mod corespunzător.

(5) Structurile menționate la alin. (1) trebuie aprobate de organul de conducere și menținute numai atunci când scopul acestora a fost definit și înțeles în mod clar, iar organul de conducere este încredințat că toate riscurile semnificative, inclusiv riscul reputațional, au fost identificate și pot fi administrate în mod eficace și pot fi raportate în mod corespunzător și că a fost asigurată supravegherea eficientă. (pct.77 din GL 11/2017)

(6) Instituțiile de credit trebuie să își fundamenteze deciziile privind înființarea structurilor menționate la alin. (1) și să le justifice în fața Băncii Naționale a României – Direcția Supraveghere. (pct.78 din GL 11/2017)

(7) Organul de conducere trebuie să asigure luarea de măsuri corespunzătoare pentru a evita sau a diminua riscurile asociate activităţilor din cadrul strucurilor menționate la alin.(1). (pct.79 din GL 11/2017)

(8) În sensul alin. (7), măsurile includ respectarea următoarelor obligații: (pct.79 din GL 11/2017)

a) instituţia de credit trebuie să dispună de politici şi proceduri adecvate, precum şi de procese documentate (de exemplu, limite aplicabile, cerinţe de informaţii) pentru luarea în considerare, conformarea, aprobarea şi administrarea riscurilor unor astfel de activităţi, având în vedere consecinţele pentru structura organizatorică și operațională a grupului, precum și profilul de risc și riscul reputational ale instituției de credit;

b) informaţiile privind aceste activităţi şi riscurile aferente trebuie să fie accesibile instituției de credit consolidante şi auditorilor interni și auditorilor financiari ai acesteia şi trebuie să fie

raportate organului de conducere în funcția sa de supraveghere și Băncii Naţionale a României – Direcţia supraveghere;

c) instituţia de credit trebuie să evalueze periodic necesitatea de a menține structurile respective.

(9) În conformitate cu alin. (7) și alin. (8) instituţia de credit trebuie să adopte acelaşi tip de măsuri de administrare a riscurilor ca și cele pentru activitățile proprii atunci când desfăşoară pentru clienţii săi activităţi care nu sunt transparente sau care nu sunt desfăşurate în mod obişnuit (cum ar fi, de exemplu, sprijinirea clienților pentru a înființa vehicule în jurisdicții offshore, dezvoltarea de structuri complexe, finanțarea tranzacțiilor clienților sau prestarea de servicii fiduciare) și care creează probleme similare la nivelul cadrului de administrare a activității și generează riscuri operaționale și reputaționale semnificative. În special, instituția de credit trebuie să analizeze motivele pentru care un client dorește să înființeze o anumită structură. (pct.81 din GL 11/2017)

(11) Toate structurile şi activităţile instituțiilor de credit prevăzute de prezentul articol, inclusiv conformarea acestora cu legislația și standardele profesionale în domeniu, trebuie să fie supuse unor analize periodice de către funcția de audit intern pe baza unei abordări bazate pe risc. (pct.80 din GL 11/2017)"

40. După articolul 9 se introduce o nouă secțiune, secțiunea 1^1 "Modelul de afaceri și strategia", cuprinzând articolele 9^1-9^7, cu următorul cuprins:

"Secțiunea 1^1

Modelul de afaceri și strategia

„Art. 9^1 - Instituțiile de credit trebuie să aplice modele de afaceri viabile și de strategii sustenabile, care să le asigure viabilitatea . [GL SREP 2014 - punctul 80 și Tabel 2 Scor 1]

Art. 9^2 – **(1)** În sensul art. 9^1, instituțiile de credit realizează o evaluare a modelului de afaceri și a strategiei, care să permită identificarea vulnerabilităților principale, susceptibile de a avea un impact semnificativ și/sau de a conduce în viitor la o stare de dificultate majoră astfel cum este definită potrivit art. 181 din Legea nr. 312/2015 privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul financiar, precum și evaluarea riscurilor strategice și de afaceri. [GL SREP 2014 - punctul 55 + 57+78]

(2) Evaluarea prevăzută la alin. (1) se realizează cu frecvență cel puțin anuală, precum și ori de câte ori apar modificări semnificative ale modelului de afaceri și ale strategiei instituțiilor de credit. Evaluarea se documentează și se transmite Băncii Naționale a României, Direcția

Supraveghere, în termen de 10 zile lucrătoare de la aprobarea de către organul de conducere, dar nu mai târziu de sfârșitul primului trimestru al anului în situația evaluărilor realizate anual.

Art. 9^3 - În vederea determinării viabilității modelului de afaceri, în sensul art. 9^1, instituția de credit demonstrează că modelul de afaceri are capacitatea de a genera în următoarele 12 luni venituri solide și stabile, acceptabile, date fiind performanţa cantitativă a acesteia, factorii cheie care determină/condiționează succesul și mediul de afaceri. [GL SREP 2014 - punctul 55(1) + 74 și Tabel 2 Scor 1 bullet 1]

Art. 9^4 - La analiza modelului de afaceri, instituția de credit identifică și acordă o atenție deosebită liniilor de activitate care au cea mai mare importanță pentru viabilitatea sau sustenabilitatea sa viitoare și/ sau care prezintă cea mai mare probabilitate de a crește expunerea instituției de credit la vulnerabilitățile existente sau la altele noi. [GL SREP 2014 - punctul 63(1)]

Art. 9^5 - **(1)** Analiza întreprinsă de instituția de credit include o analiză cantitativă a caracteristicilor modelului de afaceri curent, în vederea înțelegerii performanței financiare și a măsurii în care aceasta este influențată de apetitul la risc. [GL SREP 2014 - punctul 67]

(2) În sensul alin. (1), instituțiile de credit au în vedere elemente precum: profitul și pierderile, bilanțul, concentrările (ex. concentrările de active sau concentrările de surse de venit nesustenabile), inclusiv tendințele acestora, și apetitul la risc. [GL SREP 2014 - punctul 68]]

Art. 9^6 - Analiza întreprinsă de instituția de credit cuprinde și o analiză calitativă care trebuie să includă principalii factori exogeni și endogeni care influențează succesul modelului de afaceri. [GL SREP 2014 - punctul 70]]

Art. 9^7 - În vederea asigurării sustenabilității strategiei, în sensul art. 9^1, instituția de credit:

a) stabilește ipoteze strategice plauzibile pentru elaborarea de previziuni financiare, pornind de la evaluarea mediului de afaceri în care își desfășoară activitatea. [GL SREP 2014 - punctul 64 și Tabel 2 Scor 1 bullet 4]

b) se asigură, pe baza planurilor strategice și a previziunilor financiare, și în condițiile unei analize prudențiale a mediului economic, că are capacitatea de a genera pe perioada următorilor 3 ani venituri solide și stabile, acceptabile din perspectiva apetitului său la risc și structurii sale de finanțare. [GL SREP 2014 - punctul 55(2) + 76 și Tabel 2 Scor 1 bullet 1]

c) ia în considerare adecvarea planurilor strategice din perspectiva nivelului de risc aferent

strategiei de afaceri, respectiv al complexității și a posibilității de atingere a obiectivelor strategiei, în comparație cu modelul de afaceri curent și probabilității de succes estimate pe baza gradului de realizare a strategiilor anterioare.**”** [GL SREP 2014 - punctul 77 și Tabel 2 Scor 1 bullet 5]

41. La capitolul I al titlului II, denumirea secțiunii a 2-a se modifică și va avea următorul cuprins:

”Secțiunea a 2-a

Organul de conducere și comitetele instituției de credit”

42. Articolul 10 se modifică și va avea următorul cuprins:

”**Art. 10. – (1)** Responsabilitățile organului de conducere trebuie să fie definite în mod clar, astfel încât să existe distincție între responsabilitățile aferente conducerii superioare și cele ale organului de conducere în funcția sa de supraveghere, să fie prevăzute într-un document şi aprobat în mod corespunzător de către organul de conducere, cu respectarea legislaţiei relevante în materie. (pct.21 din GL 11/2017)

(2) Responsabilităţile prevăzute în documentul menționat la alin. (1) trebuie să respecte prevederile Legii societăţilor nr. 31/1990, republicate, cu modificările şi completările ulterioare şi cu cele ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare. (pct.21 din GL 11/2017)”

43. După articolul 10 se introduce un nou articol, articolul 10^1, cu următorul cuprins:

”**Art. 10^1** - (1) Toți membrii organului de conducere trebuie să cunoască pe deplin structura și responsabilitățile organului de conducere, precum și repartizarea atribuțiilor între organul de conducere în funcția sa de supraveghere, comitetele sale și conducerea superioară. (pct.22 din GL 11/2017)

(2) În scopul asigurării unor verificări și echilibări corespunzătoare, procesul decizional al organului de conducere trebuie să nu fie dominat de un singur membru sau de un grup restrâns al membrilor săi. (pct.22 din GL 11/2017)

(3) Organul de conducere în funcția sa de supraveghere și conducerea superioară trebuie să interacționeze în mod eficace și să își furnizeze reciproc informații suficiente pentru a asigura îndeplinirea atribuțiilor fiecăruia.” (pct.22 din GL 11/2017)

44. Articolul 11 se modifică și va avea următorul cuprins:

”**Art. 11** - Organul de conducere trebuie să aibă responsabilitatea finală și generală pentru instituția de credit, să definească, să supravegheze şi să fie responsabil pentru implementarea

unui cadru de administrare a activităţii care să asigure o administrare eficace și prudentă a instituţiei de credit, inclusiv separarea responsabilităţilor în cadrul organizaţiei şi prevenirea conflictelor de interese. (pct.20 din GL 11/2017)

45. La articolul 12, alineatele (1), (3) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

”Art. 12. - (1) În sensul art. 11, organul de conducere al instituției de credit este responsabil pentru: (pct.23 din GL 11/2017)

a) stabilirea, aprobarea și supravegherea implementării strategiei generale de afaceri și a politicilor-cheie ale instituției de credit cu luarea în considerare a cadrului legal și de reglementare aplicabil, a intereselor financiare, a solvabilității pe termen lung ale instituției de credit;

b) stabilirea, aprobarea și supravegherea implementării strategiei generale privind administrarea riscurilor, inclusiv apetitul la risc și cadrul de administrare a riscurilor, precum și măsurile necesare în scopul asigurării că organul de conducere dedică suficient timp problemelor legate de riscuri;

c) stabilirea, aprobarea și supravegherea implementării unui cadru de administrare a activității adecvat și eficace care să includă o structură organizatorică clară, precum și a unui cadru aferent controlului intern care are la bază organizarea unor funcții independente de control, respectiv funcția de administrare a riscurilor, funcția de conformitate şi funcția de audit intern.

d) stabilirea și aprobarea sumelor, tipurilor şi distribuţiei atât ale capitalului intern cât şi ale capitalului reglementat pentru a acoperi în mod corespunzător riscurile instituţiei de credit;

e) stabilirea, aprobarea și supravegherea implementării obiectivelor care vizează administrarea lichidității instituției de credit;

f) stabilirea, aprobarea și supravegherea implementării unei politici de remunerare care trebuie să respecte principiile de remunerare prevăzute de prezentul regulament e;

g) stabilirea, aprobarea și supravegherea implementării unui cadru care să asigure că evaluarea adecvării organului de conducere, atât la nivel individual cât și la nivel colectiv, este realizată în mod eficace, planificarea succedării membrilor și componența organului de conducere sunt corespunzătoare și organul de conducere își îndeplinește atribuțiile în mod eficace;

h) stabilirea, aprobarea și supravegherea implementării unui proces de selecție și de evaluare a adecvării persoanelor care dețin funcții-cheie;

i) stabilirea, aprobarea și supravegherea implementării unui cadru care să asigure funcționarea internă a fiecărui comitet al organului de conducere, atunci când este înființat, și care cuprinde în mod detaliat:

(i) atribuțiile, responsabilitățile și componența fiecărui comitet;

(ii) un flux adecvat al informațiilor, inclusiv documentația aferentă recomandărilor și concluziilor formulate de fiecare comitet, a liniilor de raportare între fiecare comitet și organul de conducere al instituției de credit, Banca Națională a României și alte părți;

j) stabilirea, aprobarea și supravegherea implementării unei culturi privind riscurile, în conformitate cu art. 29;

k) stabilirea, aprobarea și supravegherea implementării unei culturi și a valorilor corporative, în conformitate cu art. 29^1-29^2 ;

l) stabilirea, aprobarea și supravegherea implementării unei politici privind conflictul de interese la nivel instituțional în conformitate cu art. 29^3 și la nivel de personal, în conformitate cu art. 29^4-29^6;

m) stabilirea, aprobarea și supravegherea implementării unui cadru care să asigure integritatea sistemelor de contabilitate și de raportare financiară, inclusiv a controalelor operaționale și financiare, precum și conformarea cu dispozițiile legale și standardele în domeniu;

n) stabilirea, aprobarea și supravegherea implementării unei politici de externalizare, asigurându-se că orice modificare a acestora este implementată cu promptitudine; (pct.90 din GL 11/2017)

o) supravegherea procesului de publicare a informaţiilor şi de comunicare cu Banca Naţională a României – Direcţia supraveghere şi alte terțe părţi interesate.” [Art.88 P1 S2 lit.c din CRD + pct. 24 din GL 11/2017]

“(3) Toți membrii organului de conducere trebuie să se asigure că dispun de informații suficiente în legătură cu întreaga activitate,cu situația financiară și cea a riscurilor instituției de credit, cu luarea în considerare a mediului economic, precum și în legătură cu deciziile luate care au un impact major asupra activității instituției de credit. (pct.25 din GL 11/2017)

(4) Un membru al organului de conducere poate fi responsabil cu coordonarea unei funcții de control intern, astfel cum este prevăzut la art. 34^9 , cu condiția ca această responsabilitate precum și independența funcției de control intern să nu fie compromise de responsabilitățile decurgând din alte mandate deținute de respectiva persoană.” (pct.26 din GL 11/2017)

46. La articolul 12, alineatul (5) se abrogă.

47. Articolul 13 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 13 - (1) Organul de conducere trebuie să monitorizeze şi să evalueze periodic implementarea proceselor, strategiilor și politicilor aferente responsabilităților prevăzute la art. 12 alin. (1), precum şi să ia măsuri corespunzătoare pentru remedierea oricărei deficienţe identificate. [CRD4 – art.88 P1 S3 + pct. 27, teza 1 din EBA/GL/2017/11]

(2) Cadrul de administrare a activităţii şi implementarea acestuia trebuie să fie revizuite și actualizate cel puțin anual, cu luarea în considerare a principiului proporționalității. O revizuire aprofundată trebuie să fie efectuată în cazul în care există modificări semnificative care afectează instituția de credit. ” (pct.27, tezele 2 și 3 din GL 11/2017)

48. După articolul 13 se introduce un nou paragraf, paragraful 2.1[1], cu următoarea denumire:

„2.1[1] Conducerea superioară”

49. Articolul 14 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 14. - (1) Conducerea superioară trebuie să se implice în mod activ în activitatea unei instituții de credit și trebuie să ia decizii fundamentate și în cunoștință de cauză. (pct.28 din GL 11/2017)

(2) Conducerea superioară trebuie să fie responsabilă pentru implementarea strategiilor stabilite de organul de conducere în funcția sa de supraveghere și să discute în mod regulat cu acesta în legătură cu implementarea și adecvarea respectivelor strategii. (pct.29 din GL 11/2017)

(3) Conducerea superioară trebuie să pună în discuţie în mod constructiv și să evalueze în mod critic propunerile, explicațiile și informațiile primite atunci când emite propriile judecăți și ia decizii.(pct.30 din GL 11/2017)

(4) Conducerea superioară trebuie să raporteze în mod cuprinzător și să informeze în mod periodic, conform procedurilor interne și, după caz, fără întârziere nejustificată, organul de conducere în funcția sa de supraveghere, cu privire la elementele relevante pentru evaluarea unei situaţii, a riscurilor și evoluțiilor care afectează sau pot afecta instituția de credit, ca de exemplu, deciziile importante luate în privința activităților și a riscurilor, evaluarea mediului economic și de afaceri al instituției de credit, lichiditatea, soliditatea capitalului, precum și informații relevante pentru evaluarea expunerilor la riscuri semnificative. (pct.30 din GL 11/2017)”

50. După articolul 14 se introduce un nou paragraf, paragraful 2.1[2], cu următoarea denumire:

„2.1[2] Organul de conducere în funcția sa de supraveghere”

51. După articolul 14 se introduc trei noi articole, articolele 14^1 – 14^3 cu următorul cuprins:

„Art. 14^1 - Membrii organului de conducere în funcția sa de supraveghere trebuie să monitorizeze și să pună în discuție într-o manieră constructivă strategia instituției de credit. (pct.31 din GL 11/2017)

Art. 14^2 - Organul de conducere în funcția sa de supraveghere trebuie să aibă membri independenți în condițiile prevăzute la art. 67^{60}- 67^{64}. (Section 9.3 of the joint ESMA and EBA guidelines on the assessment of the suitability of members of the management body and key function holders) (pct.32 din GL 11/2017)

Art. 14^3 – În aplicarea art. 106 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, organul de conducere în funcția sa de supraveghere trebuie: (pct.33 din GL 11/2017)

a) să supravegheze și să monitorizeze procesul decizional și acțiunile de la nivelul conducerii superioare, astfel încât să asigure o supraveghere eficace a acesteia, inclusiv să monitorizeze și să examineze performanțele la nivel individual și colectiv ale conducerii superioare, precum și implementarea strategiei și a obiectivelor instituției de credit;

b) să pună în discuție în mod constructiv și să examineze în mod critic propunerile și informațiile furnizate de către membrii conducerii superioare, precum și deciziile adoptate de aceștia;

c) să îndeplinească în mod adecvat și cu luarea în considerare a principiului proporționalității, atribuțiile și responsabilitățile comitetului de administrare a riscurilor, comitetului de remunerare și ale comitetului de nominalizare, atunci când comitetele respective nu au fost înființate;

d) să asigure și să evalueze în mod periodic eficacitatea cadrului de administrare a activității instituției de credit și să ia măsurile adecvate pentru remedierea oricăror deficiențe;

e) să supravegheze și să monitorizeze dacă obiectivele strategice ale instituției de credit, structura sa organizatorică și strategia privind administrarea riscurilor, inclusiv apetitul la risc și cadrul de administrare a riscurilor, precum și alte politici (ca de exemplu, politica de remunerare) și cadrul privind cerințele de publicare sunt aplicate în mod continuu;

f) să monitorizeze dacă cultura privind riscurile a instituției de credit este implementată în mod consecvent;

g) să monitorizeze implementarea și menținerea unui cod de conduită sau a altor politici similare și eficace în scopul identificării, administrării și atenuării unor conflicte de interes actuale și potențiale;

h) să supravegheze integritatea informațiilor financiare și a raportării, precum și cadrul aferent controlului intern, ce include și un cadru solid și eficace de administrare a riscurilor;

i) să se asigure că coordonatorii funcțiilor de control intern sunt capabili să acționeze în mod obiectiv și că, independent de responsabilitatea raportării către alte organe interne, linii de activitate sau unități, pot să exprime îngrijorări și să avertizeze în mod direct organul de conducere în funcția sa de supraveghere, dacă este cazul, atunci când evoluțiile riscului afectează sau pot afecta instituția de credit; și

j) să monitorizeze implementarea planului de audit intern, după implicarea prealabilă a comitetului de administrare a riscurilor și a comitetului de audit, potrivit atribuțiilor acestor comitete."

52. După articolul 14^3 se introduce un nou paragraf, paragraful 2.1^3, cuprinzând articolul 14^4 cu următorul cuprins:

„2.1^3 Atribuțiile președintelui organului de conducere în funcția sa de supraveghere"

Art. 14^4 - (1) Președintele organului de conducere în funcția sa de supraveghere trebuie să coordoneze organul de conducere, să contribuie la realizarea unui flux eficient de informații în cadrul organului de conducere și între organul de conducere și comitetele sale, dacă acestea au fost înființate și trebuie să vegheze întreaga funcționare eficace a acestuia. (pct.34 din GL 11/2017)

(2) Președintele organului de conducere în funcția sa de supraveghere trebuie să încurajeze și să promoveze discuții libere și critice și să se asigure că opiniile divergente pot fi exprimate și discutate în cadrul procesului decizional. (pct.35 din GL 11/2017)

(3) În cazul unei instituții de credit administrate în sistem unitar, președintele organului de conducere în funcția sa de supraveghere trebuie să fie, de regulă, un membru neexecutiv. (pct.36, teza 1 din GL 11/2017)

(4) Fără a aduce atingere dispozițiilor art. 107 alin. (2^1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, în cazul în care președintele organului de conducere în funcția sa de supraveghere îndeplinește atribuții aferente

unei funcții executive, instituțiile de credit trebuie să instituie măsuri pentru a duce la neutralizarea acestei situații create în componența organului de conducere în funcția sa de supraveghere. (pct.36, teza 2 din GL 11/2017)

(5) Președintele organului de conducere în funcția sa de supraveghere trebuie să stabilească ordinea de zi a reuniunilor și să asigure discutarea cu prioritate a aspectelor strategice. (pct.37 din GL 11/2017)

(6) Președintele organului de conducere în funcția sa de supraveghere trebuie să se asigure că deciziile organului de conducere sunt luate în mod întemeiat și în cunoștință de cauză, iar documentele și informațiile sunt primite în timp util înainte de reuniune. (pct.37 din GL 11/2017)

(7) Președintele organului de conducere în funcția sa de supraveghere trebuie să aibă în vedere realizarea unei alocări clare de responsabilități și asigurarea unui flux eficient de informații între membrii organului de conducere, pentru a permite membrilor organului de conducere în funcția sa de supraveghere să discute într-o manieră constructivă și să-și exprime votul pe o bază întemeiată și în cunoștință de cauză.” (pct.38 din GL 11/2017)

53. La secțiunea a 2-a din capitolul I al titlului II, denumirea paragrafului 2.2 se modifică și va avea următorul cuprins:

“2.2. Înființarea, componența și responsabilitățile comitetelor organului de conducere în funcția sa de supraveghere”

54. După paragraful 2.2 al secțiunii 1 din capitolul I al titlului II se introduce un nou subparagraf, subparagraful 2.2.1, cuprinzând nouă noi articole, articolele 14^5 – 14^{13}, cu următorul cuprins:

“2.2.1. Dispoziții generale

Art. 14^5 - (1) Toate instituțiile de credit care sunt semnificative la nivel individual, subconsolidat sau consolidat, după caz, trebuie să înființeze comitetul de administrare a riscurilor, comitetul de nominalizare și comitetul de remunerare, cu atribuții consultative pentru organul de conducere în funcția sa de supraveghere în vederea pregătirii documentate a deciziilor ce vor fi luate de acesta. (pct.39 din GL 11/2017)

(2) Instituțiile de credit care nu sunt semnificative, inclusiv atunci când acestea intră în perimetrul de consolidare prudențială al unei instituții de credit care este semnificativă la nivel subconsolidat sau consolidat, pot înființa comitetele prevăzute la alin. (1). (pct.39 din GL 11/2017 +suplimentar ghid EBA)

(3) Comitetele sunt înființate de consiliul de administrație, în cazul instituțiilor de credit administrate în sistem unitar, și de consiliul de supraveghere, în cazul instituțiilor de credit administrate în sistem dualist. (suplimentar ghid ABE)

Art. 14[6] - Instituțiile de credit pot să înființeze și alte comitete, cum ar fi, comitetul de etică, comitetul de conduită și comitetul de conformitate, cu luarea în considerare a criteriilor prevăzute la art. 5 alin. (2[1]) din prezentul regulament. (pct.41 din GL 11/2017)

Art. 14[7] - (1) Instituțiile de credit trebuie să asigure o alocare și o repartizare clară a atribuțiilor și responsabilităților comitetelor specializate ale organului de conducere în funcția sa de supraveghere. (pct.42 din GL 11/2017)

(2) Fiecare comitet trebuie să aibă un mandat documentat care să includă responsabilitățile sale, acordat de organul de conducere în funcția sa de supraveghere, și să stabilească proceduri adecvate de lucru. (pct.43 din GL 11/2017)

(3) Comitetele trebuie să consilieze organul de conducere în funcția sa de supraveghere în domenii specifice și să faciliteze dezvoltarea și implementarea unui cadru solid de administrare a activității. (pct.44 din GL 11/2017)

(4) Delegarea către comitete a atribuțiilor și responsabilităților organului de conducere în funcția sa de supraveghere nu îl exonerează în niciun fel de îndeplinirea sarcinilor și responsabilităților sale. (pct.44 din GL 11/2017)

Art. 14[8] - (1) Toate comitetele trebuie să fie prezidate de către un membru neexecutiv al organului de conducere în funcția sa de supraveghere care este capabil să exercite o judecată obiectivă. (pct.45 din GL 11/2017)

(2) Comitetele trebuie să fie formate din cel puțin trei membri. (pct.47 din GL 11/2017)

Art. 14[9] - Membrii independenți ai organului de conducere în funcția sa de supraveghere trebuie să aibă o implicare activă în cadrul comitetelor. (pct.46 din GL 11/2017)

Art. 14[10] – (1) Toate comitetele au obligația de a raporta periodic activitatea desfășurată organului de conducere în funcția sa de supraveghere, conform procedurilor interne. (pct.55 din GL 11/2017)

(2) Comitetele trebuie să interacționeze între ele, după caz. Fără a aduce atingere art. 14[13] alin. (1), o astfel de interacțiune poate avea loc sub forma unei desemnări încrucișate, astfel că

președintele sau un membru al unui comitet poate fi membru al altui comitet. (pct.56 din GL 11/2017)

(3) Membrii comitetelor trebuie să participe la discuții deschise și critice în cadrul cărora opiniile divergente să fie abordate într-o manieră constructivă. (pct.57 din GL 11/2017)

(4) Comitetele trebuie să consemneze într-un document ordinea de zi a reuniunilor comitetelor, precum și dezbaterile care au avut loc, principalele rezultate și concluziile reuniunilor respective. (pct.58 din GL 11/2017)

Art. 14[11] - Comitetul de administrare a riscurilor și comitetul de nominalizare trebuie, fără a fi limitativ:

a) să aibă acces la toate informațiile relevante și datele necesare îndeplinirii atribuțiilor și responsabilităților lor, inclusiv la informații și date primite de la funcțiile de control intern și de la alte funcții relevante cum ar fi cele aferente domeniilor juridic, financiar, al resurselor umane;

b) să solicite și să primească rapoarte periodice, informări ad-hoc, comunicări și opinii ale coordonatorilor funcțiilor de control intern referitoare la profilul de risc actual, cultura privind riscurile și limitele de risc ale instituției de credit, precum și cu privire la orice încălcări semnificative care ar fi putut avea loc, însoțite de informații detaliate și recomandări pentru adoptarea măsurilor de remediere care se impun pentru remedierea deficiențelor constatate;

c) să revizuiască periodic, conform procedurilor interne, și să propună conținutul, formatul și frecvența informațiilor cu privire la risc care trebuie raportate comitetului de administrare a riscurilor;

d) să asigure implicarea corespunzătoare a funcțiilor de control intern și a altor funcții relevante, cum ar fi cele aferente domeniilor juridic, financiar, al resurselor umane, în domeniile lor de expertiză și/sau să solicite opinia consultanților externi numiți de către organul de conducere în funcția sa de supraveghere, dacă este necesar.” (pct.59 din GL 11/2017)

Art. 14[12] - În cazul în care comitetul de administrare a riscurilor și comitetul de nominalizare sunt înființate în instituții de credit care nu sunt semnificative, acestea pot să reunească respectivele comitete. În acest caz, instituțiile de credit care nu sunt semnificative trebuie să își fundamenteze motivele pentru care au ales să reunească comitetele și modul în care această modalitate contribuie la realizarea obiectivelor comitetelor. Membrii comitetului astfel reunit trebuie să dispună, la nivel individual și la nivel colectiv, de cunoştinţele, aptitudinile şi expertiza

necesare pentru fiecare din cele două comitete, în vederea înțelegerii pe deplin a responsabilităților ce revin comitetului reunit." (pct.65 + 66 din GL 11/2017)

Art. 14[13] - (1) Instituțiile de credit trebuie să se asigure, ținând seama de mărimea organului de conducere și de numărul membrilor independenți ai organului de conducere în funcția sa de supraveghere, că în componența comitetelor nu intră același grup de membri care formează un comitet distinct." (pct.48 din GL 11/2017)

(2) Instituțiile de credit trebuie să aibă în vedere rotația președinților și a membrilor comitetelor, în funcție de experiența, cunoștințele și competențele ce trebuie îndeplinite în cadrul comitetelor respective, atât la nivel individual cât și la nivel colectiv." (pct.49 din GL 11/2017)

55. Articolele 15 – 21 se abrogă.

56. După articolul 21 se introduce un nou subparagraf, subparagraful 2.2.2, cu următoarea denumire:

"2.2.2 Comitetul de audit"

57. Articolul 22 se modifică şi va avea următorul cuprins:

„Art. 22 - (1) Instituţiile de credit trebuie să înfiinţeze un comitet de audit, potrivit Legii nr. 162/2017 privind auditul statutar al situaţiilor financiare anuale şi al situaţiilor financiare anuale consolidate şi de modificare a unor acte normative. [Art. 65 din Legea nr. 162/2017+ pct.63 din GL 11/2017)

(2) Fără a aduce atingere atribuțiilor prevăzute în Legea nr. 162/2017 privind auditul statutar al situaţiilor financiare anuale şi al situaţiilor financiare anuale consolidate şi de modificare a unor acte normative, comitetul de audit trebuie, printre altele:

a) să monitorizeze eficacitatea sistemului de control intern şi a sistemelor de administrare a riscurilor și, dacă este cazul, a funcției de audit intern, în ceea ce privește raportarea financiară a instituției de credit, fără a aduce atingere independenței funcției respective;

b) să supravegheze elaborarea de către instituția de credit a politicilor contabile;

c) să monitorizeze procesul de raportare financiară și să prezinte recomandări care să vizeze asigurarea integrității acestei raportări;

d) să analizeze şi să monitorizeze independența auditorilor financiari astfel cum este prevăzut la art. 21-25, 28 şi 29 din Legea nr. 162/2017 privind auditul statutar al situaţiilor financiare anuale şi al situaţiilor financiare anuale consolidate şi de modificare a unor acte normative și la art. 6

din Regulamentul (UE) nr. 537/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 privind cerințe specifice referitoare la auditul statutar al entităților de interes public și de abrogare a Deciziei 2005/909/CE a Comisiei, și în special, caracterul adecvat al prestării de alte servicii decât cele de audit financiar astfel cum este prevăzut la art. 5 din regulamentul respectiv;

e) să monitorizeze auditul statutar al situațiilor financiare anuale și consolidate, în special desfășurarea acestuia, cu luarea în considerare a oricăror constatări și concluzii ale Autorității pentru Supravegherea Publică a Activităţii de Audit Statutar înființată potrivit Legii nr. 162/2017, astfel cum este prevăzut la art. 26 alin. (6) din Regulamentul (UE) nr. 537/2014;

f) să fie responsabil pentru procedura de selecție a auditorului financiar și să recomande, în vederea aprobării de către adunarea generală a acționarilor instituției de credit, nominalizarea, acordarea de onorarii și revocarea acestora. La nominalizarea auditorului financiar sunt avute în vedere dispozițiile art. 16 din Regulamentul (UE) nr. 537/2014, cu excepția cazului în care se aplică art. 16 alin.(8) din același regulament;

g) să revizuiască domeniul de aplicare și frecvența auditului statutar al situațiilor anuale sau consolidate;

h) să informeze, astfel cum este prevăzut la art. 65 alin. (6) lit. a) din Legea nr. 162/2017, organul de conducere în funcția sa de supraveghere cu privire la rezultatul auditului statutar și să explice modul în care a contribuit auditul statutar la integritatea raportării financiare și rolul comitetului de audit în procesul respectiv;

i) să primească și să ia în considerare rapoartele de audit.

(3) Comitetul de audit trebuie să fie compus din membri neexecutivi ai organului de conducere în funcția sa de supraveghere şi/sau din membrii desemnaţi de adunarea generală a acţionarilor instituției de credit. Majoritatea membrilor comitetului de audit trebuie să fie independenţi de instituția de credit. Președintele comitetului de audit este numit de membrii acestuia sau de către organul de conducere în funcția sa de supraveghere al instituției de credit şi este independent de instituția de credit. În situaţia în care președintele este un fost membru al conducerii superioare a instituţiei de credit, acesta poate ocupa funcţia de președinte al comitetului numai după trecerea unei perioade de timp corespunzătoare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 31/1990 privind societăţile, republicată, cu modificările şi completările ulterioare. [Art. 65 alin. (2) și (5) din Legea nr. 162/2017 + pct. 50 GL 11/2017 + GL 44 – B2.14 – Organisational functioning of the management body, pct.10]

(4) Membrii comitetului de audit în ansamblul său trebuie să aibă experienţă practică recentă şi relevantă în domeniul pieţelor financiare sau trebuie să fi obţinut, în urma activităţilor anterioare, o experienţă profesională suficientă legată în mod direct de activitatea pe pieţele financiare. Preşedintele comitetului de audit trebuie să aibă cunoştinţe de specialitate şi experienţă în aplicarea principiilor contabile şi a proceselor de control intern." [GL 44 – B2.14 – Organisational functioning of the management body, pct.11]

58. După articolul 22 se introduce un nou subparagraf, subparagraful 2.2.3, cu următoarea denumire:

„2.2.3. Comitetul de administrare a riscurilor"

59. Articolul 23 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 23 - (1) În cadrul instituţiilor de credit semnificative comitetul de administrare a riscurilor trebuie să fie compus din membri ai organului de conducere care nu exercită nicio funcţie executivă în instituţiile de credit respective. [Art.76 P3 S1 CRD]

(2) În cadrul instituțiilor de credit G-SII și O-SII, majoritatea membrilor comitetului de administrare a riscurilor, inclusiv președintele, trebuie să fie independenți. [pct. 53 teza 1 și 2 din EBA/GL/2017/11 on internal governance]

(3) În cadrul instituțiilor de credit, altele decât cele prevăzute la alin. (2), considerate semnificative de către Banca Națională a României sau potrivit legii, comitetul de administrare a riscurilor trebuie să fie compus dintr-un număr suficient de membri independenți. În măsura în care este posibil, președintele comitetului de administrare a riscurilor trebuie să fie un membru independent. [pct. 53 teza 3 din EBA/GL/2017/11 on internal governance]

(4) În toate instituțiile de credit, președintele comitetului de administrare a riscurilor nu trebuie să fie președintele organului de conducere și nici președintele unui alt comitet. [pct. 53 teza 4 din EBA/GL/2017/11 on internal governance]

(5) Membrii comitetului de administrare a riscurilor trebuie să dispună, la nivel individual și colectiv, de cunoştinţe, aptitudini şi expertiză adecvate cu privire la practicile de administrare și de control al riscurilor, pentru a înţelege pe deplin şi a monitoriza strategia privind administrarea riscurilor şi apetitul la risc al instituţiei de credit. [Art.76 P3 S2 CRD + pct. 54 din EBA/GL/2017/11 on internal governance]

(6) Banca Naţională a României poate permite unei instituţii de credit, care nu este considerată semnificativă, să reunească comitetul de administrare a riscurilor şi comitetul de audit, cu condiția ca respectivul comitet de administrare a riscurilor să nu fi fost reunit cu comitetul de

nominalizare astfel cum prevede art. 14^{12}. Membrii comitetului astfel reunit trebuie să dispună, la nivel individual și la nivel colectiv, de cunoştinţele, aptitudinile şi expertiza necesare pentru fiecare din cele două comitete, în vederea înțelegerii pe deplin a responsabilităților ce revin comitetului reunit. [Art.76 P3 S4 CRD – Opţiune de aplicare exercitată + pct. 64 și 66 din EBA/GL/2017/11 on internal governance]

(7) Pentru a sprijini stabilirea unor politici şi practici de remunerare solide, comitetul de administrare a riscurilor trebuie să verifice, fără a aduce atingere sarcinilor comitetului de remunerare, dacă stimulentele oferite de sistemul de remunerare iau în considerare riscurile, capitalul și lichiditatea instituției de credit, precum şi probabilitatea şi estimările bugetare.” [Art.76 P4 S2 teza 2 CRD + pct. 62 din EBA/GL/2017/11 on internal governance]

60. După articolul 23 se introduc două noi articole, articolele 23^1 și 23^2, cu următorul cuprins:

„Art. 23^1 - Comitetul de administrare a riscurilor trebuie, fără a fi limitativ:

a) să consilieze și să sprijine organul de conducere în funcția sa de supraveghere cu privire la monitorizarea apetitului la risc global şi a strategiei globale privind administrarea riscurilor, actuale şi viitoare, ale instituţiei de credit, luând în considerare toate tipurile de riscuri, pentru a se asigura că acestea sunt în concordanță cu strategia de afaceri, cultura și valorile ale instituției de credit; [Art.76 P3 S2 CRD + pct. 60 lit. a) din EBA/GL/2017/11 on internal governance]

b) să asiste organul de conducere în funcția sa de supraveghere în supravegherea implementării, de către conducerea superioară, a strategiei privind administrarea riscurilor și a limitelor corespunzătoare stabilite. Responsabilitatea generală privind administrarea riscurilor revine în continuare organului de conducere în funcția sa de supraveghere.[Art.76 P3 S2 CRD + pct. 60 lit. b) din EBA/GL/2017/11 on internal governance]

c) să supravegheze implementarea strategiilor de administrare a capitalului și a lichidității, precum și pentru toate celelalte riscuri relevante ale unei instituții de credit, respectiv riscul de piață, riscul de credit, riscul operațional (inclusiv riscul juridic și riscul informatic) și riscul reputațional, în scopul evaluării adecvării acestora față de apetitul la risc și strategia privind administrarea riscurilor aprobată; [pct. 60 lit. c) din EBA/GL/2017/11 on internal governance]

d) să furnizeze recomandări organului de conducere în funcția sa de supraveghere cu privire la ajustările necesare ale strategiei privind administrarea riscurilor rezultate, printre altele, din modificările modelului de afaceri al instituției de credit, din evoluțiile pieței sau din recomandările făcute de funcția de administrare a riscurilor; [pct. 60 lit. d) din EBA/GL/2017/11 on internal governance]

e) să consilieze organul de conducere în funcția sa de supraveghere cu privire la numirea consultanților externi pentru ca acesta să poată decide angajarea respectivilor consultanți pentru acordarea de consultanță sau asistență; [pct. 60 lit. e) din EBA/GL/2017/11 on internal governance]

f) să analizeze o serie de scenarii posibile, inclusiv scenarii de criză, pentru a evalua modul în care profilul de risc al instituției ar reacționa la evenimentele externe și interne; [pct. 60 lit. f) din EBA/GL/2017/11 on internal governance]

g) să verifice dacă preţurile produselor financiare de pasiv şi activ oferite clienţilor iau în considerare pe deplin modelul de afaceri şi strategia privind administrarea riscurilor ale instituţiei de credit. Comitetul de administrare a riscurilor trebuie să evalueze riscurile asociate produselor și serviciilor financiare oferite și să aibă în vedere alinierea între prețurile stabilite pentru respectivele produse și servicii și profiturile obținute din acestea. În cazul în care, în urma evaluării riscurilor, preţurile nu reflectă riscurile în mod corespunzător în conformitate cu modelul de afaceri şi cu strategia privind administrarea riscurilor, comitetul de administrare a riscurilor trebuie să prezinte organului de conducere un plan de remediere a situaţiei. [Art.76 P3 S3 CRD + pct. 60 lit. e) din EBA/GL/2017/11 on internal governance]

h) să evalueze recomandările auditorilor interni sau auditorilor financiari și să urmărească implementarea corespunzătoare a măsurilor luate. [pct. 60 lit. h) din EBA/GL/2017/11 on internal governance]

Art. 23^2 - Comitetul de administrare a riscurilor trebuie să colaboreze cu celelalte comitete specializate ale căror activități pot avea un impact asupra strategiei privind administrarea riscurilor și să comunice în mod periodic cu funcțiile de control intern ale instituției de credit, în special cu funcția de administrare a riscurilor, conform procedurilor interne.” (pct.61 din GL 11/2017)

61. După articolul 23^2 se introduce un nou subparagraf, subparagraful 2.2.4, cu următoarea denumire:

„2.2.4. Comitetul de nominalizare”

62. La articolul 24, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art. 24 - (1) În cadrul instituțiilor de credit semnificative, comitetul de nominalizare trebuie să fie compus din membri ai organului de conducere care nu exercită nicio funcţie executivă în instituţiile de credit respective. [Art.88 P2 S1 CRD]

63. La articolul 24, după alineatul (1) se introduc două noi alineate, alineatul (1^1) și

alineatul (1^2), cu următorul cuprins:

"**Art. 24 - (1^1)** În cadrul instituțiilor de credit de tip G-SII și O-SII, majoritatea membrilor comitetului de nominalizare, inclusiv președintele, trebuie să fie independenți.

(1^2) În cadrul instituțiilor de credit, altele decât cele prevăzute la alin. (1^1), considerate semnificative de către Banca Națională a României sau potrivit legii, comitetul de nominalizare trebuie să fie compus dintr-un număr suficient de membri independenți. Instituțiile de credit respective pot lua în considerare ca bune practici numirea unui președinte independent al comitetului de nominalizare." (pct.51 din GL 11/2017)

64. După articolul 24 se introduc trei noi articole, articolul 24^1 - 24^3, cu următorul cuprins:

"Art. 24^1 - Membrii comitetului de nominalizare trebuie să dispună, la nivel individual și la nivel colectiv, de cunoștințe, aptitudini și expertiză adecvate cu privire la procesul de selecție și cerințele privind evaluarea adecvării. Membrii comitetului de nominalizare trebuie să dispună de cunoștințe, expertiză și experiență adecvate în legătură cu activitatea unei instituții de credit, pentru a evalua componența adecvată a organului de conducere și a recomanda candidați în vederea ocupării posturilor vacante ale organului de conducere. (pct. 125 din Ghidul fit & proper și pct.52 din GL 11/2017)

Art. 24^2 - În cazul în care nu a fost înființat un comitet de nominalizare, organul de conducere în funcția sa de supraveghere îndeplinește responsabilitățile prevăzute la art. 24 alin. (2) și dispune de resursele corespunzătoare în acest sens. În acest caz, evaluarea menționată la art. 24 alin. (2) lit. b) și c) se realizează cel puțin o dată la 2 ani. (pct. 126 din Ghidul fit & proper)

Art. 24^3 - Comitetul de nominalizare și, după caz, organul de conducere în funcția sa supraveghere au acces la toate informațiile necesare pentru a-și îndeplini sarcinile și pot implica funcțiile de control intern și alte funcții interne relevante, după caz. " (pct. 127 din Ghidul fit & proper)

65. Paragraful 2.3 al secțiunii a 2-a din capitolul I al titlului II, care cuprinde articolele 25 – 27, se abrogă.

66. La capitolul I al titlului II, denumirea secțiunii a 3-a se modifică și va avea următorul cuprins:

"SECȚIUNEA a 3-a

Cultura privind riscurile și conduita în desfășurarea activității"

67. Articolul 28 se abrogă.

68. Articolul 29 se modifică şi va avea următorul cuprins:

"Art. 29. – (1) Instituţiile de credit trebuie să dezvolte o cultură privind riscurile integrată la nivel de ansamblu al instituţiei de credit, bazată pe o deplină înţelegere şi o abordare generală a riscurilor cu care se confruntă şi a modului în care acestea sunt administrate, având în vedere apetitul la risc al instituţiei de credit. (pct.95 din GL 11/2017)

(2) Instituțiile de credit trebuie să dezvolte o cultură privind riscurile prin politici, comunicare și formare profesională a personalului cu privire la activitățile, strategia și profilul de risc al acestora. Comunicarea cu personalul și formarea profesională a acestuia trebuie să fie adaptate în funcție de responsabilitățile personalului cu privire la asumarea și administrarea riscurilor. (pct.96 din GL 11/2017)

(3) Personalul din cadrul unei instituţii de credit trebuie să fie deplin conştient de responsabilităţile sale pe linia administrării riscurilor. Responsabilitatea administrării riscurilor nu trebuie limitată la specialiştii în domeniul riscurilor sau la funcţiile de control intern. Unităţile operaţionale, sub supravegherea organului de conducere, sunt în primul rând responsabile pentru administrarea zilnică a riscurilor, având în vedere apetitul la risc și capacitatea de risc ale instituţiei de credit şi în conformitate cu politicile, procedurile şi controalele instituţiei de credit. (pct.97 din GL 11/2017)

(4) Organul de conducere trebuie să dedice timp suficient pentru examinarea problemelor legate de riscuri. [Art.76 P2 CRD]

(5) În sensul alin.(4), organul de conducere trebuie să fie implicat în mod activ şi să asigure alocarea unor resurse adecvate în vederea administrării tuturor riscurilor semnificative abordate în cuprinsul prezentului regulament şi în Regulamentul (UE) nr.575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, cu modificările ulterioare, precum şi în vederea evaluării activelor, a utilizării ratingurilor externe şi a modelelor interne referitoare la riscurile respective. [Art.76 P2 CRD]

(6) La dezvoltarea unei culturi solide privind riscurile, instituțiile de credit trebuie să aibă în vedere, fără a se limita la acestea, următoarele principii: (pct.98 din GL 11/2017)

a) organul de conducere trebuie să promoveze, să monitorizeze și să evalueze pe bază continuă cultura privind riscurile, să analizeze impactul acesteia asupra stabilității financiare, profilului de

risc și asupra cadrului de administrare al instituției de credit și, dacă este cazul, să aducă modificări cu privire la aceasta;

b) organul de conducere trebuie să fie responsabil pentru stabilirea și aducerea la cunoștință a valorilor și așteptărilor de bază ale instituției de credit;

c) organul de conducere al instituției de credit, precum și celelalte persoane care dețin funcții-cheie trebuie să contribuie la aducerea la cunoștința personalului a valorilor și așteptărilor de bază ale instituției de credit;

d) membrii organului de conducere trebuie să aibă o conduită aliniată la valorile instituției de credit;

e) personalul relevant la toate nivelurile din cadrul instituției de credit trebuie să cunoască și să înțeleagă valorile de bază ale instituției de credit, precum și, în măsura în care le consideră necesare pentru îndeplinirea sarcinilor ce îi revin, apetitul la risc și capacitatea de risc ale instituției de credit. Personalul instituției de credit trebuie să aibă capacitatea de a-și îndeplini atribuțiile și să conștientizeze că va fi ținut răspunzător pentru acțiunile sale în legătură cu comportamentul instituției de credit de asumare a riscurilor.

f) personalul din cadrul instituției de credit trebuie să acționeze în conformitate cu dispozițiile legale aplicabile și să comunice cu promptitudine orice încălcare a acestora de care a luat cunoștință;

g) politica culturii privind riscurile trebuie să promoveze un mediu de comunicare deschisă și de dezbatere constructivă și eficace la nivelul întregii instituții de credit."

69. După articolul 29 se introduc cinci noi paragrafe, paragrafele 3.1[1], 3.1[2], 3.1[3], 3.1[4] și 3.1[5], cuprinzând articolele 29[1] – 29[7], cu următorul cuprins:

"**3.1[1] Valorile corporative și codul de conduită în desfășurarea activității**

Art. 29[1] – (1) Organul de conducere trebuie să dezvolte, să adopte și să promoveze standarde etice și profesionale de calitate ridicată, în funcție de nevoile și specificitatea instituției de credit, precum și să asigure implementarea acestor standarde prin intermediul unui cod de conduită sau al unui instrument similar. (pct.99 din GL 11/2017)

(2) Organul de conducere trebuie să supravegheze respectarea de către personal a standardelor menționate la alin. (1). (pct.99 din GL 11/2017)

(3) Organul de conducere poate adopta și implementa, dacă este cazul, standardele instituției de credit elaborate la nivel de grup sau standarde comune publicate de către asociații sau alte organizații relevante. (pct.99 din GL 11/2017)

(4) În sensul alin. (1) implementarea unor standarde corespunzătoare trebuie să contribuie la reducerea riscurilor la care este expusă instituția de credit, în special a riscurilor operațional și reputațional. (pct.100 din GL 11/2017)

(5) Organul de conducere trebuie să dispună de politici clare și documentate privind modul de îndeplinire a standardelor. Politicile respective trebuie să cuprindă cel puțin aspectele prevăzute în anexa nr. 6 a prezentului regulament. (pct.101 din GL 11/2017)

Art. 29[2] - Instituțiile de credit trebuie să monitorizeze conformarea cu standardele menționate la art. 29[1] alin. (1) și să se asigure că personalul le cunoaște (de exemplu, prin instruiri). Instituțiile de credit trebuie să stabilească funcția responsabilă pentru monitorizarea conformării și pentru evaluarea încălcărilor codului de conduită sau un instrument similar, precum și un proces pentru tratarea problemelor de neconformare. Rezultatele trebuie să fie raportate periodic organului de conducere, conform procedurilor interne. (pct.102 din GL 11/2017)

3.1[2] Politica privind conflictele de interese la nivel instituțional

Art. 29[3] - (1) Organul de conducere trebuie să stabilească, să aprobe și să supravegheze implementarea și menținerea unor politici eficace de identificare, evaluare, gestionare și reducere sau prevenire a conflictelor de interese actuale și potențiale la nivel instituțional. (pct.103 din GL 11/2017)

(2) În sensul alin. (1) pot fi avute în vedere conflictele de interese actuale și potențiale la nivel instituțional ca rezultat al diferitelor activități și roluri ale instituției de credit, al structurii perimetrului de consolidare prudențială în care se regăsește instituția de credit sau al diferitelor linii de activitate sau unități din cadrul unei instituții de credit, ori cu privire la terțe părți interesate. (pct.103 din GL 11/2017)

(3) Instituțiile de credit trebuie să ia măsuri adecvate pentru a preveni efectele negative asupra intereselor clienților acestora generate de conflictele de interese. Astfel de măsuri trebuie să fie documentate și includ, printre altele:

a) o separare adecvată a atribuțiilor, cum ar fi încredințarea în sarcina unor persoane diferite a unor activități de natură să genereze conflicte de interese din lanțul de tranzacții sau din prestarea de servicii sau încredințarea în sarcina unor persoane diferite a responsabilităților de supraveghere și raportare a activităților care generează conflicte de interese;

b) stabilirea de obstacole în calea circulației informațiilor, cum ar fi, de exemplu, prin separarea fizică a anumitor linii de activitate sau unități;

c) stabilirea de proceduri adecvate pentru tranzacții cu părțile afiliate astfel cum acestea sunt definite la art. 102 alin. (3), cum ar fi, de exemplu, necesitatea desfășurării tranzacțiilor în condiții obiective. (pct.104 + 105 din GL 11/2017)

3.1[3] Politica privind conflictele de interese pentru personalul instituției de credit

Art. 29[4] - (1) Organul de conducere al unei instituții de credit trebuie să stabilească, să aprobe și să supravegheze implementarea și menținerea unor politici eficace de identificare, evaluare, gestionare și atenuare sau prevenire a conflictelor actuale și potențiale între interesele instituției de credit și interesele individuale ale angajaților acesteia, inclusiv ale membrilor organului de conducere, care ar putea influența în mod negativ îndeplinirea atribuțiilor și a responsabilităților lor. (pct.106 din GL 11/2017)

(2) O instituție de credit consolidantă, persoană juridică română, trebuie să ia în considerare interesele din cadrul unei politici privind conflictul de interese la nivelul întregului grup pe bază consolidată sau subconsolidată. (pct.106 din GL 11/2017)

(3) Politica privind conflictele de interese trebuie să identifice conflictele de interese ale personalului, inclusiv interesele membrilor apropiați ai familiilor acestora astfel cum sunt definiți la art. 102 alin. (3) lit. g) pct. (ii) din prezentul regulament. Instituțiile de credit trebuie să ia în considerare conflictele de interese care ar putea să apară ca urmare a relațiilor personale sau profesionale actuale și anterioare ale personalului. În caz de conflicte de interese, instituțiile de credit trebuie să evalueze semnificația acestora și să decidă cu privire la acestea, precum și să dispună măsuri de atenuare a respectivelor conflicte, după caz. (pct.107 din GL 11/2017)

(4) Instituțiile de credit trebuie să stabilească un termen adecvat pentru situația în care personalul raportează conflictele de interese care ar putea să apară ca urmare a relațiilor personale sau profesionale anterioare ale acestora, ținând seama că astfel de conflicte pot avea un impact asupra comportamentului și participării personalului, potrivit competenţelor, la procesul de luare a deciziilor**.** (pct.108 din GL 11/2017)

(5) Politica privind conflictele de interese trebuie să vizeze, fără a se limita la acestea, următoarele situații sau relații care pot genera conflicte de interese: (pct.109 din GL 11/2017)

a) interese economice (cum ar fi, acțiuni, alte drepturi de proprietate, participații și calități de membru, holdinguri financiare și alte interese economice la clienți economici, drepturi de proprietate intelectuală, împrumuturi acordate de către instituția de credit unei societăți deținute de personal, calitatea de membru într-un organism sau calitatea de acționar a unui organism sau a unei entități cu interese conflictuale);

b) relații personale sau profesionale cu persoanele care au deținere calificate în cadrul instituției de credit;

c) relații personale sau profesionale cu personalul instituției de credit sau al entităților incluse în perimetrul de consolidare prudențială (de exemplu, relațiile familiale);

d) alte posturi de muncă din ultimii cinci ani;

e) relații personale sau profesionale cu terțe părți interesate relevante (de exemplu, asocierea cu furnizori, firme de consultanță sau alți furnizori de servicii importanți);

f) influența politică sau relațiile politice.

(6) Fără a aduce atingere prevederilor alin. (5), instituțiile de credit trebuie să ia în considerare faptul că a fi acționar al unei instituții de credit sau a avea conturi personale sau împrumuturi la instituția de credit, ori a folosi alte servicii ale instituției de credit nu trebuie să conducă la situația în care personalul instituției de credit este considerat a avea un conflict de interese dacă se situează sub un prag de 1% din capitalul eligibil. (pct.110 din GL 11/2017)

Art. 29[5] - (1) Politica privind conflictele de interese trebuie să conțină procese pentru raportare și comunicare către funcția responsabilă în cadrul politicii. Personalul instituției de credit trebuie să aducă la cunoștință, cu promptitudine, la nivelul organizatoric stabilit prin politica privind conflictele de interese și comunicat acestuia, orice problemă care a generat sau ar putea genera un conflict de interese. (pct.111 din GL 11/2017)

(2) Politica privind conflictele de interese trebuie să facă diferența între conflictele de interese care persistă și care trebuie să fie gestionate în permanență și conflictele de interese care apar brusc în legătură cu un singur eveniment (de exemplu, o tranzacție, selecția prestatorului de servicii etc.) și care poate fi gestionat, de regulă, prin aplicarea unei măsuri unice. În toate circumstanțele, interesul instituției de credit trebuie să fie în centrul deciziilor luate. (pct.112 din GL 11/2017)

(3) Politica privind conflictele de interese trebuie să conțină proceduri, măsuri, cerințe privind documentația și responsabilități pentru identificarea, prevenirea și evaluarea semnificației conflictelor de interese și pentru luarea unor măsuri de atenuare a acestora. Astfel de proceduri, cerințe, responsabilități și măsuri trebuie să asigure respectarea următoarelor cerințe: (pct.113 din GL 11/2017)

a) încredințarea unor activități sau tranzacții de natură să genereze situații conflictuale către persoane diferite;

b) împiedicarea personalului care desfășoară activități și în afara instituției de credit pentru a nu exercita o influență necorespunzătoare în cadrul instituției de credit cu privire la activitățile desfășurate în cadrul instituției de credit;

c) stabilirea responsabilității membrilor organului de conducere de a nu participa la nicio deliberare cu privire la orice chestiune în care un membru are sau ar putea avea un conflict de interese sau în care obiectivitatea sau capacitatea membrului de a-și îndeplini atribuțiile în mod corect ar putea fi compromisă în alt fel;

d) stabilirea de proceduri adecvate pentru tranzacții cu părțile afiliate;

e) împiedicarea membrilor organului de conducere de a deține mandate în instituții de credit concurente, cu excepția cazului în care aceștia dețin mandate în cadrul instituţiilor de credit care sunt membre ale aceleiaşi scheme de protecţie instituţională astfel cum este prevăzut la art. 113 alin. (7) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, cu modificările ulterioare,, în cadrul cooperativelor de credit afiliate casei centrale astfel cum este prevăzut la art. 10 din același regulament sau în cadrul instituțiilor de credit care intră în perimetrul de consolidare prudențială.

(4) În sensul alin. (3) lit. d), instituțiile de credit pot avea în vedere, printre altele, desfășurarea tranzacțiilor în condiții obiective, aplicarea deplină a tuturor procedurilor de control intern relevante în cazul unor astfel de tranzacții, solicitarea obligatorie a consilierii din partea membrilor independenți ai organului de conducere. (pct.113 din GL 11/2017)

(5) Politica privind conflictele de interes trebuie să aibă în vedere existența riscului unor conflicte de interese la nivelul organului de conducere. În acest sens, politica trebuie să conțină suficiente îndrumări cu privire la identificarea și gestionarea conflictelor de interese care ar putea împiedica capacitatea membrilor organului de conducere de a lua decizii obiective și imparțiale menite să îndeplinească cele mai bune interese ale instituției de credit. (pct.114 din GL 11/2017)

Art. 29[6] - (1) Instituțiile de credit trebuie să ia în considerare impactul pe care conflictele de interese îl pot avea asupra gândirii independente a membrilor organului de conducere. (pct.114 din GL 11/2017)

(2) Instituțiile de credit trebuie să evalueze și să gestioneze în mod corespunzător conflictele de interese actuale sau potențiale care au fost aduse la cunoștința funcției responsabile din cadrul instituțiilor de credit. În cazul identificării unui conflict de interese în rândul personalului, instituția de credit trebuie să fundamenteze decizia luată, în special atunci când respectivul conflict de interese și riscurile aferente au fost acceptate. În cazul în care conflictul a fost acceptat, decizia trebuie să arate modalitatea în care acesta a fost atenuat sau remediat în mod satisfăcător. (pct.115 din GL 11/2017)

(3) Funcția responsabilă din cadrul instituției de credit trebuie să documenteze corespunzător toate conflictele de interese actuale și potențiale de la nivelul organului de conducere, la nivel individual și colectiv, și trebuie să le comunice organului de conducere care trebuie să le gestioneze în mod corespunzător, inclusiv prin luarea unor decizii cu privire la conflictele în cauză. (pct.116 din GL 11/2017)

3.1[4] Proceduri interne de avertizare

Art. 29[7] - (1) În conformitate cu prevederile art. 234[2] alin. (3) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările şi completările ulterioare, instituțiile de credit trebuie să dispună de politici și proceduri adecvate pentru raportarea internă de către personal a încălcărilor actuale sau potențiale ale cerințelor de reglementare sau ale cerințelor interne, inclusiv, dar nu numai, a prevederilor respectivei ordonanțe de urgență, ale Regulamentului (UE) nr. 575/2013 și ale reglementărilor emise în aplicarea acestora, inclusiv a prezentului regulament, precum și ale reglementărilor interne ale instituțiilor de credit, prin intermediul unui canal specific independent și autonom. (pct.117 din GL 11/2017)

(2) Pentru a evita conflictele de interese, personalul instituției de credit trebuie să poată raporta încălcările în afara liniilor normale de raportare (de exemplu, prin funcția de conformitate sau funcția de audit intern sau printr-o procedură internă independentă de avertizare). Procedurile de avertizare trebuie să fie disponibile întregului personal din cadrul unei instituţii de credit. Informațiile furnizate de personal printr-o procedură de avertizare trebuie să fie puse la dispoziția organului de conducere și a altor funcții responsabile definite în cadrul politicii de avertizare internă, dacă este cazul. La solicitarea persoanei care raportează încălcarea, informațiile sunt furnizate organului de conducere și altor funcții responsabile în mod anonimizat. Instituțiile de

credit pot să prevadă ca raportarea să permită transmiterea informațiilor în mod anonimizat. (pct.118 +119 +120 din GL 11/2017)

(3) Procedurile de avertizare trebuie să asigure protecția datelor cu caracter personal atât în privinţa persoanelor care raportează încălcarea, cât şi a celor pretins vinovate de respectiva încălcare, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 679/2016 privind protecţia persoanelor fizice în ceea ce priveşte prelucrarea datelor cu caracter personal şi privind libera circulaţie a acestor date şi de abrogare a Directivei 95/46/CE. Instituțiile de credit trebuie să asigure protecția corespunzătoare pentru persoanele care raportează încălcările din cadrul instituţiilor de credit, de orice impact negativ precum: represaliile, discrimiarea sau orice alt tip de tratament inechitabil, aplicate ca urmare a raportării. Instituțiile de credit se asigură că nicio persoană care se află sub controlul acestora nu se implică într-o acțiune de prejudiciere a unei persoane care a raportat o încălcare și dispun măsurile adecvate împotriva persoanelor responsabile pentru orice astfel de acțiuni. (pct.121 din GL 11/2017)

(4) Instituțiile de credit trebuie să protejeze persoanele care au fost reclamate împotriva oricăror efecte negative dacă, în urma investigațiilor, se constată că nu există dovezi care să justifice luarea de măsuri împotriva persoanelor respective. Dacă instituțiile de credit dispun măsuri, acestea trebuie să asigure protecția persoanelor reclamate împotriva efectelor negative care se produc și depășesc obiectivul măsurilor luate. (pct.122 din GL 11/2017)

(5) În sensul alin. (1), procedurile interne de avertizare trebuie: (pct.123 din GL 11/2017)

a) să fie documentate;

b) să conțină reguli clare în scopul garantării confidențialității informațiilor privind raportarea, persoanele reclamate și încălcarea în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 679/2016 privind protecţia persoanelor fizice în ceea ce priveşte prelucrarea datelor cu caracter personal şi privind libera circulaţie a acestor date şi de abrogare a Directivei 95/46/CE, cu excepția cazului în care dezvăluirea este prevăzută de lege în contextul unor anchete suplimentare sau al unor proceduri judiciare ulterioare;

c) să protejeze membrii personalului care exprimă îngrijorări de a fi prejudiciați ca urmare a faptului că au divulgat încălcări care pot fi raportate;

d) să asigure că încălcările potențiale sau actuale semnalate sunt evaluate și comunicate Băncii Naţionale a României – Direcţia supraveghere sau autorității abilitate cu aplicarea legii, după caz;

e) să asigure, dacă este posibil, că persoanele care au raportat încălcări potențiale sau actuale primesc o confirmare a primirii informațiilor;

f) să asigure urmărirea rezultatului unei investigații asupra unei încălcări raportate;

g) să asigure păstrarea unei evidențe corespunzătoare.

3.1[5] Raportarea încălcărilor către Banca Națională a României, în calitate de autoritate competentă

Art. 29[8] - (1) În conformitate cu prevederile art. 234[2] alin. (1)-(2) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr.99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.227/2007, cu modificările şi completările ulterioare, raportarea, de către personalul instituțiilor de credit către Banca Națională a României, a încălcărilor potențiale sau actuale ale cerințelor de reglementare, inclusiv, printre altele, ale prevederilor respectivei ordonanțe de urgență, ale Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, cu modificările ulterioare și ale reglementărilor emise în aplicarea acestora, inclusiv a prezentului regulament, precum și ale reglementărilor interne ale instituțiilor de credit, se realizează prin mecanisme eficiente și credibile care includ cel puțin următoarele: (pct.124 din GL 11/2017)

a) proceduri specifice pentru primirea raportărilor privind încălcările și pentru urmărirea acestora, cum ar fi, un departament, o unitate sau o funcție specială pentru înaintarea raportărilor;

b) protecția corespunzătoare prevăzută la art. 29[7] alin. (2) - (4);

c) protecția datelor cu caracter personal atât în privinţa persoanelor care raportează încălcarea, cât şi a celor pretins vinovate de respectiva încălcare, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 679/2016 privind protecţia persoanelor fizice în ceea ce priveşte prelucrarea datelor cu caracter personal şi privind libera circulaţie a acestor date şi de abrogare a Directivei 95/46/CE;

d) proceduri clare astfel cum sunt prevăzute la art. 29[7] alin. (5).

(2) Fără a aduce atingere posibilității personalului instituțiilor de credit de a raporta încălcări prin intermediul mecanismelor stabilite de Banca Națională a României în conformitate cu prevederile art. 234[2] alin. (1)-(2) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 99/2006 privind

instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările şi completările ulterioare, Banca Națională a României încurajează personalul instituțiilor de credit să recurgă mai întâi la procedurile de avertizare internă din cadrul acestora.” (pct.125 din GL 11/2017)

70. Paragrafele 3.2 și 3.3 cuprinzând articolele 30 – 32 se abrogă.

71. La capitolul I al titlului II, denumirea secțiunii a 4-a se modifică și va avea următorul cuprins:

„Secțiunea a 4-a

Cadrul privind controlul intern și mecanismele aferente”

72. Articolul 33 se abrogă.

73. Articolul 34 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 34 - (1) O instituţie de credit trebuie să dezvolte şi să menţină o cultură care să încurajeze o atitudine pozitivă față de acțiunile de control al riscurilor și de asigurare a conformității în cadrul instituției de credit, precum și un cadru solid şi cuprinzător aferent controlului intern care presupune următoarele: (pct.126 din GL 11/2017)

a) liniile de activitate ale instituției de credit trebuie să fie responsabile pentru administrarea riscurilor cu care se confruntă în desfășurarea activităților lor și trebuie să dețină mecanisme de control pentru a asigura conformarea cu cerințele aplicabile în materie;

b) instituția de credit trebuie să aibă funcţii de control intern cu suficientă și corespunzătoare autoritate, statut și acces la organul de conducere pentru a-şi îndeplini atribuţiile;

c) instituția de credit trebuie să aibă un cadru de administrare a riscurilor.

(2) Cadrul aferent controlului intern trebuie să fie adaptat la nivel individual la specificul activității instituției de credit, complexitatea și riscurile conexe, ținând cont de organizarea grupului. Instituțiile de credit trebuie să organizeze schimbul de informații necesare, atât la nivel individual, cât și la nivel de grup, astfel încât fiecare organ de conducere, linie de activitate și unitate internă, inclusiv fiecare funcție de control intern să își poată îndeplini atribuțiile. (pct.127 din GL 11/2017)

(3) Cadrul aferent controlului intern trebuie să acopere instituția de credit în ansamblul său, inclusiv responsabilitățile și atribuțiile organului de conducere, precum și activitățile tuturor liniilor de activitate, şi ale unităților interne, inclusiv funcțiile de control intern, activitățile externalizate și canalele de distribuție. (pct.128 din GL 11/2017)

(4) Cadrul aferent controlului intern trebuie să asigure: (pct.129 din GL 11/2017)

a) operațiuni eficace și eficiente;

b) desfășurarea prudentă a activității;

c) identificarea, măsurarea și diminuarea riscurilor;

d) credibilitatea informațiilor financiare și nefinanciare raportate la nivel intern și extern;

e) proceduri administrative și contabile solide;

f) conformarea cu cadrul legal aplicabil, inclusiv cu cerințele în materie de supraveghere, precum și cu politicile, procesele, regulile și deciziile interne ale instituției de credit.

74. După articolul 34 se introduc patru noi paragrafe, paragrafele 4.1[1], 4.1[2], 4.1[3] și 4.1[4] cuprinzând articolele 34[1] – 34[10], cu următorul cuprins:

“4.1[1] Implementarea cadrului aferent controlului intern

Art. 34[1] - (1) Organul de conducere trebuie să fie responsabil pentru stabilirea și monitorizarea adecvării și a eficacității cadrului aferent controlului intern, proceselor și mecanismelor de control intern, precum și pentru supravegherea tuturor liniilor de activitate și a unităților interne, inclusiv a funcțiilor de control intern. Instituțiile de credit trebuie să stabilească, să mențină și să actualizeze în mod regulat politici, mecanisme și proceduri scrise de control intern adecvate. (pct.130 din GL 11/2017)

(2) Politicile, mecanismele și procedurile de control intern prevăzute la alin. (1) trebuie să fie aprobate de către organul de conducere. (pct.130 din GL 11/2017)

(3) Instituțiile de credit trebuie să aibă un proces decizional clar, transparent și documentat, precum și o repartizare clară a responsabilităților în cadrul aferent controlului intern, inclusiv în cadrul liniilor de activitate, al unităților interne și al funcțiilor de control intern. (pct.131 din GL 11/2017)

(4) Politicile, mecanismele și procedurile de control intern, precum și orice modificări semnificative ale acestora vor fi comunicate de instituțiile de credit întregului personal. (pct.132 din GL 11/2017)

(5) La implementarea cadrului aferent controlului intern, instituțiile de credit trebuie să stabilească: (pct.133 din GL 11/2017)

a) o separare adecvată a atribuțiilor, cum ar fi încredințarea către persoane diferite a unor activități de natură să genereze situații conflictuale din cadrul tranzacțiilor sau al prestării de servicii sau încredințarea către persoane diferite a responsabilităților de supraveghere și raportare pentru activitățile de natură să genereze situații conflictuale;
b) obstacole în calea circulației informațiilor, cum ar fi de exemplu, prin separarea fizică a anumitor departamente.

(6) Funcțiile de control intern trebuie să verifice dacă politicile, mecanismele și procedurile de control intern sunt implementate în mod corect în domeniile aferente competențelor lor. (pct.134 din GL 11/2017)

(7) Funcţiile de control intern trebuie să transmită periodic organului de conducere, conform procedurilor interne, rapoarte scrise privind deficienţele majore identificate. Aceste rapoarte trebuie să includă, pentru orice nouă deficienţă majoră identificată, riscurile relevante implicate, o evaluare a impactului, recomandări și măsuri de remediere care urmează a fi luate. Organul de conducere trebuie, pe baza unei proceduri oficiale de urmărire, să urmărească la timp și în mod eficace constatările funcţiilor de control intern şi să solicite luarea unor măsuri adecvate de remediere. (pct.135 din GL 11/2017)

4.1[2] Cadrul de administrare a riscurilor

Art. 34[2] - (1) Cadrul de administrare a riscurilor la nivelul unei instituții de credit trebuie să cuprindă toate liniile de activitate, unitățile interne, inclusiv funcțiile de control intern, cu recunoașterea deplină a semnificației economice a tuturor expunerilor sale la risc. Cadrul de administrare a riscurilor trebuie să permită instituției de credit adoptarea unor decizii în cunoștință de cauză cu privire la asumarea riscurilor. (pct.136 din GL 11/2017)
(2) Cadrul de administrare a riscurilor trebuie să cuprindă riscurile bilanțiere și extrabilanțiere, precum și riscurile actuale și viitoare la care ar putea fi expusă instituția de credit. Riscurile trebuie să fie evaluate printr-o abordare ascendentă și una descendentă, în cadrul și între liniile de activitate, folosind o terminologie consecventă și metodologii compatibile în cadrul instituției de credit la nivel consolidat și subconsolidat. Cadrul de administrare a riscurilor trebuie să cuprindă toate riscurile relevante, ținându-se cont de riscurile financiare și cele nefinanciare, inclusiv de riscul de credit, riscul de piață, riscul de lichiditate, riscul de concentrare, riscul operațional, riscul informatic, riscul reputațional, riscul juridic, riscul de conduită, riscul de conformitate și riscul strategic. (pct.136 din GL 11/2017)

(3) Cadrul de administrare a riscurilor trebuie să includă politici, proceduri, limite de risc şi mecanisme de control al riscurilor care să asigure în mod corespunzător, la timp și pe bază continuă, identificarea, măsurarea sau evaluarea, monitorizarea, administrarea, diminuarea şi raportarea riscurilor aferente activităţilor sale la nivel de linii de activitate şi la nivel consolidat sau subconsolidat. (pct.137 din GL 11/2017)

(4) Cadrul de administrare a riscurilor trebuie să asigure o orientare specifică privind implementarea strategiilor sale. Această orientare trebuie să stabilească și să mențină, după caz, limite de risc în concordanță cu apetitul la risc al instituției de credit și proporționale cu buna funcționare, soliditatea financiară, baza de capital și obiectivele strategice ale instituției de credit. Profilul de risc al unei instituții de credit trebuie să fie menținut în limitele de risc stabilite. În cazul în care există încălcări ale limitelor de risc, acestea vor fi soluționate pe baza unei proceduri adecvate de urmărire. (pct.138 din GL 11/2017)

(5) Cadrul de administrare a riscurilor trebuie să facă obiectul unei revizuiri interne independente, efectuate de exemplu de către funcția de audit intern. Cadrul de administrare a riscurilor trebuie reevaluat periodic în raport cu apetitul la risc al instituției de credit, cu luarea în considerare a informațiilor furnizate de funcția de administrare a riscurilor și de comitetul de administrare a riscurilor, după caz. Printre factorii care trebuie luați în considerare se numără evoluțiile interne și externe, inclusiv bilanțul și variațiile veniturilor, orice creștere a complexității activității, profilului de risc și a structurii operaționale ale instituției de credit, extinderea geografică, fuziunile și achizițiile, introducerea de produse sau linii de activitate noi. (pct.139 din GL 11/2017)

(6) Atunci când identifică şi măsoară sau evaluează riscurile, o instituţie de credit trebuie să dezvolte metodologii adecvate care să includă instrumente de tip forward-looking (anticipative) şi backward-looking (retrospective). Metodologiile trebuie să permită agregarea expunerilor la risc între liniile de activitate şi să faciliteze identificarea concentrărilor la riscuri. Instrumentele trebuie să includă atât evaluarea profilului de risc actual în raport cu apetitul la risc al instituției de credit, cât și identificarea și evaluarea expunerilor la risc potențial și în situații de criză într-o serie de circumstanțe în raport cu capacitatea de risc a instituției de credit. Instrumentele trebuie să ofere informații cu privire la orice ajustare a profilului de risc care ar putea fi necesară. Atunci când elaborează scenarii de criză, instituțiile de credit trebuie să aibă în vedere ipoteze conservatoare adecvate. (pct.140 din GL 11/2017)

(7) Instituțiile de credit trebuie să aibă în vedere că rezultatele metodologiilor de evaluare cantitativă, inclusiv simulările de criză, depind într-o mare măsură de limitele și ipotezele modelelor (inclusiv severitatea și durata șocului și a riscurilor aferente). Instituțiile de credit trebuie să aibă în vedere că stabilirea nivelului de risc trebuie să se bazeze atât pe informații cantitative și rezultatele modelelor cât și pe informații calitative (opinii ale experților și analize critice). Instituțiile de credit trebuie să aibă în vedere tendințele și datele relevante ale mediului macroeconomic în scopul identificării eventualului impact al acestora asupra expunerilor și portofoliilor. (pct.141 din GL 11/2017)

(8) Responsabilitatea finală pentru evaluarea riscurilor aparţine exclusiv instituţiei de credit care trebuie să-şi evalueze riscurile în mod critic şi nu trebuie să se bazeze exclusiv pe evaluări externe (cum ar fi, de exemplu, în situația achiziționării unui model de risc, instituția de credit trebuie să valideze modelul de risc și să îl calibreze în funcție de circumstanțele sale individuale, pentru a se asigura că acesta cuprinde în mod corespunzător riscul). (pct.142 din GL 11/2017)

(9) La evaluarea riscurilor instituțiile de credit trebuie să cunoască pe deplin limitele modelelor și ale indicatorilor și să folosească atât instrumente cantitative de evaluare a riscului cât și instrumente calitative, inclusiv opinii ale experților și analize critice. Instituțiile de credit pot avea în vedere și evaluările externe ale riscului, inclusiv ratingurile externe sau modele externe de risc. Instituțiile de credit trebuie să cunoască pe deplin domeniul de aplicare al unor astfel de evaluări și limitările acestora. (pct.143 + 144 din GL 11/2017)

Art. 34^3 - (1) Instituţiile de credit trebuie să stabilească mecanisme de raportare periodică şi transparentă, astfel încât organul de conducere, comitetul de administrare a riscurilor, în cazul în care a fost înființat, şi toate unităţile relevante dintr-o instituţie de credit să beneficieze de rapoarte emise la timp, precise, concise, inteligibile şi pertinente şi să poată face schimb de informaţii relevante privind identificarea, măsurarea sau evaluarea, monitorizarea și administrarea riscurilor. Cadrul de raportare trebuie să fie bine definit, documentat şi aprobat de organul de conducere. (pct.145 din GL 11/2017)

(2) În sensul alin. (1), instituţia de credit trebuie să stabilească linii de raportare către organul de conducere care să acopere toate riscurile semnificative, politicile de administrare a riscurilor şi modificările aduse acestora. [Art.76 P2 S3 CRD IV + pct.145 din GL 11/2017)

(3) Organul de conducere în funcţia sa de supraveghere şi comitetul de administrare a riscurilor, în cazul în care a fost înființat, trebuie să aibă acces adecvat la informaţii privind situaţia

riscurilor instituţiei de credit şi, dacă este necesar şi corespunzător, la funcţia de administrare a riscurilor şi la consultanţă externă de specialitate.[Art.76 P4 S1 CRD + pct.145 din GL 11/2017)

(4) Organul de conducere în funcţia sa de supraveghere şi comitetul de administrare a riscurilor, în cazul în care a fost înfiinţat, trebuie să stabilească natura, volumul, formatul şi frecvenţa informaţiilor privind riscurile pe care urmează să le primească. [Art.76 P4 S2 CRD + pct.145 din GL 11/2017)

(5) Instituțiile de credit se asigură că la nivelul întregului proces de administrare a riscurilor, inclusiv în procesul de analiză și cel decizional trebuie să existe o comunicare eficace și o conștientizare cu privire la riscuri care să preîntâmpine luarea unor decizii de natură să conducă la creșterea riscurilor în mod neprevăzut. Instituțiile de credit trebuie să se asigure că există o raportare eficace a riscurilor care să presupună o analiză și o bună comunicare internă a strategiei privind administrarea riscurilor și a datelor relevante referitoare la riscuri (de exemplu, expuneri și indicatori principali de risc), atât la nivel orizontal al instituției de credit, cât și în sensul ascendent și descendent al lanțului de conducere. (pct.146 din GL 11/2017)

Art. 34[4] - Cadrul de administrare a riscurilor semnificative trebuie să fie transpus în mod clar şi transparent în norme interne, proceduri, inclusiv în manuale şi coduri de conduită, făcându-se distincţie între standardele generale aplicabile întregului personal şi regulile specifice aplicabile anumitor categorii de personal. (nu are referință din GL, corespunde art.31 din Reg.5/2013)

Art. 34[5] - Instituțiile de credit trebuie să determine profilul de risc pentru fiecare risc considerat semnificativ la nivelul acestora, sens în care trebuie să analizeze cadrul de administrare a activității și a riscurilor și să evalueze strategia privind administrarea riscurilor și, după caz, apetitul/toleranța la risc pentru fiecare dintre riscurile considerate. [GL SREP 2014 - pct.179, 218, 308, 399]

Art. 34[6] – (1) Instituțiile de credit trebuie să dispună de un cadru privind apetitul la risc care să ia în considerare toate riscurile semnificative la care sunt expuse instituțiile de credit și care să cuprindă limite de risc, toleranțe la risc și praguri de risc. [GL SREP 2014 - pct.92, lit. a)]

(2) Instituțiile de credit trebuie să asigure că apetitul la risc și strategia privind administrarea riscurilor sunt coerente și sunt implementate în mod corespunzător. [GL SREP 2014 - pct.92, lit. b)]

(3) Instituțiile de credit trebuie să asigure, referitor la cadrul apetitului la risc, că acesta este

anticipativ și conform cu orizontul de planificare strategică și este revizuit în mod regulat. [GL SREP 2014 - pct.92, lit. c)]

(4) Responsabilitatea organului de conducere pentru cadrul privind apetitul la risc trebuie să fie definită în mod clar și trebuie să fie exercitată în practică. [GL SREP 2014 - pct.92, lit. d)]

(5) Instituțiile de credit trebuie să asigure că strategia privind administrarea riscurilor ia în considerare în mod corespunzător resursele financiare de care dispun (apetitul la risc trebuie să fie coerent în raport cu cerințele de supraveghere privind fondurile proprii și lichiditatea, precum și cu alte măsuri de supraveghere). [GL SREP 2014 - pct.92, lit. e)]

(6) Instituțiile de credit trebuie să elaboreze o declarație privind apetitul la risc, care să fie formalizată și comunicată personalului. [GL SREP 2014 - pct.92, lit. f)]

4.1[3] Produse noi și modificări semnificative

Art. 34[7] - (1) O instituţie de credit trebuie să dispună de o politică bine documentată de aprobare a produselor noi, aprobată de către organul de conducere, care vizează dezvoltarea de noi pieţe, produse şi servicii şi modificări semnificative ale celor existente, precum și desfășurarea de tranzacții excepționale. (pct.147 din GL 11/2017)

(2) Pe lângă cele menționate la alin. (1), politica de aprobare a produselor noi trebuie să cuprindă modificări semnificative ale proceselor (de exemplu, mecanisme noi de externalizare) și sistemelor aferente (de exemplu, procese de modificare a sistemelor informatice). Politica de aprobare a produselor noi trebuie să asigure că produsele și modificările sunt în concordanță cu strategia privind administrarea riscurilor, apetitul la risc și cu limitele aferente, sau că sunt efectuate revizuirile necesare. (pct.147 din GL 11/2017)

(3) În sensul alin. (1), prin modificări semnificative sau tranzacții excepționale se pot înțelege: (pct.148 din GL 11/2017)

a) fuziuni și achiziții, inclusiv consecințele posibile ale aplicării insuficiente a măsurilor de due diligence, în urma cărora nu au fost identificate riscurile și datoriile după fuziune;

b) înființarea de structuri (de exemplu, filiale noi sau vehicule cu destinație unică);

c) produse noi;

d) modificări la nivelul sistemelor, procedurilor sau cadrului de administrare a riscurilor;

e) modificări la nivelul organizării instituției de credit.

(4) O instituție de credit trebuie să dispună de proceduri specifice pentru evaluarea conformității cu politica de aprobare a produselor noi, cu luarea în considerare a contribuției funcției de administrare a riscurilor. Contribuția trebuie să includă o evaluare preliminară sistematică și o opinie documentată din partea funcției de conformitate pentru produsele noi sau modificările semnificative ale produselor existente. (pct.149 din GL 11/2017)

(5) Politica de aprobare a produselor noi trebuie să acopere toate elementele luate în considerare înainte de a decide intrarea pe piețe noi, tranzacționarea de produse noi, lansarea de servicii noi sau modificarea semnificativă a produselor sau serviciilor existente. Politica de aprobare a produselor noi trebuie să includă definițiile privind termenii, produse/piețe/activități noi" și „modificări semnificative" utilizate în cadrul organizației, precum și funcțiile interne implicate în procesul decizional. (pct.150 din GL 11/2017)

(6) Politica de aprobare a produselor noi trebuie să stabilească, fără a fi limitative, următoarele aspecte ce trebuie avute în vedere anterior adoptării unei decizii de lansare a unei activități noi: (pct.151 din GL 11/2017)

a) conformarea cu cadrul de reglementare;

b) contabilitatea/modalitatea de contabilizare;

c) modelele de preț;

d) impactul asupra profilului de risc, adecvarea capitalului și profitabilitatea;

e) disponibilitatea unor resurse adecvate pentru activitatea din front, back și middle office;

f) disponibilitatea instrumentelor și a expertizei interne adecvate pentru înțelegerea și monitorizarea riscurilor conexe.

Decizia de lansare a unei activități noi trebuie să indice în mod clar unitatea operațională și persoanele responsabile. O activitate nouă nu trebuie întreprinsă decât atunci când există resurse adecvate pentru înțelegerea și administrarea riscurilor conexe.

(7) Funcţia de administrare a riscurilor și funcția de conformitate trebuie să fie implicate în aprobarea noilor produse sau la modificările semnificative ale produselor, proceselor și sistemelor existente. Implicarea acestor funcții presupune o evaluare completă și obiectivă a riscurilor aferente noilor activități într-o varietate de scenarii, a oricăror eventuale deficiențe din cadrul de administrare a riscurilor și din cadrul aferent controlului intern, precum și a capacității

instituției de credit de a administra orice nou risc în mod eficace. Funcţia de administrare a riscurilor trebuie să aibă o perspectivă clară asupra introducerii noilor produse (sau a unor modificări semnificative ale produselor, proceselor și sistemelor existente) între diferite linii de activitate şi portofolii şi trebuie să aibă competenţa de a solicita ca modificările la produsele existente să treacă prin procesul formal al politicii de aprobare a noilor produse. (pct.152 din GL 11/2017)

(8) Elaborarea politicii de aprobare a produselor noi și adoptarea deciziei de lansare a unei activități noi se realizează cu luarea în considerare a opiniei structurii din cadrul instituției de credit care are responsabilități în aplicarea măsurilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului. (prevedere introdusă pentru corelare cu prevederile lit.g) al art.29 din proiectul de Regulament privind prevenirea si combaterea spalarii banilor)

4.1[4] Funcțiile de control intern

4.1[4].1 Dispoziții generale

Art. 34[8] - (1) Funcţiile de control intern trebuie să includă o funcţie de administrare a riscurilor, o funcţie de conformitate şi o funcţie de audit intern. Funcția de administrare a riscurilor și funcția de conformitate trebuie să fie verificate de către funcția de audit intern. (pct.153 din GL 11/2017)

(2) Sarcinile operaționale ale funcțiilor de control intern pot fi externalizate, cu aplicarea criteriilor de proporționalitate prevăzute la art. 5 alin. (2[1]), către instituția de credit consolidantă sau către entități din cadrul sau din afara grupului, cu acordul organelor de conducere ale instituțiilor de credit implicate și numai în baza aprobării prealabile a Băncii Naționale a României. (pct.154 din GL 11/2017 + abordare națională)

(3) În cazul externalizării serviciilor operaționale ale funcțiilor de control intern către entități din afara grupului, instituția de credit trebuie să se asigure că entitățile respective au capacitatea și competența profesională pentru a îndeplini în mod eficient sarcinile respective și să se asigure că respectivele entități fac parte din cadrul unor organisme/organizații care sunt supuse unor forme de supraveghere/control la nivelul unei autorități competente. (abordare națională)

(4) Atunci când sunt externalizate parțial sau integral sarcinile operaționale ale funcțiilor de control intern, coordonatorul funcției de control intern implicate și organul de conducere sunt responsabili pentru sarcinile respective și pentru menținerea unei funcții de control intern în cadrul instituției de credit. (pct.154 din GL 11/2017)

(5) În aplicarea art. 384 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, casa centrală a cooperativelor de credit asigură coordonarea funcţiilor de administrare a riscurilor, de conformitate şi de audit intern şi pentru cooperativele de credit afiliate.

Art. 34[9] - (1) Coordonatorii funcţiilor de control trebuie să fie stabiliți la un nivel ierarhic adecvat care să le confere o autoritate și un statut corespunzătoare pentru îndeplinirea responsabilităților lor. Fără a aduce atingere responsabilității generale a organului de conducere, coordonatorii funcțiilor de control intern trebuie să fie independenți de liniile de activitate sau de unitățile pe care le controlează. În acest scop, coordonatorii funcțiilor de control intern trebuie să raporteze și să răspundă în mod direct în fața organului de conducere. Organul de conducere trebuie să analizeze performanța coordonatorilor funcțiilor de control intern. (pct.155 din GL 11/2017)

(2) Coordonatorii funcțiilor de control intern trebuie să aibă posibilitatea de a avea acces și de a raporta direct organului de conducere în funcția sa de supraveghere pentru a semnala probleme și a avertiza organul de conducere în funcția sa de supraveghere, după caz, atunci când există evoluții specifice care afectează sau ar putea afecta instituția de credit. Acest lucru nu îi împiedică pe coordonatorii funcțiilor de control intern să raporteze și în cadrul liniilor obișnuite de raportare. (pct.156 din GL 11/2017)

(3) Instituțiile de credit trebuie să dispună de procese documentate pentru atribuirea poziției de coordonator al unei funcții de control intern sau pentru retragerea acestei calități. Coordonatorii funcțiilor de control intern nu pot fi demiși fără aprobarea prealabilă a organului de conducere în funcția sa de supraveghere. Instituțiile de credit trebuie să informeze cu promptitudine Banca Națională a României cu privire la demiterea acestor persoane și la motivele care stau la baza acestei decizii. (pct.157 din GL 11/2017)

Art. 34[10] - (1) Instituțiile de credit trebuie să aibă funcții independente de control în condițiile prevăzute la alin. (2) și (3) ale prezentului articol și la paragrafele 4.2, 4.3 și 4.4 din secțiunea a 4-a din prezentul capitol.

(2) O funcţie de control intern este considerată independentă, dacă sunt îndeplinite următoarele condiţii: (pct.158 din GL 11/2017)

a) personalul său nu are nicio sarcină operațională care să intre sub incidența activităţilor pe care funcţia de control urmează să le monitorizeze şi controleze;

b) funcţia de control intern este separată din punct de vedere organizaţional de activităţile pe care le monitorizează şi controlează;

c) fără a aduce atingere responsabilității generale a membrilor organului de conducere pentru instituția de credit, coordonatorul funcţiei de control intern nu trebuie să fie subordonat unei persoane care are responsabilitate pe linia conducerii activităţilor pe care funcţia de control intern le monitorizează şi controlează.

d) remunerarea personalului care exercită funcţii de control intern nu trebuie să fie legată de performanţa activităţilor pe care funcţia de control intern le monitorizează şi controlează, ci de atingerea obiectivelor legate de funcţiile respective și nu trebuie să compromită obiectivitatea personalului respectiv. [+ art.92 alin.2 lit.e CRD]

(3) În cazul instituțiilor de credit care nu sunt semnificative, funcția de administrare a riscurilor și funcția de conformitate pot fi combinate. Funcția de audit intern nu trebuie să fie combinată cu nicio altă funcție de control intern. (pct.159 din GL 11/2017)

(4) Funcţiile de control intern trebuie să dispună de un număr suficient de personal calificat (atât la nivelul instituţiei de credit-mamă, cât şi la nivelul filialelor din cadrul unui grup). Personalul, care trebuie să aibă autoritate corespunzătoare, trebuie să fie calificat pe o bază continuă şi trebuie să beneficieze de instruire, dacă este necesar. [+ art.92 alin.2 lit.e CRD + pct.160 din GL 11/2017)

(5) Funcțiile de control intern trebuie să dispună de asistență și sisteme informaționale corespunzătoare, cu acces la informații interne și externe necesare pentru îndeplinirea responsabilităților lor. Acestea trebuie să aibă acces la toate informațiile necesare cu privire la toate liniile de activitate și filialele relevante care suportă riscuri, în special la cele care pot genera riscuri semnificative pentru instituțiile de credit.” (pct.161 din GL 11/2017)

75. Articolele 35 şi 36 se abrogă.

76. La secțiunea a 4-a din capitolul I al titlului II, denumirea paragrafului 4.2 se modifică şi va avea următorul cuprins:

„4.2 Funcţia de administrare a riscurilor - Dispoziții generale”

77. Articolul 37 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 37 - (1) Fiecare instituție de credit trebuie să înființeze o funcție de administrare a riscurilor care să acopere întreaga instituție de credit. Funcţia de administrare a riscurilor trebuie să aibă, ținând cont de criteriile de proporționalitate prevăzute la art. 5 alin. (2^1), suficientă

autoritate, statut și resurse pentru a implementa politici privind riscurile și cadrul de administrare a riscurilor. [pct.162 din GL 11/2017)

(2) Funcția de administrare a riscurilor trebuie să aibă, după caz, acces direct la organul de conducere în funcția sa de supraveghere și la comitetele acestuia, în special, la comitetul de administrare a riscurilor. Funcția de administrare a riscurilor trebuie să aibă acces la toate liniile de activitate și la alte unități interne care pot genera riscuri, precum și la filialele și părțile afiliate relevante. (pct.163 + 164 din GL 11/2017)

(3) Personalul din cadrul funcției de administrare a riscurilor trebuie să dețină suficiente cunoștințe, aptitudini și experiență în legătură cu tehnici și proceduri de administrare a riscurilor, precum și cu piețe și produse, și trebuie să aibă acces la programe periodice de instruire. (pct.165 din GL 11/2017)

(4) Funcția de administrare a riscurilor trebuie să fie independentă de liniile de activitate și unitățile ale căror riscuri le controlează. Acest lucru nu împiedică funcția de administrare a riscurilor să interacționeze cu funcțiile operaționale în scopul de a facilita atingerea obiectivului ca întregul personal al instituției de credit să fie responsabil pentru administrarea riscurilor. (pct.166 din GL 11/2017)

(5) Funcţia de administrare a riscurilor trebuie să fie o componentă centrală în cadrul unei instituţii de credit şi trebuie structurată astfel încât să poată implementa politicile de risc şi să poată controla cadrul de administrare a riscurilor. Funcția de administrare a riscurilor trebuie să aibă un rol important în cadrul instituției de credit, asigurând că aceasta dispune de procese eficace de administrare a riscurilor. Funcția de administrare a riscurilor trebuie să fie implicată în mod activ în toate deciziile privind administrarea riscurilor semnificative. (pct.167 din GL 11/2017)

(6) În cazul instituţiilor de credit semnificative se poate lua în considerare stabilirea unor funcţii dedicate de administrare a riscurilor pentru fiecare linie de activitate semnificativă. Cu toate acestea, trebuie să existe în cadrul instituţiei de credit o funcţie centralizată de administrare a riscurilor, respectiv o funcţie de administrare a riscurilor la nivel de grup la nivelul instituţiei consolidante care să furnizeze o vedere de ansamblu la nivel de instituție și la nivel de grup asupra tuturor riscurilor și să asigure respectarea strategiei privind administrarea riscurilor. (pct.168 din GL 11/2017)

(7) Funcția de administrare a riscurilor trebuie să prezinte informații, analize și opinii ale experților relevante și independente privind expunerile la risc, precum și să acorde consultanță privind propunerile și deciziile în materie de riscuri adoptate de liniile de activitate sau unitățile operaționale, și trebuie să informeze organul de conducere dacă acestea sunt conforme cu apetitul la risc și strategia instituției de credit privind administrarea riscurilor. Funcția de administrare a riscurilor poate face recomandări cu privire la îmbunătățirea cadrului de administrare a riscurilor și la luarea unor măsuri de remediere pentru nerespectarea politicilor, procedurilor și limitelor în materie de riscuri. (pct.169 din GL 11/2017)

(8) Casa centrală a cooperativelor de credit asigură că politicile şi obiectivele strategice ale fiecărei cooperative de credit afiliate sunt conforme cu cele ale casei centrale şi cu apetitul la risc şi obiectivele generale stabilite de casa centrală. În acest sens, casa centrală a cooperativelor de credit defineşte politicile şi principiile pentru evaluarea şi măsurarea riscurilor şi stabileşte procedurile de control al riscurilor la nivelul reţelei cooperatiste şi pentru fiecare cooperativă de credit afiliată.” (nu are referință pe ghid, corespunde art.35 din Reg.5/2013)

78. După articolul 38 se introduce un nou articol, articolul 38[1] cu următorul cuprins:

“Art. 38[1] - În cazul în care este necesar, funcţia de administrare a riscurilor trebuie să raporteze direct organului de conducere în funcţia sa de supraveghere, independent de raportarea către conducerea superioară, şi să facă sesizări şi să avertizeze acest organ, atunci când este cazul, dacă au loc evoluţii specifice ale riscurilor care afectează sau ar putea să afecteze instituţia de credit, fără a aduce atingere responsabilităţilor pe care le au organul de conducere în funcţia sa de supraveghere şi/sau conducerea superioară în conformitate cu prevederile Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările şi completările ulterioare, ale prezentului regulament şi ale Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012. [Art.76 P5 S3]

79. După articolul 38[1] se introduc patru noi subparagrafe, subparagrafele 4.2.1 – 4.2.4 cuprinzând articolele 38[2] – 38[9] cu următorul cuprins:

“**4.2.1 Rolul funcției de administrare a riscurilor în elaborarea strategiilor privind administrarea riscurilor și în procesul decizional**

Art. 38[2] - (1) Funcţia de administrare a riscurilor trebuie să fie implicată în mod activ dintr-o etapă incipientă la elaborarea strategiei instituţiei de credit privind administrarea riscurilor şi în

toate deciziile importante privind administrarea riscurilor şi să poată oferi o imagine completă asupra întregii game de riscuri la care este expusă instituţia de credit. Funcția de administrare a riscurilor trebuie să se asigure, dintr-o etapă incipientă, că instituția de credit instituie procese eficace de administrare a riscurilor.[+Art.76 P5 S2 teza 2+ pct.170 din GL 11/2017)

(2) Funcţia de administrare a riscurilor trebuie să îi furnizeze organului de conducere toate informaţiile relevante legate de riscuri pentru a-i permite acestuia să stabilească nivelul apetitului la risc al instituţiei de credit. (pct.170 din GL 11/2017)

(3) Funcția de administrare a riscurilor trebuie să evalueze soliditatea și durabilitatea strategiei privind administrarea riscurilor și a apetitului la risc, asigurându-se că apetitul la risc este transpus în mod adecvat în limite de risc specifice.

(**4**) Funcţia de administrare a riscurilor trebuie să evalueze strategia privind administrarea riscurilor, inclusiv obiectivele propuse de către unităţile operaţionale, şi să se implice înainte ca organul de conducere să ia o decizie cu privire la strategia privind administrarea riscurilor. Obiectivele, trebuie să fie realiste şi consecvente cu strategia instituției de credit privind administrarea riscurilor. (pct.170 din GL 11/2017)

(5) În procesul decizional vor fi luate în considerare în mod corespunzător aspecte privind riscurile semnalate de funcţia de administrare a riscurilor. Cu toate acestea, unităţile operaţionale şi unitățile interne şi, în ultimă instanţă, organul de conducere, trebuie să rămână responsabile pentru deciziile luate. (pct.171 din GL 11/2017)

4.2.2 Rolul funcției de administrare a riscurilor în privința modificărilor semnificative

Art. 38[3] - (1) În concordanță cu art. 34[7], înainte de luarea unor decizii privind modificările semnificative sau tranzacţiile excepţionale, funcţia de administrare a riscurilor trebuie să fie implicată în evaluarea impactului unor astfel de modificări şi tranzacţii excepţionale asupra nivelului general de risc al instituţiei de credit şi al grupului și trebuie să raporteze constatările sale direct organului de conducere înainte de luarea deciziei. (pct.172 din GL 11/2017)

(2) Funcţia de administrare a riscurilor trebuie să evalueze modalitatea în care riscurile identificate ar putea afecta capacitatea instituţiei de credit sau a grupului de a-şi administra profilul de risc, lichiditatea şi baza sa de capital solidă atât în circumstanțe normale cât şi în circumstanțe adverse. (pct.173 din GL 11/2017)

4.2.3 Rolul funcției de administrare a riscurilor în identificarea, măsurarea, evaluarea, administrarea, diminuarea, monitorizarea și raportarea riscurilor

Art. 38[4] - (1) Funcţia de administrare a riscurilor trebuie să se asigure că toate riscurile sunt identificate, evaluate, măsurate, monitorizate, administrate și raportate corespunzător de către unitățile relevante din cadrul instituției de credit. (pct.174 din GL 11/2017)

(2) Funcția de administrare a riscurilor trebuie să se asigure că identificarea și evaluarea riscurilor se bazează atât pe abordări calitative cât și pe informații cantitative sau rezultate ale aplicării modelelor pentru cuantificarea valorii riscurilor. Funcția de administrare a riscurilor trebuie să informeze organul de conducere cu privire la ipotezele utilizate și la riscul de model și ale analizei riscurilor. (pct.175 din GL 11/2017)

(3) Organul de conducere al instituției de credit trebuie să dispună de capacitatea de a înțelege:

a) limitele și incertitudinile privind rezultatele modelelor pentru cuantificarea valorii riscurilor și riscului de model;

b) riscurile aferente produselor noi și inițiativelor majore de modificare (cum ar fi modificări ale sistemelor, proceselor, modelelor de afaceri și ale achizițiilor majore). (Recomandare FSAP Principiul 15 - Risk management process – EC 6 și EC 8)

(4) Organul de conducere în funcția sa de supraveghere se asigură că incertitudinile aferente măsurării riscurilor sunt recunoscute. (Recomandare FSAP Principiul 15 - Risk management process – EC1)

Art. 38[5] - Funcţia de administrare a riscurilor trebuie să se asigure că tranzacţiile cu părţi afiliate sunt analizate, iar riscurile pe care acestea le presupun pentru instituţia de credit sunt identificate şi evaluate în mod adecvat. (pct.176 din GL 11/2017)

Art. 38[6] - (1) Funcţia de administrare a riscurilor trebuie să se asigure că toate riscurile identificate sunt monitorizate în mod eficace de unităţile operaţionale. Funcţia de administrare a riscurilor trebuie să monitorizeze periodic, conform procedurilor interne, profilul de risc actual al instituţiei de credit şi să îl examineze în raport cu obiectivele strategice ale instituţiei de credit şi cu apetitul la risc pentru a permite luarea deciziilor de către conducerea superioară şi punerea în discuţie de către organul de conducere în funcţia sa de supraveghere. (pct.177 +178 din GL 11/2017)

(2) Funcţia de administrare a riscurilor trebuie să analizeze tendinţele şi să recunoască riscurile noi sau în curs de apariţie care decurg din modificarea circumstanţelor şi condiţiilor. Aceasta trebuie să revizuiască periodic, conform procedurilor interne, rezultatele actuale privind riscurile în raport cu estimările anterioare (de exemplu, back testing) pentru a evalua şi îmbunătăţi acurateţea şi eficacitatea procesului de administrare a riscurilor. (pct.179 din GL 11/2017)

Art. 38[7] - Funcția de administrare a riscurilor trebuie să evalueze modalitățile posibile de diminuare a a riscurilor. Raportarea funcției de administrare a riscurilor către organul de conducere trebuie să includă propuneri de măsuri adecvate de diminuare a riscurilor. (pct.180 din GL 11/2017)

4.2.4 Rolul funcției de administrare a riscurilor în privința expunerilor neaprobate

Art. 38[8] - **(1)** Funcţia de administrare a riscurilor trebuie să analizeze în mod independent situațiile de nerespectare a apetitului la risc sau ale limitelor de risc (inclusiv cauza acestora şi efectuarea unei analize juridice şi economice a costului actual de închidere, reducere sau acoperire a expunerii în raport cu costul potenţial al menţinerii acesteia), să informeze unităţile operaţionale implicate şi organul de conducere și să recomande măsuri de remediere posibile. (pct.181 din GL 11/2017)

(2) Dacă situațiile de nerespectare menționate la alin. (1) sunt semnificative, funcția de administrare a riscurilor trebuie să raporteze direct organului de conducere în funcția sa de supraveghere, independent de raportarea către alte funcții interne și comitete. (pct.181 din GL 11/2017)

(3) Recomandările făcute de funcţia de administrare a riscurilor trebuie să facă obiectul unei decizii luate la un nivel corespunzător, care să asigure respectarea acesteia de către unităţile operaţionale cărora li se adresează şi să fie raportată în mod corespunzător organului de conducere și comitetului de administrare a riscurilor, dacă acesta a fost înființat. (pct.182 din GL 11/2017)

4.2.5 Coordonatorul funcției de administrare a riscurilor

Art. 38[9] - **(1)** Coordonatorul funcției de administrare a riscurilor trebuie să furnizeze informații cuprinzătoare și inteligibile privind riscurile și să consilieze organul de conducere astfel încât acesta să înțeleagă profilul de risc al instituției de credit. (pct.183 din GL 11/2017)

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și coordonatorului funcției de administrare a riscurilor a unei instituții de credit-mamă în ceea ce privește situația consolidată. (pct.183 din GL 11/2017)

(3) În cadrul instituțiilor de credit, coordonatorul funcţiei de administrare a riscurilor trebuie să fie un membru al organului de conducere, cu responsabilităţi distincte privind funcţia de administrare a riscurilor. În cazul instituțiilor de credit care nu sunt semnificative, în situația în care nu este posibil ca un membru al organului de conducere să fie coordonator al funcției de administrare a riscurilor, coordonarea acestei funcții poate fi îndeplinită de o altă persoană dintre

persoanele care deţin funcţii- cheie ale instituţiei de credit, cu condiția să nu existe niciun conflict de interese și să raporteze direct organului de conducere. [Art.76 P5 S4 CRD + pct.184 din GL 11/2017+ abordare națională)

(4) În cazul instituțiilor de credit care nu sunt semnificative și care permit combinarea funcției de administrare a riscurilor cu funcția de conformitate, în sensul art. 34^{10} alin. (3), coordonarea funcțiilor respective este asigurată de aceeași persoană. Această persoană trebuie să aibă suficientă autoritate, statut și independență față de liniile de activitate și unitățile operaționale pe care le controlează. [Art.76 P5 S4 CRD + pct.184 din GL 11/2017)

(5) Coordonatorul funcției de administrare a riscurilor trebuie să dețină suficientă expertiză, independență și vechime pentru a pune în discuție deciziile care afectează expunerea la risc a instituției de credit. [pct.184 din GL 11/2017)

(6) Coordonatorul funcției de administrare a riscurilor trebuie să aibă capacitatea de a pune în discuție deciziile luate de către organul de conducere al instituției de credit, iar motivele care stau la baza obiecțiilor sale trebuie să fie documentate și transmise organului de conducere. Dacă o instituție de credit dorește să acorde coordonatorului funcției de administrare a riscurilor dreptul de a se opune în privința deciziilor luate la un nivel inferior organului de conducere (de exemplu, o decizie privind un credit sau o investiție sau pentru stabilirea unei limite), aceasta trebuie să specifice domeniul în care poate fi exprimată opoziția, procedurile de soluționare sau de contestare, precum și modul în care organul de conducere este implicat. (pct.185 din GL 11/2017)

(7) Instituțiile de credit trebuie să stabilească procese solide pentru aprobarea deciziilor cu privire la care coordonatorul funcției de administrare a riscurilor și-a exprimat un punct de vedere negativ. Organul de conducere în funcția sa de supraveghere trebuie să aibă capacitatea de a comunica direct cu coordonatorul funcției de administrare a riscurilor cu privire la problemele esențiale legate de riscuri, inclusiv cu privire la evoluțiile care ar putea să nu fie în concordanță cu apetitul la risc și cu strategia instituției de credit."(pct.186 din GL 11/2017)

80. Articolele 39-48 se abrogă.

81. Articolul 49 se modifică și va avea următorul cuprins:

"**Art. 49 - (1)** Instituţiile de credit trebuie să înființeze o funcţie de conformitate permanentă şi eficace pentru administrarea riscului de conformitate și să numească o persoană responsabilă

pentru această funcție la nivelul întregii instituții de credit (ofițerul de conformitate sau coordonatorul funcției de conformitate). (pct.187 din GL 11/2017)

(2) Coordonatorul funcţiei de conformitate trebuie să fie un membru al organului de conducere, cu responsabilităţi distincte și exclusive privind funcţia de conformitate. În cazul instituțiilor de credit care nu sunt semnificative, în situația în care nu este posibil ca un membru al organului de conducere să fie coordonator al funcției de conformitate, coordonarea acestei funcții poate fi îndeplinită de o altă persoană dintre persoanele care deţin funcţii- cheie ale instituţiei de credit, cu condiția să nu existe niciun conflict de interese și să raporteze direct organului de conducere. (pct.188 din GL 11/2017)

(3) Funcția de conformitate, inclusiv coordonatorul funcției de conformitate, trebuie să fie independenți de liniile de activitate și de unitățile operaționale pe care le controlează și trebuie să aibă suficientă autoritate, statut și resurse. Acest lucru nu împiedică funcția de conformitate să interacționeze cu unitățile operaționale în scopul identificării și administrării riscului de conformitate dintr-un stadiu incipient.

(4) Personalul din cadrul funcției de conformitate trebuie să dețină cunoștințe, aptitudini și experiență în legătură cu procedurile de conformitate și trebuie să aibă acces la programe periodice de instruire.” (pct.190 din GL 11/2017)

82. Articolul 50 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 50 - (1) Organul de conducere în funcția sa de supraveghere trebuie să supravegheze implementarea unei politici de conformitate bine documentate, care trebuie să fie comunicată întregului personal. (pct.191 din GL 11/2017)

(2) Instituțiile de credit trebuie să instituie o procedură pentru a evalua în mod periodic, conform procedurilor interne, modificările cadrului legal și de reglementare aplicabil activităților lor.” (pct.191 din GL 11/2017)

83. Articolul 51 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 51 – (1) Funcţia de conformitate trebuie să acorde consultanţă organului de conducere cu privire la măsurile care trebuie luate pentru a asigura conformitatea cu prevederile cadrului legal şi de reglementare şi standardele aplicabile şi trebuie să evalueze posibilul impact al oricăror modificări ale cadrului legal şi de reglementare asupra activităţilor instituţiei de credit și cadrului de conformitate. (pct.192 din GL 11/2017)

(2) Funcția de conformitate trebuie să se asigure că monitorizarea conformității este realizată prin intermediul unui program de monitorizare a conformității bine definit și structurat și că politica de conformitate este respectată. (pct.193 din GL 11/2017)

(3) Funcția de conformitate trebuie să raporteze organului de conducere și să comunice cu funcția de administrare a riscurilor cu privire la riscul de conformitate al instituției de credit și la administrarea acestuia. Funcția de conformitate și funcția de administrare a riscurilor trebuie să coopereze și să facă schimb de informații, după caz, în vederea îndeplinirii atribuțiilor lor. Constatările funcției de conformitate trebuie să fie luate în considerare de către organul de conducere și de funcția de administrare a riscurilor în procesele decizionale.” (pct.193 din GL 11/2017)

84. Articolul 52 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 52 – În concordanță cu paragraful 4.1[3] din secțiunea a 4-a din prezentul capitol, funcţia de conformitate are şi rolul de a verifica în strânsă colaborare cu funcția de administrare a riscurilor și funcția juridică dacă noile produse şi proceduri sunt în conformitate cu cadrul legal și de reglementare în vigoare şi, după caz, cu orice viitoare modificări cunoscute ale cadrului legal și de reglementare aplicabil și ale cerințelor de supraveghere.” (pct.194 din GL 11/2017)

85. După articolul 52 se introduce un nou articol, articolul 52[1], cu următorul cuprins:

“Art. 52[1] - (1) Instituțiile de credit trebuie să adopte măsuri corespunzătoare împotriva comportamentului fraudulos intern sau extern și încălcării disciplinei (cum ar fi, de exemplu, încălcarea procedurilor interne, încălcarea limitelor). (pct.195 din GL 11/2017)

(2) Instituțiile de credit trebuie să se asigure că filialele și sucursalele lor iau măsuri pentru a asigura conformitatea operațiunilor lor cu cadrul legal și de reglementare aplicabil acestora. În cazul în care respectivul cadru legal și de reglementare împiedică aplicarea de către grup a unor proceduri și sisteme de conformitate mai stricte, în special dacă împiedică publicarea și schimbul de informații necesare între entitățile din cadrul grupului, filialele și sucursalele trebuie să informeze coordonatorul funcției de conformitate sau ofițerul de conformitate al instituției de credit consolidante.” (pct.196 din GL 11/2017)

86. Articolul 53 se abrogă.

87. Articolul 54 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 54 - (1) Instituţiile de credit trebuie să înființeze o funcţie de audit intern independentă și eficace și să numească o un coordonator al acestei funcții la nivelul întregii instituții de credit. (pct.197 din GL 11/2017)

(2) Funcția de audit intern trebuie să aibă suficientă autoritate, statut și resurse. În acest sens, instituția de credit trebuie să se asigure că personalul și resursele funcției de audit, precum și instrumentele de audit și metodele de analiză a riscurilor sunt adecvate mărimii și locațiilor instituției de credit, precum și naturii, amplorii și complexității riscurilor asociate modelului de afaceri, activităților, culturii privind riscurile și apetitului la risc ale instituției de credit. (pct.197 din GL 11/2017)

(3) În sensul alin. (1), funcția de audit intern trebuie să fie independentă de activitățile auditate și nu trebuie să fie combinată cu nicio altă funcție. (pct.198 din GL 11/2017)

(4) Funcția de audit intern trebuie să evalueze în mod independent, pe baza unei abordări bazate pe risc, și să ofere asigurări obiective cu privire la conformitatea tuturor activităților și unităților ale unei instituții de credit, inclusiv a activităților externalizate, cu politicile și procedurile instituției de credit, precum și cu cerințele externe. Fiecare entitate din cadrul grupului trebuie să intre sub incidența funcției de audit. (pct.199 din GL 11/2017)

(5) Funcția de audit intern trebuie să evalueze eficiența și eficacitatea cadrului aferent controlului intern al instituției de credit, prevăzut la art. 34, respectiv să evalueze: (pct.201 din GL 11/2017)

a) adecvarea cadrului de administrare a activității instituției de credit;
b) dacă politicile și procedurile existente rămân adecvate și sunt conforme cu cerințele legale și de reglementare, precum și cu apetitul la risc și strategia instituției;
c) conformitatea procedurilor cu cerințele legale și de reglementare și cu deciziile organului de conducere;
d) dacă procedurile sunt implementate în mod corect și eficace (de exemplu, conformitatea tranzacțiilor, nivelul de risc suportat efectiv etc.) și
e) adecvarea, calitatea și eficacitatea măsurilor de control aplicate și a raportării efectuate de către unitățile operaționale și de către funcțiile de administrare a riscurilor și de conformitate."

88. Articolul 55 se modifică şi va avea următorul cuprins:

„Art. 55 - Fără a aduce atingere prevederilor aferente funcției de audit din prezentul regulament, funcţia de audit intern va fi organizată potrivit reglementărilor emise de Camera Auditorilor Financiari din România." (prevedere actuală, nu are corespondent pe GL)

89. Articolul 56 se modifică şi va avea următorul cuprins:

„Art. 56 - Funcţia de audit intern trebuie să aibă acces neîngrădit, la nivelul instituției de credit, la toate evidențele, documentele, informaţiile și spațiile acesteia. Acest acces trebuie să includă

accesul la sistemele informaționale ale conducerii și la procesele verbale ale tuturor comitetelor și organelor decizionale ale instituției de credit."(pct.203 din GL 11/2017)

90. După articolul 56 se introduce un nou articol, articolul 56[1], cu următorul cuprins:

„Art. 56[1] - Instituțiile de credit se asigură că funcția de audit intern este informată în timp util cu privire la orice modificări semnificative aduse strategiei, politicilor sau proceselor privind administrarea riscurilor. " (Recomandare FSAP - Principiul 26 –Internal control and audit)

91. La articolul 57, alineatele (2) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 57 - (2) Funcţia de audit intern trebuie să evalueze şi calitatea şi modul de utilizare a unor instrumente calitative pentru identificarea şi evaluarea riscurilor, precum și măsurile luate privind atenuarea riscurilor. (pct.202 din GL 11/2017)

(3) Funcţia de audit intern nu trebuie să se implice în conceperea, selectarea, stabilirea și implementarea politicilor, mecanismelor și procedurilor specifice aferente controlului intern, precum și a limitelor privind riscurile. Acest lucru nu împiedică conducerea superioară să solicite contribuția funcției de audit intern cu privire la aspecte legate de riscuri, control intern și de conformitate cu regulile aplicabile." (pct.200 din GL 11/2017)

92. Articolul 58 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 58 - Toate recomandările făcute de funcţia de audit intern trebuie să facă obiectul unei proceduri oficiale de urmărire de către nivelurile corespunzătoare de conducere pentru a asigura şi a raporta soluţionarea eficace și promptă a acestora." (pct.207 din GL 11/2017)

93. Articolul 59 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 59 - (1) Funcția de audit trebuie să adere la standardele profesionale naţionale şi internaţionale, cum ar fi, de exemplu, standardele profesionale internaționale stabilite de Institutul Auditorilor Interni. (pct.204 din GL 11/2017)

(2) Activitatea funcţiei de audit intern trebuie să fie desfăşurată în conformitate cu un plan de audit şi cu un program detaliat de audit având în vedere o abordare bazată pe risc. (pct.205 din GL 11/2017)

(3) Planul de audit trebuie să fie întocmit, cel puțin o dată pe an, pe baza obiectivelor anuale de control privind auditul intern și să fie aprobat de organul de conducere." (pct.206 din GL 11/2017)

94. Articolul 60 se abrogă.

95. La capitolul I al titlului II, denumirea secțiunii a 5-a se modifică și va avea

următorul cuprins:

“Secțiunea a 5-a

Administrarea continuității activităţii”

96. Articolele 61 și 62 se abrogă.

97. După articolul 63 se introduc două noi articole, articolele 63[1] și 63[2] cu următorul cuprins:

“Art. 63[1] - Instituțiile de credit pot înființa o funcție specifică independentă de asigurare a continuității activității, de exemplu, ca parte a funcției de administrare a riscurilor. (pct.209 din GL 11/2017)

Art. 63[2] - Procesul de administrare a continuității activității trebuie să urmărească reducerea consecințelor operaționale, financiare, juridice, reputaționale și a altor consecințe importante care decurg din întreruperea severă sau prelungită a accesului la resursele critice (de exemplu, sisteme informaționale, servicii de tip cloud, sisteme de comunicare și clădiri) și din întreruperea, pe cale de consecință, a procedurilor normale de desfășurare a activității instituției de credit. Pot fi prevăzute și alte măsuri de administrare a riscurilor pentru reducerea probabilității unor astfel de incidente sau pentru transferul impactului financiar al acestor incidente către terțe părți (de exemplu, prin intermediul asigurărilor).” (pct.210 din GL 11/2017)

98. Articolul 64 se modifică și va avea următorul cuprins:

”**Art. 64 - (1)** Pentru a stabili un plan solid de administrare a continuităţii activităţii, o instituţie de credit trebuie să analizeze cu atenţie expunerea sa la întreruperi severe ale activităţii şi să evalueze, cantitativ şi calitativ, potenţialul impact al acestora, prin folosirea unor date interne şi/sau externe şi a unei analize de tip scenariu. Această analiză trebuie să includă toate liniile de activitate și unitățile interne, inclusiv funcția de administrare a riscurilor, și să țină cont de interdependența acestora. Rezultatele analizei trebuie să contribuie la definirea obiectivelor și a priorităților de redresare ale instituției de credit. (pct.211 din GL 11/2017)

(2) Pe baza analizei de la alin. (1) o instituţie de credit trebuie să dispună de: (pct.212 din GL 11/2017)

a) planuri pentru situaţii neprevăzute şi de continuitate a activităţii pentru a asigura că reacţionează în mod corespunzător la situaţii de urgenţă şi este capabilă să îşi menţină cele mai

importante activităţi dacă există o întrerupere la procedurile normale de desfăşurare a activităţii;

b) planuri de redresare pentru resursele critice pentru a-i permite să revină la procedurile normale de desfăşurare a activităţii într-o perioadă de timp corespunzătoare. Orice risc rezidual din eventuale întreruperi ale activităţii trebuie să fie conform apetitului la risc.

(3) Planurile pentru situații neprevăzute, de continuitate a activității și de redresare prevăzute la alin. (2) trebuie documentate și implementate cu diligență. Documentația trebuie să fie disponibilă în cadrul liniilor de activitate, al unităților interne și al funcției de administrare a riscurilor și trebuie stocată în sisteme separate din punct de vedere fizic și ușor accesibile în cazul unor situații neprevăzute. În acest scop, este necesar să se asigure o instruire corespunzătoare. (pct.213 din GL 11/2017)

(4) Planurile pentru situații neprevăzute, de continuitate a activității și de redresare prevăzute la alin. (2) trebuie testate și actualizate periodic. Orice dificultăți sau eșecuri apărute în cursul testelor trebuie documentate și analizate, iar planurile trebuie revizuite în mod corespunzător. (pct.213 din GL 11/2017)

(5) Planurile pentru situații neprevăzute, de continuitate a activității și de redresare prevăzute la alin. (2) trebuie aprobate de către organul de conducere al instituției de credit.” (pct.213 din GL 11/2017)

99. La articolul 65, alineatele (1) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

”**Art. 65 – (1)** În vederea asigurării transparenţei pe plan intern, strategiile, politicile și procedurile trebuie comunicate personalului relevant din cadrul unei instituţii de credit. (pct.214 din GL 11/2017)

(3) În sensul alin. (1) și (2), organul de conducere trebuie să informeze şi să ţină la curent personalul relevant, într-un mod clar şi consecvent, cu privire la strategiile şi politicile instituţiei de credit, cel puţin la nivelul necesar pentru a-şi îndeplini atribuţiile sale specifice. Acest lucru se poate realiza prin ghiduri, manuale în formă scrisă sau alte mijloace.” (pct.215 din GL 11/2017)

100. Articolul 67 se modifică și va avea următorul cuprins:

”**Art. 67 –** În sensul dispozițiilor art. 313 din prezentul regulament, o instituţie de credit trebuie să facă publice cel puţin următoarele: (pct.217 din GL 11/2017)

a) o prezentare privind organizarea internă a instituției de credit și structura grupului, precum și privind modificările aduse acestora, inclusiv principalele linii de raportare și responsabilități;

b) orice modificări semnificative înregistrate între data ultimei publicării și data intervenirii modificărilor semnificative;

c) noi structuri juridice, de administrare a activității sau organizatorice;

d) informații privind structura, organizarea și membrii organului de conducere, inclusiv numărul membrilor acestuia și numărul persoanelor considerate ca fiind independente, cu precizarea genului și a duratei mandatului fiecărui membru al organului de conducere;

e) responsabilitățile-cheie ale organului de conducere;

f) o listă a comitetelor organului de conducere în funcția sa de supraveghere și componența acestora;

g) o prezentare a politicii privind conflictul de interese aplicabile instituției de credit și organului de conducere;

h) o prezentare a cadrului aferent controlului intern;

i) o prezentare a cadrului de administrare a continuității activității.”

101. După articolul 67 se introduce un nou capitol, Capitolul I^1 – Evaluarea adecvării membrilor organului de conducere și a persoanelor care dețin funcții-cheie, cuprinzând articolele 67^1 - 67^{147}, cu următorul cuprins:

„Capitolului I^1

Evaluarea adecvării membrilor organului de conducere

și a persoanelor care dețin funcții-cheie

Art. 67^1 – În sensul prezentului capitol, termenii și sintagmele de mai jos au următoarele semnificații:

1. adecvare – măsura în care o persoană este considerată ca având o bună reputaţie şi ca deţinând, la nivel individual şi la nivel colectiv, împreună cu alte persoane, cunoştinţe, aptitudini şi experienţă adecvate pentru a-şi îndeplini responsabilităţile care îi revin. Adecvarea include și onestitatea, integritatea şi gândirea independentă ale fiecărei persoane, precum şi capacitatea acesteia de a aloca timp suficient pentru îndeplinirea responsabilităţilor sale; [pct. 15 # 7 Ghid EBA fit & proper]

2. diversitate – situaţia în care caracteristicile membrilor organului de conducere, inclusiv vârsta, genul, proveniența geografică, experiența educaţională şi profesională, sunt diferite astfel încât să permită o varietate de opinii în cadrul organului de conducere; [pct. 15 # 15 Ghid EBA fit & proper]

3. proveniență geografică – regiunea în care o persoană a dobândit experiență culturală, educațională sau profesională; [pct. 15 # 16 Ghid EBA fit & proper]

4. inițiere – orice inițiativă sau program având drept scop pregătirea unei persoane pentru o anumită funcție nouă de membru al organului de conducere; [pct. 15 # 17 Ghid EBA fit & proper]

5. pregătire – orice inițiativă sau program de îmbunătățire a aptitudinilor, cunoștințelor sau competențelor membrilor organului de conducere, desfășurate permanent sau ad-hoc; [pct. 15 # 18 Ghid EBA fit & proper]

Secțiunea 1

Aplicarea principiului proporționalității

Art. 67[2] - (1) La elaborarea și implementarea politicilor și proceselor prevăzute de prezentul capitol, instituțiile de credit trebuie să ia în considerare mărimea, organizarea internă, precum și natura, amploarea și complexitatea activităților lor [pct. 21 Ghid EBA fit & proper]

(2) Politicile și procesele menționate la alin. (1) trebuie să asigure respectarea criteriilor de evaluare a adecvării membrilor organului de conducere și a persoanelor care dețin funcții-cheie, precum și a cerințelor privind luarea în considerare a diversității la recrutarea membrilor organului de conducere și a furnizării de resurse suficiente pentru inițierea și pregătirea lor. [pct. 21 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[3] – **(1)** Toți membrii organului de conducere trebuie să dispună de bună reputație, onestitate, integritate și gândire independentă, indiferent de mărimea instituției de credit, de organizarea internă și de natura, amploarea și complexitatea activităților sale, precum și de sarcinile și responsabilitățile aferente funcției respective, inclusiv de calitatea de membru deținută în comitetele organului de conducere. [pct. 22 Ghid EBA fit & proper]

(2) Toate persoanele care dețin funcții-cheie trebuie să dispună de bună reputație, onestitate și integritate, indiferent de mărimea instituției de credit, de organizarea internă și de natura, amploarea și complexitatea activităților sale, precum și de sarcinile și responsabilitățile aferente funcției respective.

Art. 67[4] – În scopul aplicării principiului proporționalității prevăzut la art. 67[2] și pentru a asigura implementarea corespunzătoare a cerințelor în materie de guvernanță corporativă, instituțiile de credit și Banca Naţională a României iau în considerare criteriile prevazute la art. 5 alin.2[1] lit.a, b, c, d, e, f, g, h, j.

Secțiunea a 2-a

Domeniul de aplicare a evaluării adecvării de către instituțiile de credit

2.1 Evaluarea de către instituțiile de credit a adecvării, la nivel individual, a membrilor organului de conducere

Art. 67[5] – (1) Instituțiile de credit trebuie să se asigure că, în îndeplinirea obligației prevăzute la art. 108 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, membrii organului de conducere sunt în permanență adecvați la nivel individual. [pct. 24 Ghid EBA fit & proper]

(2) Instituțiile de credit trebuie să evalueze adecvarea, la nivel individual, a membrilor organului de conducere, în special atunci când:

a) formulează o cerere de autorizare , potrivit art. 33 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare; [pct. 24 a) Ghid EBA fit & proper]

b) apar modificări semnificative în componența organului de conducere, inclusiv:

i. la numirea unor noi membri ai organului de conducere, inclusiv ca rezultat al unei achiziții directe sau indirecte sau al unei majorări a deținerii calificate într-o instituție de credit. Această evaluare se limitează la membrii nou-numiți. [pct. 24 b) (i) Ghid EBA fit & proper]

ii. la o nouă numire a membrilor organului de conducere, dacă cerințele funcției s-au modificat sau dacă membrul este numit într-o funcție diferită în cadrul organului de conducere. Această evaluare se limitează la membrii ale căror funcții s-au modificat și la analiza aspectelor relevante, luând în considerare orice cerințe suplimentare pentru funcția respectivă. [pct. 24 b) (ii) Ghid EBA fit & proper]

(3) Instituțiile de credit trebuie să evalueze sau să reevalueze adecvarea, la nivel individual, a membrilor organului de conducere în mod continuu, cu respectarea art. 67[8] și art. 67[9]. [pct. 24 c) Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[6] – Instituțiile de credit sunt responsabile cu evaluarea inițială și continuă a adecvării, la nivel individual, a membrilor organului de conducere. Această evaluare nu aduce atingere evaluării efectuate de Banca Națională a României în scopuri de supraveghere. [pct. 25 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[7] – (1) Instituţiile de credit trebuie să evalueze, în special, dacă membrii organului de conducere: [pct. 26 Ghid EBA fit & proper]

a) dispun de o bună reputaţie; [pct. 26 a) Ghid EBA fit & proper]

b) dispun de cunoştinţe, aptitudini şi experienţă suficiente pentru exercitarea responsabilităţilor lor; [pct. 26 b) Ghid EBA fit & proper]

c) sunt capabili să-şi exercite responsabilităţile cu onestitate, integritate şi gândire independentă, pentru a evalua și pune în discuţie în mod eficace deciziile conducerii superioare, precum şi alte decizii relevante ale conducerii, după caz, şi pentru a supraveghea şi monitoriza în mod eficace procesul de luare a respectivelor decizii; [pct. 26 c) Ghid EBA fit & proper]

d) au capacitatea de a aloca timp suficient pentru îndeplinirea funcțiilor ce le revin și respectă, în cazul instituțiilor de credit semnificative, cerinţele referitoare la limitarea mandatelor prevăzute la art. 108^1 alin. (2^1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare. [pct. 26 a) Ghid EBA fit & proper]

(2) În cazul în care evaluarea prevăzută la alin. (1) are în vedere o anumită funcție, evaluarea nivelului suficient de cunoştinţe, aptitudini, experienţă și timp alocat trebuie să se raporteze la rolul funcției vizate. Nivelul și natura cunoștințelor, aptitudinilor și experienței necesare unui membru al conducerii superioare pot fi diferite de cele impuse unui membru al organului de conducere în funcția sa de supraveghere, în special dacă aceste funcții sunt atribuite unor organe diferite. [pct. 27 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67^8 – Instituțiile de credit monitorizează în permanență adecvarea membrilor organului de conducere pentru a identifica, în contextul oricărui element nou relevant, situațiile în care trebuie să efectueze o reevaluare a adecvării lor. Instituțiile de credit trebuie să efectueze o reevaluare în special în următoarele cazuri: [pct. 28 Ghid EBA fit & proper]

a) atunci când există îngrijorări cu privire la adecvarea, la nivel individual sau colectiv, a membrilor organului de conducere; [pct. 28 a) Ghid EBA fit & proper]

b) în cazul unui eveniment cu impact semnificativ asupra reputației unui membru al organului de conducere sau a instituției de credit, inclusiv în cazurile în care membrii nu respectă politica instituției de credit privind conflictul de interese; [pct. 28 b) Ghid EBA fit & proper]

c) ca parte a revizuirii cadrului de administrare a activității de către organul de conducere; [pct. 28 c) Ghid EBA fit & proper]

d) în orice altă situație care poate afecta în mod semnificativ adecvarea membrului organului de conducere. [pct. 28 d) Ghid EBA fit & proper]

Art. 67^9 – Instituțiile de credit trebuie să reevalueze alocarea de timp suficient din partea unui membru al organului de conducere în cazul în care membrul respectiv își asumă un mandat suplimentar sau începe să desfășoare activități noi relevante, inclusiv activități politice. [pct. 29

Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[10] – Instituțiile de credit trebuie să își întemeieze evaluările privind adecvarea pe criteriile prevăzute în Secțiunea a 3-a din prezentul capitol, ținând seama de diversitatea organului de conducere, detaliată în Secțiunea a 5-a din prezentul capitol, și trebuie să pună în aplicare o politică și procese privind adecvarea prevăzute în Secțiunile a 6-a și a 7-a din prezentul capitol. [pct. 30 Ghid EBA fit & proper]

2.2 Evaluarea de către instituțiile de credit a adecvării, la nivel colectiv, a organului de conducere

Art. 67[11] – Instituțiile de credit se asigură că, în îndeplinirea obligației prevăzute la art. 108 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, organul de conducere dispune în orice moment, la nivel colectiv, de cunoştinţe, aptitudini şi experienţă adecvate pentru a putea înţelege activităţile desfăşurate de instituţia de credit, inclusiv riscurile principale aferente acestor activități. [pct. 31 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[12] – **(1)** Instituțiile de credit trebuie să evalueze sau să reevalueze adecvarea, la nivel colectiv, a organului de conducere, în special: [pct. 32 Ghid EBA fit & proper]

a) atunci când formulează o cerere de autorizare potrivit art. 33 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare; [pct. 32 a) Ghid EBA fit & proper]

b) atunci când apar modificări semnificative în componența organului de conducere, inclusiv: [pct. 32 b) Ghid EBA fit & proper]

i. numirea unor noi membri ai organului de conducere, inclusiv ca rezultat al unei achiziții directe sau indirecte sau al unei majorări a deținerii calificate într-o instituție de credit; [pct. 32 b) (i) Ghid EBA fit & proper]

ii. o nouă numire a membrilor organului de conducere, dacă cerințele funcției s-au modificat sau dacă membrii sunt numiți în altă funcție în cadrul organului de conducere; [pct. 32 b) (ii) Ghid EBA fit & proper]

iii. atunci când membrii numiți sau numiți din nou în funcție încetează să mai fie membri ai organului de conducere. [pct. 32 b) (iii) Ghid EBA fit & proper]

(2) Instituțiile de credit trebuie să evalueze sau să reevalueze adecvarea, la nivel colectiv, a organului de conducere în mod continuu, cu respectarea cu art. 67[13].

Art. 67[13] – Instituțiile de credit trebuie să reevalueze adecvarea, la nivel colectiv, a membrilor organului de conducere în special în următoarele cazuri: [pct. 33 Ghid EBA fit & proper]

a) atunci când există o modificare semnificativă a modelului de afaceri al instituției de credit, a apetitului la risc sau a strategiei privind administrarea riscurilor ori a structurii la nivel individual sau la nivel de grup; [pct. 33 a) Ghid EBA fit & proper]

b) ca parte a revizuirii cadrului de administrare a activității de către organul de conducere; [pct. 33 b) Ghid EBA fit & proper]

c) în orice altă situație care poate afecta în mod semnificativ adecvarea, la nivel colectiv, a organului de conducere. [pct. 33 c) Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[14] – Atunci când efectuează reevaluări ale adecvării organului de conducere la nivel colectiv, instituțiile de credit trebuie să își concentreze evaluarea asupra modificărilor relevante ale activităților, strategiilor și profilului de risc ale instituției de credit, asupra repartizării sarcinilor în cadrul organului de conducere, precum și asupra efectului acestora asupra cunoștințelor, aptitudinilor și experienței organului de conducere, necesare la nivel colectiv. [pct. 34 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[15] – **(1)** Instituțiile de credit trebuie să își întemeieze evaluările privind adecvarea organului de conducere pe criteriile prevăzute în Secțiunea a 3-a din prezentul capitol și trebuie să pună în aplicare o politică și procese privind adecvarea, conform celor prevăzute în Secțiunea a 6-a și Secțiunea a 7-a din prezentul capitol. [pct. 35 Ghid EBA fit & proper]

(2) Instituțiile de credit sunt responsabile cu evaluarea adecvării inițiale și continue, la nivel colectiv, a organului de conducere. Această evaluare nu aduce atingere evaluării efectuate de Banca Națională a României în scopuri de supraveghere. [pct. 36, teza 1 Ghid EBA]

2.3 Evaluarea de către instituțiile de credit a adecvării persoanelor care dețin funcții-cheie

Art. 67[16] – **(1)** Instituţiile de credit trebuie să se asigure că persoanele care deţin funcţii-cheie dispun în orice moment de o bună reputaţie, onestitate și integritate, precum și de cunoştinţe, aptitudini şi experienţă suficiente pentru exercitarea responsabilităţilor aferente funcțiilor lor. [pct. 37 Ghid EBA fit & proper]

(2) Instituțiile de credit evaluează/reevaluează îndeplinirea de către persoanele care deţin funcţii-cheie a cerințelor prevăzute la alin. (1) în special în următoarele cazuri: [pct. 37 Ghid EBA fit & proper]

a) imediat după autorizare, înainte de începerea activității instituției de credit; [pct. 37 a) G Ghid EBA fit & proper]

b) înainte de numirea unor noi persoane care deţin funcţii-cheie, inclusiv ca rezultat al unei achiziții directe sau indirecte sau al unei majorări a deținerii calificate într-o instituție de credit; [pct. 37 b) Ghid EBA fit & proper]

c) în cazurile prevăzute la art. 67^{17} alin. (2). [pct. 37 c) Ghid EBA fit & proper]

Art. 67^{17} – **(1)** Instituțiile de credit monitorizează în permanență reputația, onestitatea, integritatea, cunoștințele, aptitudinile și experiența persoanelor care dețin funcţii-cheie pentru a identifica, în contextul oricărui element nou, relevant, situațiile în care trebuie să realizeze o reevaluare. [pct. 38 Ghid EBA fit & proper]

(2) Instituțiile de credit realizează reevaluarea adecvării persoanelor care deţin funcţii-cheie în special în următoarele cazuri: [pct. 38 Ghid EBA fit & proper]

a) în cazul în care există îngrijorări cu privire la adecvarea acestora; [pct. 38 a) Ghid EBA fit & proper]

b) în cazul unui eveniment cu impact semnificativ asupra reputației persoanei care deține o funcție-cheie; [pct. 38 b) Ghid EBA fit & proper]

c) ca parte a revizuirii cadrului de administrare a activității de către organul de conducere; [pct. 38 c) Ghid EBA fit & proper]

d) în orice altă situație care poate afecta în mod semnificativ adecvarea persoanei care deține o funcție cheie. [pct. 38 d) Ghid EBA fit & proper]

Art. 67^{18} - (1) La evaluarea îndeplinirii la nivel individual de către persoanele care deţin funcţii-cheie a cerinţelor de la art. 67^{16} alin. (1), instituțiile de credit trebuie să aibă în vedere aceleaşi criterii ca şi cele utilizate pentru evaluarea adecvării membrilor organului de conducere la nivel individual. Evaluarea cunoștințelor, aptitudinilor și experienței trebuie să aibă în vedere rolul și responsabilitățile aferente funcției evaluate. [pct. 39 Ghid EBA fit & proper]

(2) Instituțiile de credit sunt responsabile cu evaluarea adecvării inițiale și continue a persoanelor care dețin funcții-cheie. Această evaluare nu aduce atingere evaluării efectuate de Banca Națională a României în scopuri de supraveghere. [pct. 40, teza 1 Ghid EBA fit & proper]

Secțiunea a-3-a

Criterii privind adecvarea membrilor organului de conducere, la nivel individual și colectiv

3.1 Alocarea unui timp suficient de către un membru al organului de conducere

Art. 67^{19} – **(1)** Instituțiile de credit evaluează dacă un membru al organului de conducere poate să dedice suficient timp pentru îndeplinirea funcțiilor și responsabilităților sale, inclusiv să înțeleagă activitățile desfășurate de instituțiile de credit, principalele riscuri și implicațiile activităților defășurate, precum și și ale strategiei privind administrarea riscurilor. [pct. 41 Ghid EBA fit & proper]

(2) În cazul în care membrul organului de conducere deține un mandat într-o instituție de credit semnificativă, evaluarea trebuie să includă o analiză distinctă pentru a asigura respectarea

cerinței privind limitarea numărului maxim de mandate prevăzute la art. 108^1 alin. (2) – (2^1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare. [pct. 41 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67^{20} – **(1)** Membrii organului de conducere trebuie să-și poată îndeplini sarcinile inclusiv în perioade de activitate deosebit de intensă, cum ar fi în caz de restructurare, relocare a instituției de credit, achiziție, fuziune, preluare sau o situație de criză sau ca urmare a unor dificultăți majore legate de una sau mai multe din operațiunile sale, luând în considerare că în astfel de perioade poate fi necesară alocarea unui timp suplimentar celui alocat în perioadele obișnuite. [pct. 42 Ghid EBA fit & proper]

(2) La evaluarea alocării unui timp suficient de către un membru al organului de conducere, instituțiile de credit trebuie să ia în considerare cel puțin următoarele: [pct. 43 Ghid EBA fit & proper]

a) numărul de mandate deținute concomitent în cadrul entităților financiare sau nefinanciare de către acel membru, cu luarea în considerare a posibilelor suprapuneri, atunci când mandatele sunt deținute în conformitate cu art. 108^1 alin. (2^2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv atunci când membrul organului de conducere acționează în numele unei persoane juridice sau ca membru supleant al unui membru titular al organului de conducere; [pct. 43 a) Ghid EBA fit & proper]

b) mărimea, natura, amploarea și complexitatea activităților entității la care membrul organului de conducere deține un mandat și, în mod particular, dacă entitatea este din afara Uniunii Europene; [pct. 43 b) Ghid EBA fit & proper]

c) prezența în teritoriu și timpul necesar deplasărilor, în vederea îndeplinirii sarcinilor membrului organului de conducere; [pct. 43 c) Ghid EBA fit & proper]

d) numărul de ședințe programate pentru organul de conducere; [pct. 43 d) Ghid EBA fit & proper]

e) mandatele deținute concomitent de membrul organului de conducere în cadrul organizațiilor care nu urmăresc în mod predominant obiective de natură comercială; [pct. 43 e) Ghid EBA fit & proper]

f) orice ședințe necesar a fi organizate, în special, cu autorități competente sau cu alte părți interesate în afara programului oficial de ședințe al organului de conducere; [pct. 43 f) Ghid EBA fit & proper]

g) natura funcției pe care o ocupă membrul organului de conducere și responsabilitățile aferente, inclusiv atribuții specifice precum cea de director general, președinte al organului de conducere în funcția sa de supraveghere sau președinte ori membru al unui comitet, dacă membrul respectiv deține o funcție executivă sau neexecutivă, precum și necesitatea participării acestuia la ședințe în cadrul societăților menționate la lit. (a) și în cadrul instituției de credit; [pct. 43 g) Ghid EBA fit & proper]

h) alte activități externe de natură profesională sau cu caracter politic, precum și orice alte funcții și activități relevante ale membrului organului de conducere, atât în interiorul cât și în afara sectorului financiar, atât în interiorul, cât și în afara Uniunii Europene; [pct. 43 h) Ghid EBA fit & proper]

i) timpul necesar a fi alocat pentru inițiere și pregătire; [pct. 43 i) Ghid EBA fit & proper]

j) orice alte atribuții relevante ale membrului pe care instituțiile de credit le consideră a fi necesar să fie luate în considerare la evaluarea alocării unui timp suficient de către un membru al organului de conducere; și [pct. 43 j) Ghid EBA fit & proper]

k) referințele relevante disponibile privind alocarea unui timp suficient, inclusiv cele publicate periodic de ABE. [pct. 43 k) Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[21] – **(1)** Instituțiile de credit trebuie să formalizeze rolurile, atribuțiile și capacitățile necesare aferente diferitelor funcții din cadrul organului de conducere, precum și timpul alocat preconizat a fi necesar pentru fiecare funcție, luând în considerare inclusiv nevoia de a aloca suficient timp pentru inițiere și pregătire.

(2) În îndeplinirea obligației de la alin. (1), instituțiile de credit care nu sunt semnificative pot diferenția timpul necesar a fi alocat numai între mandatele în funcții executive și mandatele în funcții neexecutive. [pct. 44 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[22] – Instituțiile de credit comunică membrilor organului de conducere timpul necesar a fi alocat pentru îndeplinirea sarcinilor lor. Instituțiile de credit pot solicita membrilor organului de conducere să confirme că pot dedica timpul respectiv pentru îndeplinirea sarcinilor lor. [pct. 45 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[23] – Instituțiile de credit monitorizează alocarea unui timp suficient de către membrii organului de conducere pentru îndeplinirea funcțiilor lor. Constituie indicatori ai timpului alocat pregătirea pentru ședințe, prezența și implicarea activă a membrilor în cadrul ședințelor organului de conducere. [pct. 46 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[24] – La evaluarea alocării unui timp suficient de către alți membri ai organului de conducere, instituțiile de credit iau în considerare și impactul oricăror absențe pe termen lung ale

membrilor organului de conducere. [pct. 47 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[25] – **(1)** Instituțiile de credit țin evidența tuturor funcțiilor externe de natură profesională și a celor cu caracter politic desfășurate de membrii organului de conducere. Evidențele se actualizează ori de câte ori un membru notifică instituției de credit o modificare față de situația anterior declarată și atunci când astfel de modificări sunt aduse în atenția instituției de credit prin orice alt mijloc. [pct. 48 Ghid EBA fit & proper]

(2) În cazul în care modificările survenite pot reduce capacitatea unui membru al organului de conducere de a aloca suficient timp pentru îndeplinirea funcției, instituția de credit trebuie să reevalueze capacitatea membrului organului de conducere de a respecta cerința privind alocarea unui timp suficient pentru funcția sa. [pct. 48 Ghid EBA fit & proper]

3.2 Calcularea numărului de mandate

Art. 67[26] – **(1)** Membrii organului de conducere care dețin un mandat într-o instituție de credit semnificativă trebuie să respecte limitarea numărului de mandate deținute simultan, prevăzută art. 108[1] alin. (2) - (2[1]) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare. [pct. 49 Ghid EBA fit & proper]

(2) În sensul art. 108[1] alin. (2) – (2[1]) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, în cazul în care un mandat implică, în același timp, responsabilități executive și neexecutive, mandatul trebuie socotit drept mandat în funcție executivă. [pct. 50 Ghid EBA fit & proper]

(3) În cazul în care mai multe mandate se consideră ca fiind un singur mandat în temeiul art. 108[1] alin. (2[2]) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare și ale art. 67[27] - 67[30] din prezentul regulament, acel mandat se consideră drept mandat în funcție executivă, atunci când include cel puțin un mandat în funcție executivă și, respectiv, se consideră drept mandat în funcție neexecutivă, atunci când în calcul se includ exclusiv mandate în funcții neexecutive. [pct. 51 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[27] – Se consideră ca fiind un singur mandat toate mandatele deținute în cadrul aceluiași grup, în conformitate cu art. 108[1] alin. (2[2]) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare. [pct. 52 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[28] – **(1)** Se consideră ca fiind un singur mandat toate mandatele deținute în cadrul

întreprinderilor în care instituția de credit are o deținere calificată, dar care nu sunt filiale incluse în același grup, în conformitate cu art. 108^1 alin. (2^2) lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare. [pct. 53 Ghid EBA fit & proper, teza 1]

(2) Mandatul unic prevăzut la alin. (1) se consideră ca fiind un mandat unic separat, iar acest mandat și mandatul deținut în cadrul instituției de credit sunt considerate două mandate. [pct. 53 Ghid EBA fit & proper, teza 2]

Art. 67^{29} – **(1)** În cazul în care mai multe instituții din cadrul aceluiași grup au deținere calificate, mandatele deținute în toate întreprinderile în care instituțiile au deținere calificate se consideră drept un singur mandat, cu luarea în considerare a principiilor de consolidare prudențială a instituției de credit. [pct. 54 Ghid EBA fit & proper, teza 1]

(2) Mandatul unic prevăzut la alin. (1) se consideră ca fiind un mandat unic separat, iar acest mandat și mandatul unic calculat pentru mandatele deținute în entitățile din grup sunt considerate două mandate. [pct. 54 Ghid EBA fit & proper, teza 2]

Art. 67^{30} – **(1)** În cazul în care un membru al organului de conducere deține mai multe mandate în diferite grupuri sau întreprinderi, toate mandatele deținute în cadrul aceleiași scheme de protecție instituțională în conformitate cu art. 108^1 alin. (2^2) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare se consideră ca fiind un singur mandat. [pct. 55 Ghid EBA fit & proper, teza 1]

(2) În cazul în care prin aplicarea regulii prevăzute la art. 108^1 alin. (2^2) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare se ajunge la un număr mai mare de mandate unice decât prin aplicarea regulii prevăzute la art. 108^1 alin. (2^2) lit. c) din aceeași ordonanță de urgență, se ia în considerare numărul cel mai mic de mandate unice. Cu titlu de exemplu, în cazul în care sunt deținute mandate în cadrul a două grupuri, respectiv sunt deținute mandate în cadrul unor întreprinderi care sunt membre ale unei scheme de protecție instituționale și, în același timp, sunt deținute mandate în cadrul unor întreprinderi care nu sunt membre ale respectivei scheme de protecție instituționale, trebuie luate în calcul doar două mandate unice. [pct. 55 Ghid EBA fit & proper, teza 2]

Art. 67^{31} – **(1)** În conformitate cu art. 108^1 alin. (2^3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, mandatele deținute în entități care nu urmăresc în mod

predominant obiective de natură comercială nu se socotesc la calcularea numărului de mandate. [pct. 56 Ghid EBA fit & proper, teza 1]

(2) Mandatele prevăzute la alin. (1) sunt luate în considerare la evaluarea cerinței privind alocarea unui timp suficient de către membrii organului de conducere. [pct. 56 Ghid EBA fit & proper, teza 2]

(3) Printre entitățile care nu urmăresc în mod predominant obiective de natură comercială menționate la alin. (1) se pot număra organizațiile fără scop lucrativ, cum ar fi organizațiile caritabile, asociațiile sportive sau culturale. (Ghid ECB- pag 19 + [pct. 57 Ghid EBA fit & proper]

3.3 Cunoștințe, aptitudini și experiență adecvate

Art. 67[32] - **(1)** Membrii organului de conducere trebuie să dispună permanent de înțelegere a activității instituției de credit și a riscurilor aferente, în mod proporțional cu responsabilitățile ce le revin potrivit domeniilor alocate, inclusiv înțelegerea adecvată a domeniilor pentru care un membru al organului de conducere nu este direct responsabil, dar pentru care răspunde solidar, împreună cu ceilalți membri ai organului de conducere. [pct. 58 Ghid EBA fit & proper]

(2) Membrii organului de conducere trebuie să înțeleagă cadrul de administrare a activității instituției de credit, rolul și responsabilitățile lor și, după caz, structura grupului, precum și orice potențiale conflicte de interese care ar putea să apară în legătură cu acestea. [pct. 59 Ghid EBA fit & proper, teza 1]

(3) Membrii organului de conducere trebuie să aibă capacitatea de a contribui la implementarea unei culturi, a unor valori corporative și comportamente adecvate în cadrul organului de conducere și al instituției de credit. [pct. 59 Ghid EBA fit & proper, teza 2]

Art. 67[33] – În sensul art. 67[32], evaluarea adecvării cunoștințelor, aptitudinilor și experienței trebuie să ia în considerare: [pct. 60 Ghid EBA fit & proper]

a) rolul, atribuțiile și capacitățile necesare aferente funcției; [pct. 60 a) Ghid EBA fit & proper]

b) cunoștințele și aptitudinile dobândite prin educație, pregătire și practică; [pct. 60 b) Ghid EBA fit & proper]

c) experiența practică și profesională dobândită în funcțiile anterioare; [pct. 60 c) Ghid EBA fit & proper]

d) cunoștințele și aptitudinile dobândite de către membrul organului de conducere și demonstrate prin conduita sa profesională. [pct. 60 d) Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[34] – Pentru a evalua în mod corespunzător aptitudinile membrilor organului de conducere, instituțiile de credit iau în considerare lista neexhaustivă a aptitudinilor, prevăzută în anexa nr. 7

la prezentul regulament, cu luarea în considerare a rolului și atribuțiilor funcției ocupate de membrul organului de conducere. [pct. 61 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[35] – **(1)** Evaluarea trebuie să ia în considerare nivelul și profilul educației fiecărui membru al organului de conducere, precum și dacă aceasta este în domeniul financiar-bancar sau în alte domenii care ar putea fi considerate relevante pentru domeniul financiar-bancar. În mod particular, poate fi considerată relevantă pentru domeniul financiar-bancar educația în domenii precum economie, statistică și econometrie, drept, contabilitate, audit, administrație, reglementare financiară, tehnologia informației. [pct. 62 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[36] – Evaluarea nu se limitează la nivelul de studii absolvite de către membrul organului de conducere sau la atestarea referitoare la vechimea în cadrul unei instituții. În acest sens, instituțiile de credit trebuie să efectueze o analiză aprofundată a experienței practice a membrului organului de conducere, luând în considerare natura, amploarea și complexitatea activității desfășurate de entitățile în care a activat, precum și funcțiile exercitate de acesta în respectivele entități. [pct. 63 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[37] – **(1)** La evaluarea cunoștințelor, aptitudinilor și experienței unui membru al organului de conducere, instituțiile de credit iau în considerare experiența teoretică și practică referitoare la: [pct. 64 Ghid EBA fit & proper]

a) piețele bancare și financiare; [pct. 64 a) Ghid EBA fit & proper]

b) cerințele legale și cadrul de reglementare; [pct. 64 b) Ghid EBA fit & proper]

c) planificarea strategică, înțelegerea strategiei de afaceri sau a planului de afaceri ale unei instituții și realizarea acestora; [pct. 64 c) Ghid EBA fit & proper]

d) administrarea riscurilor (identificarea, evaluarea, monitorizarea, controlul și diminuarea principalelor tipuri de riscuri aferente activităților unei instituții), inclusiv experiența legată în mod direct de responsabilitățile membrului organului de conducere; [pct. 64 d) Ghid EBA fit & proper + ghid ECB 2018 - pct. 4.1.Experience]

e) contabilitate și audit; [pct. 64 e) Ghid EBA fit & proper]

f) evaluarea eficacității cadrului de administrare a activității al unei instituții, asigurarea unui cadru de administrare, a unei supravegheri și a unor controale eficace; și [pct. 64 f) Ghid EBA fit & proper]

g) interpretarea informațiilor de natură financiară ale unei instituții, identificarea, pe baza acestor informații, a aspectelor-cheie precum și a unor controale și măsuri adecvate. [pct. 64 g) Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[38] – **(1)** Membrii organului de conducere trebuie să dețină suficientă experiență practică și

profesională pentru o perioadă suficient de lungă. [pct. 65 Ghid EBA fit & proper + pct. 66 Ghid EBA fit & proper + Ghid ECB]

(2) La evaluarea experienței practice și profesionale obținute de un membru al conducerii superioare în funcțiile anterioare, instituțiile de credit iau în considerare în special următoarele: [pct. 65 Ghid EBA fit & proper]

a) natura funcției de conducere deținute și nivelul ierarhic al acesteia; [pct. 65 a) Ghid EBA fit & proper]

b) durata de timp pentru care a fost deținută funcția; [pct. 65 b) Ghid EBA fit & proper]

c) natura și complexitatea activității aferente funcției respective, inclusiv structura organizatorică a acesteia; [pct. 65 c) Ghid EBA fit & proper]

d) sfera competențelor, atribuțiile de natură decizională și responsabilitățile asumate de membrul conducerii superioare; [pct. 65 d) Ghid EBA fit & proper]

e) cunoștințele tehnice dobândite prin deținerea funcției; [pct. 65 e) Ghid EBA fit & proper]

f) numărul subordonaților. [pct. 65 f) Ghid EBA fit & proper]

(3) În sensul alin. (1), experiența practică și profesională adecvată pe care trebuie să o dețină membrii conducerii superioare se consideră că este suficientă, dacă nu există dovezi care să demonstreze altfel, după cum urmează:

a) în cazul directorului general și al președintelui directoratului, persoana în cauză deține o experiență cumulată de 10 ani în ultimii 12 ani, dobândită în domeniul financiar-bancar, din care cel puțin 6 ani în funcții de conducere, inclusiv în funcții cheie;

b) în cazul membrilor conducerii superioare, alții decât cei menționați la lit.a), persoanele în cauză dețin o experiență cumulată de 10 ani în ultimii 12 ani, dobândită în domeniul financiar-bancar, cu excepția domeniilor specializate, din care cel puțin 5 ani în funcții de conducere, inclusiv în funcții cheie. [suplimentar Ghid EBA fit & proper * Ghid ECB 2017, p. 12]

Prin sintagma domeniu specializat se înțelege, fără a avea caracter limitativ, domeniul IT, audit, contabilitate.

(4) În sensul alin. (1), experiența practică și profesională adecvată pe care trebuie să o dețină membrii organului de conducere în funcția sa de supraveghere este considerată suficientă dacă nu există dovezi care să demonstreze altfel, după cum urmează:

a) în cazul președintelui organului de conducere în funcția sa de supraveghere, persoana în cauză deține o experiență dobândită în ultimii 10 ani în domeniul financiar-bancar, din care cel puțin 5 ani în funcții de conducere, inclusiv în funcții cheie, fiind luat în considerare gradul de similaritate a dimensiunii și complexitatății activității instituției în care persoana respectivă a

dobândit experiență, cu activitatea instituției de credit în care persoana în cauză urmează să dețină o funcție neexecutivă;

b) în cazul membrilor organului de conducere în funcția sa de supraveghere, alții decât cel menționat la lit. a), persoana în cauză deține o experiență dobândită în ultimii 7 ani în domeniul financiar-bancar, un alt domeniu specializat sau în funcții de natură academică, cu deținerea de cunoștințe teoretice solide în domeniul financiar – bancar, din care cel puțin 3 ani în funcții de conducere, inclusiv în funcții cheie. [suplimentar Ghid EBA fit & proper * Ghid ECB 2017, p. 12]

(5) În cazul în care nu sunt îndeplinite cerințele prevăzute la alin. (3) și/sau la alin. (4), instituția de credit poate să considere că persoanele supuse evaluării au experiență suficientă, în baza unei evaluări suplimentare în cadrul căreia trebuie să țină seama de necesitatea de a avea în structura organului de conducere o diversitate suficientă și o gamă largă de experiențe. [suplimentar Ghid EBA * Ghid ECB 2017, p. 12]

Art. 67[39] - Membrii organului de conducere în funcția sa de supraveghere trebuie să aibă capacitatea de a pune în discuție în mod constructiv deciziile și supravegherea eficace a conducerii superioare. [pct. 66 Ghid EBA fit & proper]

3.4 Criterii de adecvare la nivel colectiv

Art. 67[40] – **(1)** Organul de conducere trebuie să dispună, la nivel colectiv, de capacitatea de a înțelege activitățile desfășurate de instituția de credit, inclusiv principalele riscuri aferente acestora. [pct. 67 Ghid EBA fit & proper]

(2) Criteriile de adecvare la nivel colectiv se aplică în mod distinct conducerii superioare și organului de conducere în funcția sa de supraveghere, cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezenta subsecțiune. [pct. 67 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[41] - (1) Membrii organului de conducere trebuie să dispună, la nivel colectiv, de capacitatea de a lua deciziile adecvate, având în vedere cadrul de administrare a activității, modelul de afaceri, apetitul la risc, strategia și piețele în care funcționează instituția de credit. [pct. 68 Ghid EBA fit & proper]

(2) Membrii organului de conducere în funcția sa de supraveghere trebuie să dispună, la nivel colectiv, de capacitatea de a pune în discuție și a monitoriza, în mod eficace, deciziile luate de conducerea superioară. [pct. 69 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[42] – (1) Organul de conducere trebuie să dispună, la nivel colectiv, de cunoștințe și suficientă experiență în toate domeniile aferente activităților instituției de credit. [pct. 70 Ghid

EBA fit & proper]

(2) Organul de conducere trebuie să fie format dintr-un număr suficient de membri care dețin cunoștințe în fiecare domeniu de activitate al instituției de credit, pentru a permite dezbaterea deciziilor ce trebuie luate. Membrii organului de conducere trebuie să dețină, la nivel colectiv, aptitudinile necesare pentru a-și prezenta punctele de vedere și pentru a influența procesul de luare a deciziilor în cadrul organului de conducere. [pct. 70 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[43] - (1) Componența organului de conducere trebuie să asigure cunoștințele, aptitudinile și experiența necesare pentru a-și îndeplini responsabilitățile. [pct. 71 Ghid EBA fit & proper]

(2) În sensul alin. (1) organul de conducere dispune, la nivel colectiv, de o înțelegere adecvată a domeniilor pentru care membrii răspund la solidar, precum și de aptitudinile pentru a administra și supraveghea în mod eficace instituția de credit, inclusiv în ceea ce privește: [pct. 71 Ghid EBA fit & proper]

a) activitatea instituției de credit și principalele riscuri aferente acesteia; [pct. 71 a) Ghid EBA fit & proper]

b) fiecare activitate semnificativă a instituției de credit; [pct. 71 b) Ghid EBA fit & proper]

c) domeniile relevante de competență sectorială, în special financiară, incluzând piețele financiare și piața de capital, solvabilitatea și modelele interne; [pct. 71 c) Ghid EBA fit & proper]

d) contabilitatea și raportarea financiară; [pct. 71 d) Ghid EBA fit & proper]

e) administrarea riscurilor, conformitatea și auditul intern; [pct. 71 e) Ghid EBA fit & proper]

f) tehnologia informației și securitatea informației; [pct. 71 f) Ghid EBA fit & proper]

g) piețele locale, regionale și globale, după caz; [pct. 71 g) Ghid EBA fit & proper]

h) cadrul legal și de reglementare; [pct. 71 h) Ghid EBA fit & proper]

i) aptitudinile și experiența manageriale; [pct. 71 i) Ghid EBA fit & proper]

j) capacitatea de a planifica în mod strategic; [pct. 71 j) Ghid EBA fit & proper]

k) administrarea grupurilor naționale și internaționale și riscurile asociate structurilor din cadrul grupului, după caz. [pct. 71 k) Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[44] – **(1)** Conducerea superioară trebuie să dispună, la nivel colectiv, de un nivel ridicat de aptitudini manageriale. [pct. 72 Ghid EBA fit & proper]

(2) Organul de conducere în funcția sa de supraveghere trebuie să dispună, la nivel colectiv, de aptitudini manageriale suficiente pentru îndeplinirea eficientă a sarcinilor sale și pentru înțelegerea și punerea în discuție a practicilor de management aplicate și a deciziilor luate de conducerea superioară. [pct. 72 Ghid EBA fit & proper]

3.5 Reputația, onestitatea și integritatea

Art. 67[45] – **(1)** Un membru al organului de conducere este considerat a avea o bună reputație și a da dovadă de onestitate și integritate dacă nu există motive obiective care să sugereze contrariul, în special fiind luate în considerare informațiile relevante disponibile privind factorii sau situațiile prevăzute la art. 67[46] – 67[50]. [pct. 73 Ghid EBA fit & proper]

(2) La evaluarea reputației, onestității și integrității, instituțiile de credit iau în considerare inclusiv impactul efectelor cumulative ale incidentelor minore asupra reputației unui membru. [pct. 73 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[46] – **(1)** Fără a aduce atingere drepturilor fundamentale, la evaluarea reputației, onestității și integrității, instituțiile de credit trebuie să ia în considerare, în măsura în care prezintă relevanță, condamnări sau cercetări penale sau administrative în curs. [pct. 74 Ghid EBA fit & proper]

(2) În scopul stabilirii relevanței potrivit alin. (1), trebuie avute în vedere elemente precum: tipul de condamnare sau punerea în mișcare a acțiunii penale, forma de vinovăție și de participație, sancțiunea aplicată, faza procesuală, circumstanțele atenuante sau agravante în care s-a produs fapta, gravitatea oricărei infracțiuni sau fapte de natură contravențională ori de supraveghere, timpul scurs de la comiterea faptei, comportamentul ulterior comiterii faptei, relevanța infracțiunii sau a faptei de natură contravențională sau de supraveghere în contextul rolului pe care îl îndeplinește membrul în cadrul organului de conducere, precum și o eventuală reabilitare și efectele sale. [pct. 74 Ghid EBA fit & proper]

(3) Orice antecedent de natură penală sau administrativă relevant este avut în vedere cu respectarea prevederilor legale privind prescripția. [pct. 74 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[47] – Fără a aduce atingere prezumției de nevinovăție, aplicabile în materie penală, precum și altor drepturi fundamentale, la evaluarea reputației, onestității și integrității trebuie luate în considerare cel puțin următoarele: [pct. 75 Ghid EBA fit & proper]

a) condamnări sau acțiuni de urmărire penală în curs cu privire la săvârșirea unei infracțiuni, în special cu privire la: [pct. 75 a) Ghid EBA fit & proper]

i. infracțiuni prevăzute de legislația ce guvernează activitatea bancară, financiară, privind titlurile de valoare–ori asigurările, sau privind piețele de titluri de valoare sau instrumentele financiare sau de plată, inclusiv infracțiuni prevăzute de legislația privind spălarea banilor sau prevenirea și combaterea corupției, manipularea pieței, încheierea de tranzacții bazate pe informații privilegiate și cămătăria; [pct. 75 a) (i) Ghid EBA fit & proper]

ii. infracţiuni privind nesocotirea încrederii, infracțiuni săvârșite prin fraudă sau infracțiuni

financiare; [pct. 75 a) (ii) Ghid EBA fit & proper]

iii. infracțiuni în materie fiscală; și [pct. 75 a) (iii) Ghid EBA fit & proper]

iv. alte infracțiuni prevăzute în legislația aplicabilă societăților, insolvenței,falimentului sau protecției consumatorului; [pct. 75 a) (iv) Ghid EBA fit & proper]

b) alte măsuri relevante, actuale sau anterioare evaluării, adoptate de orice autoritate sau organism de reglementare ori profesional, pentru nerespectarea oricăror dispoziții relevante care reglementează activitatea bancară, financiară, privind titlurile de valoare sau de asigurări. [pct. 75 b) Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[48] – La evaluarea reputației, onestității și integrității, investigațiile în curs de desfășurare trebuie avute în vedere atunci când acestea sunt inițiate ca urmare a procedurilor judiciare sau administrative ori a altor investigații similare ale autorității de supraveghere, fără a aduce atingere drepturilor individuale fundamentale. [pct. 76 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[49] – La evaluarea reputației, onestității și integrității trebuie luate în considerare și următoarele situații referitoare la activitatea economică actuală și anterioară și la soliditatea financiară a unui membru al organului de conducere, din perspectiva impactului potențial al acestora asupra reputației, integrității și onestității membrului respectiv al organului de conducere: [pct. 77 Ghid EBA fit & proper]

a) includerea în orice listă de debitori rău-platnici sau orice înregistrări negative la un birou de credit, dacă este cazul; [pct. 77 a) Ghid EBA fit & proper]

b) performanța financiară și comercială a entităților deținute sau conduse de membru sau în care membrul a avut sau deține o cotă de participație la capital sau o influență semnificativă, fiind luate în special în considerare orice proceduri de reorganizare, faliment și lichidare, precum și dacă și în ce mod membrul a contribuit la generarea cauzelor care au declanșat aceste proceduri; [pct. 77 b) Ghid EBA fit & proper]

c) pronunţarea unei sentinţe de deschidere a procedurii de insolvenţă prin lichidare de active împotriva acestuia; și [pct. 77 c) Ghid EBA fit & proper].

d) fără a aduce atingere prezumției de nevinovăție, procesele civile, procedurile penale sau administrative, investițiile, expunerile și împrumuturile mari contractate, în măsura în care acestea pot avea un impact semnificativ asupra solidității financiare a membrului sau a entităților deținute sau administrate de acesta sau în care membrul deține o participație semnificativă. [pct. 77 d) Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[50] – Un membru al organului de conducere trebuie să dețină standarde ridicate de integritate și onestitate. În acest sens, la evaluarea reputației, onestității și integrității membrului

respectiv trebuie luați în considerare cel puțin următorii factori: [pct. 78 Ghid EBA fit & proper]

a) orice dovadă din care rezultă că persoana nu a fost transparentă, deschisă și cooperantă în relațiile sale cu autoritățile competente şi/sau instituţii de credit; [pct. 78 a) Ghid EBA fit & proper]

b) refuzul, revocarea, retragerea sau excluderea oricărei înregistrări, autorizații, calității de membru sau a licenței pentru desfășurarea de activități comerciale, antreprenoriale sau profesionale; [pct. 78 b) Ghid EBA fit & proper]

c) motivele oricărei concedieri de la locul de muncă ori ale oricărei revocări pe motive de nesocotire a încrederii, dintr-o relație fiduciară sau situație similară sau dacă i s-a cerut demisia de la locul de muncă sau renunțarea la orice astfel de poziție; [pct. 78 c) Ghid EBA fit & proper]

d) descalificarea, de către orice autoritate competentă relevantă, care are drept efect pierderea calității de membru al organului de conducere sau a calității de persoană care conduce efectiv activitatea unei entități; și [pct. 78 d) Ghid EBA fit & proper]

e) orice alte dovezi care sugerează că persoana acționează într-un mod care nu este în conformitate cu standardele înalte de conduită. [pct. 78 e) Ghid EBA fit & proper]

3.6 Gândirea independentă și calitatea de membru independent al organului de conducere

3.6.1 Interacțiunea dintre gândirea independentă și principiul de a fi independent

Art. 67[51] – **(1)** Atunci când evaluează independența membrilor organului de conducere, instituțiile de credit trebuie să distingă între noțiunea de gândire independentă, care este o cerință aplicabilă tuturor membrilor organului de conducere al unei instituții de credit și principiul de a fi independent, care este o cerință aplicabilă anumitor membri ai organului de conducere în funcția sa de supraveghere. [pct. 79 Ghid EBA fit & proper, teza 1]

(2) Instituțiile de credit evaluează gândirea independentă potrivit criteriilor prevăzute la art. 67[54] – 67[59] și cerința de independență conform criteriilor prevăzute la art. 67[60] – 67[64]. [pct. 79 Ghid EBA fit & proper, teza 2]

Art. 67[52] – **(1)** Fiecare membru al organului de conducere trebuie să aibă gândire independentă, aceasta reprezentând un model de comportament manifestat în special în timpul discuțiilor și la luarea deciziilor în cadrul organului de conducere, indiferent dacă membrul respectiv este sau nu considerat independent în conformitate cu prevederile art. 67[60] – 67[64]. [pct. 80 Ghid EBA fit & proper, teza 1]

(2) În îndeplinirea funcțiilor și responsabilităților lor, membrii organului de conducere trebuie să

se implice activ în îndeplinirea sarcinilor care le revin, să aibă capacitatea de a lua propriile decizii și să emită judecăți solide, obiective și în mod independent. [pct. 80 Ghid EBA fit & proper, teza 2]

Art. 67[53] – **(1)** Fără a aduce atingere criteriilor de independență prevăzute la art. 138[2] alin.(2) din Legea societăţilor nr. 31/1990, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, se consideră a fi independent orice membru al organului de conducere în funcția sa de supraveghere care nu are nicio relație sau legături de orice natură, prezente sau recente potrivit celor menționate la art. 67[63], cu instituția de credit sau conducerea acesteia, care ar putea influența judecata obiectivă și echilibrată a membrului respectiv sau reduce capacitatea acestuia de a lua decizii în mod independent. [pct. 81 Ghid EBA fit & proper]

(2) Un membru al organului de conducere care este considerat independent, în sensul celor prevăzute la art. 67[60] – 67[64], nu este considerat în mod automat a avea gândire independentă, în sensul celor prevăzute la art. 67[54]- 67[59], ținând seama de faptul că membrul respectiv poate să nu dispună de abilitățile comportamentale necesare prevăzute la art. 67[54] lit. a). [pct. 81 Ghid EBA fit & proper]

3.6.2 Gândirea independentă

Art. 67[54] – La evaluarea gândirii independente instituțiile de credit trebuie să evalueze dacă toți membrii organului de conducere: [pct. 82 Ghid EBA fit & proper]

a) dispun de abilitățile comportamentale necesare, inclusiv: [pct. 82 a) Ghid EBA fit & proper]

i) curaj, convingere și puterea de a evalua și de a contesta în mod eficient deciziile propuse de către alți membri ai organului de conducere; [pct. 82 a) (i) Ghid EBA fit & proper]

ii) capacitatea de a pune întrebări membrilor conducerii superioare cu privire la exercitarea atribuțiilor lor; și [pct. 82 b) (ii) Ghid EBA fit & proper]

iii) capacitatea de a nu fi influențat de opiniile celorlalți membri.. [pct. 82 c) (iii) Ghid EBA fit & proper]

b) se găsesc în situații de conflicte de interese, într-o măsură care ar împiedica capacitatea acestora de a-și îndeplini sarcinile în mod independent și obiectiv. [pct. 82 b) Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[55] – Atunci când evaluează aptitudinile comportamentale necesare unui membru al organului de conducere, prevăzute la art. 67[54] lit. a), instituțiile de credit trebuie să țină seama de comportamentul din trecut și cel prezent al acestuia, în special de comportamentul manifestat în cadrul instituției de credit. [pct. 83 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[56] – Atunci când evaluează existența conflictelor de interese menționate la art. 67[54] lit. b), instituțiile de credit trebuie să identifice conflictele de interese actuale sau potențiale, în conformitate cu politica instituției de credit în materie de conflicte de interese și să evalueze semnificația lor. În acest sens, trebuie luate în considerare cel puțin situațiile sau relațiile prevăzute la art. 29[4] alin. (5) care ar putea genera conflicte de interese, actuale sau potențiale semnificative. [pct. 84 Ghid EBA fit & proper]

(2) Dacă un conflict de interese este considerat semnificativ, instituțiile de credit trebuie să adopte măsuri adecvate cum ar fi efectuarea unei evaluări detaliate a situației în cauză și implementarea unor măsuri de atenuare a respectivului conflict de interese în conformitate cu politica instituțiilor de credit în materie. [Ghid ECB- Assessment of conflicts of interest, pag.15]

Art. 67[57] – **(1)** Toate conflictele de interese identificate la nivelul organului de conducere, actuale și potențiale, trebuie să fie comunicate, discutate, documentate, soluționate și gestionate în mod corespunzător de către organul de conducere, inclusiv prin luarea măsurilor necesare de atenuare a acestora. [pct. 85 Ghid EBA fit & proper]

(2) Un membru al organului de conducere al instituției de credit trebuie să nu ia parte la nicio deliberare referitor la orice aspect cu privire la care se află într-un conflict de interese. [pct. 85 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[58] – **(1)** Instituțiile de credit trebuie să informeze Banca Națională a României, în calitate de autoritate competentă, în termen de 5 zile calendaristice de la momentul identificării unui conflict de interese care ar putea afecta gândirea independentă a unui membru al organului de conducere, inclusiv cu privire la măsurile de atenuare luate.[pct. 86 Ghid EBA fit & proper]

(2) Pe baza informațiilor primite potrivit alin. (1), Banca Națională a României evaluează semnificația conflictului de interese și adecvarea măsurilor adoptate de instituțiile de credit pentru atenuarea conflictului de interese. În urma evaluării, Banca Națională a României poate să solicite instituției de credit: [Ghid ECB- Assessment of conflicts of interest, pag.15-16]

a) interzicerea participării membrului organului de conducere la orice reuniune sau luare de decizii privind un anumit aspect care a generat un conflict de interese;

b) demiterea dintr-o anumită funcție;

c) o monitorizare specifică a membrului organului de conducere;

d) raportarea unei situații particulare;

e) publicarea conflictului de interese;

f) aprobarea de către organul de conducere pentru continuarea unei anumite situații care a generat respectivul conflict de interese.

(3) Atunci când măsurile adoptate de instituțiile de credit potrivit alin. (1) și (2) nu conduc la gestionarea corespunzătoare a riscurilor generate de conflictele de interese, membrul organului de conducere nu poate fi considerat adecvat. [Ghid ECB- Assessment of conflicts of interest, pag.15-16]

Art. 67[59] – Calitatea de acționar al unei instituții de credit, deținerea unor conturi, contractarea unor împrumuturi sau utilizarea unor alte servicii ale instituției de credit sau ale oricărei entități care face parte din același perimetru de consolidare nu trebuie considerate, doar prin ele însele, ca afectând gândirea independentă a unui membru al organului de conducere. [pct. 87 Ghid EBA fit & proper]

3.6.3 Membrii independenți ai organului de conducere în funcția sa de supraveghere

Art. 67[60] – Toate instituțiile de credit trebuie să aibă membri independenți în componența organului de conducere în funcția sa de supraveghere în sensul celor prevăzute la art. 67[53]. [pct. 88 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[61] – **(1)** La stabilirea numărului suficient de membri independenți instituțiile de credit trebuie să ia în considerare principiul proporționalității. [pct. 89 Ghid EBA fit & proper, teza 1]

(2) În sensul alin. (1), instituțiile de credit trebuie să aibă membri independenți în componența organului de conducere în funcția sa de supraveghere, astfel: [pct. 89 Ghid EBA fit & proper, teza 3 + recomandare FSAP]

a) în cazul instituțiilor de credit semnificative și al instituțiilor de credit listate, organul de conducere în funcția sa de supraveghere trebuie să fie format din minim 3 membri independenți, dar nu mai puțin de 1/3 din numărul total al membrilor; [pct. 89 a) Ghid EBA fit & proper + recomandare DS și ARB]

b) în cazul instituțiilor de credit, altele decât cele prevăzute la lit. a), organul de conducere în funcția sa de supraveghere trebuie să aibă cel puțin doi membri independenți. [pct. 89 b) Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[62] - În cadrul responsabilităților generale ale organului de conducere, membrii independenți trebuie să contribuie la sporirea eficacității sistemului de verificări și echilibrări prin îmbunătățirea supravegherii procesului de luare a deciziilor în cadrul organului de conducere, [pct. 90 Ghid EBA fit & proper] precum și prin asigurarea faptului că:

a) interesele tuturor părților interesate, inclusiv ale acționarilor minoritari, sunt luate în considerare în mod corespunzător în cadrul discuțiilor și al luării deciziilor de către organul de conducere, inclusiv prin diminuarea sau compensarea dominației exagerate pe care o pot exercita

unii membri ai organului de conducere care reprezintă un anumit grup sau o anume categorie de părți interesate; [pct. 90 a) Ghid EBA fit & proper]

b) nicio persoană și nicio minoritate formată dintr-o parte a membrilor organului de conducere nu trebuie să domine procesul de luare a deciziilor; și [pct. 90 b) Ghid EBA fit & proper]

c) conflictele de interese între instituția de credit, unitățile sale operaționale, alte entități din perimetrul de consolidare contabilă și terțe părți interesate, inclusiv clienții, sunt gestionate în mod corespunzător. [pct. 90 c) Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[63] – Fără a aduce atingere art. 67[64] alin. (1), se consideră ca nefiind independent orice membru al organului de conducere în funcția sa de supraveghere care se află în oricare dintre situațiile următoare: [pct. 91 Ghid EBA fit & proper]

a) membrul are sau a avut un mandat în calitate de membru al conducerii superioare în cadrul unei instituții care face parte din perimetrul de consolidare prudențială, cu excepția cazului în care nu a ocupat o astfel de funcție în ultimii 5 ani; [pct. 91 a) Ghid EBA fit & proper]

b) membrul este un acționar care exercită controlul asupra instituției de credit, în sensul art. 4 alin. (1) pct. 37 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, sau reprezintă interesul unui acționar care exercită controlul, inclusiv în cazul în care acesta este un stat membru sau alt organism de drept public; [pct. 91 b) Ghid EBA fit & proper]

c) membrul are o relație financiară sau de afaceri importantă cu instituția de credit; [pct. 91 c) Ghid EBA fit & proper]

d) membrul este angajat al unui acționar care exercită controlul asupra instituției de credit sau, este asociat în alt mod cu acesta; [pct. 91 d) Ghid EBA fit & proper]

e) membrul este angajat într-o entitate din perimetrul de consolidare, cu excepția cazului în care membrul respectiv nu aparține celui mai înalt nivel ierarhic care răspunde direct față de organul de conducere al respectivei entități; [pct. 91 e) subpct. ii Ghid EBA fit & proper]

f) membrul a deținut o funcție la cel mai înalt nivel ierarhic în cadrul instituției de credit sau al unei alte entități din perimentrul său de consolidare prudențială, fiind direct răspunzător doar față de organul de conducere și nu a existat o perioadă de cel puțin 3 ani, între încetarea deținerii acestei funcții și exercitarea unei funcții în organul de conducere; [pct. 91 f) Ghid EBA fit & proper]

g) membrul a deținut, în ultimii 3 ani, o poziție superioară în cadrul unei firme de consultanță profesională importantă, calitatea de auditor extern sau de consultant important pentru instituția de credit sau pentru o altă entitate din perimetrul de consolidare prudențială sau, în alte situații, a fost un angajat cu atribuții asociate în mod substanțial serviciilor furnizate instituției de credit de

oricare dintre entitățile enumerate; [pct. 91 g) Ghid EBA fit & proper]

h) membrul este sau a fost, în ultimul an, un furnizor sau un client important al instituției de credit sau al unei alte entități care face parte din perimetrul de consolidare prudențială sau a avut o altă relație de afaceri importantă ori este un funcționar superior sau este asociat, în mod direct sau indirect, cu un furnizor sau un client important sau cu o entitate comercială care are o relație de afaceri importantă cu instituția de credit; [pct. 91 h) Ghid EBA fit & proper]

i) membrul primește, în plus față de remunerația pentru rolul său și remunerația în condițiile prevăzute la litera e), onorarii substanțiale sau alte beneficii provenite de la instituția de credit sau de la o altă entitate care face parte din perimetrul său de consolidare prudențială; [pct. 91 i) Ghid EBA fit & proper]

j) membrul a acționat ca membru al organului de conducere în cadrul instituției de credit timp de cel puțin 12 ani consecutivi; [pct. 91 j) Ghid EBA fit & proper]

k) membrul este într-o relație de familie apropiată cu un membru al conducerii superioare a instituției de credit sau a unei alte entități care face parte din perimetrul de consolidare prudențială sau cu o persoană aflată într-una din situațiile menționate la literele (a) - (h). [pct. 91 k) Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[64] – **(1)** În cazul în care un membru al organului de conducere în funcția sa de supraveghere intră sub incidența uneia sau mai multora dintre situațiile prevăzute la art. 67[63], instituția de credit poate justifica Băncii Naționale a României modul în care judecata obiectivă și echilibrată, precum și capacitatea de a lua decizii în mod independent nu sunt afectate de situația sau situațiile respective. Simplul fapt al întâlnirii uneia sau a mai multor situații descrise de prevederile art. 67[63] nu clasifică automat un membru ca nefiind independent. [pct. 92 Ghid EBA fit & proper]

(2) În sensul alin. (1), instituțiile de credit trebuie să aibă în vedere că situații precum deținerea calității de acționar al instituției de credit, deținerea unor conturi, contractarea unor împrumuturi sau utilizarea unor altor servicii ale instituției de credit, altele decât cele expres prevăzute în prezenta secțiune, nu trebuie să conducă la situația în care membrul organului de conducere în funcția sa de supraveghere să fie considerat neindependent, cu condiția ca acestea să se situeze sub un prag de 1% din capitalul eligibil. [pct. 93 Ghid EBA fit & proper]

(3) Instituțiile de credit iau în considerare situațiile menționate la alin. (2) în cadrul gestionării conflictelor de interese, în conformitate cu prevederile art. 29[4] – 29[6]. [pct. 93 Ghid EBA fit & proper]

Secțiunea a 4-a

Resursele umane și financiare pentru pregătirea membrilor organului de conducere

4.1 Stabilirea obiectivelor privind inițierea și pregătirea

Art. 67[65] – **(1)** Instituțiile de credit trebuie să realizeze inițierea membrilor organului de conducere în scopul asigurării unei înțelegeri clare a structurii, modelului de afaceri, profilului de risc și a cadrului de administrare a activității ale instituției de credit, precum și a rolului fiecărui membru al organului de conducere în cadrul acestora. [pct. 94 Ghid EBA fit & proper, teza 1]

(2) Instituțiile de credit trebuie să asigure punerea la dispoziția membrilor organului de conducere a unor programe de formare generale relevante și personalizate, după caz, care să promoveze inclusiv conștientizarea beneficiilor diversității în cadrul organului de conducere al instituției de credit. [pct. 94 Ghid EBA fit & proper, teza 2]

(3) Instituțiile de credit trebuie să aloce suficiente resurse pentru inițierea și pregătirea membrilor organului de conducere la nivel individual și colectiv. [pct. 94 Ghid EBA fit & proper, teza 3 + art. 91 para 9 din Directiva 36/2013/UE]

Art. 67[66] – Toți membrii nou-numiți ai organului de conducere trebuie să primească informații esențiale și relevante despre instituția de credit, iar inițierea trebuie finalizată înainte de aprobarea acestora de către Banca Națională a României. [pct. 95 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[67] – Membrii organului de conducere trebuie să își mențină și să aprofundeze cunoștințele și aptitudinile necesare pentru îndeplinirea responsabilităților lor. [pct. 96 Ghid EBA fit & proper, teza 4]

4.2 Politica de inițiere și pregătire

Art. 67[68] – Instituțiile de credit trebuie să dispună de politici și proceduri privind inițierea și pregătirea membrilor organului de conducere care sunt adoptate de către organul de conducere. [pct. 97 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[69] – **(1)** Instituțiile de credit se asigură că resursele umane și financiare, alocate pentru inițiere și formare, sunt suficiente pentru realizarea obiectivelor privind inițierea și pregătirea membrilor organului de conducere, iar aceștia sunt adecvați pentru rolul lor și respectă cerințele aferente acestuia. [pct. 98 Ghid EBA fit & proper, teza 1]

(2) La stabilirea resurselor umane și financiare necesare pentru punerea în aplicare a politicilor și procedurilor eficace privind inițierea și pregătirea membrilor organului de conducere, instituția de credit trebuie să ia în considerare referințe relevante disponibile în industrie cum ar fi, de exemplu, cele privind bugetul disponibil pentru pregătire și zilele de pregătire oferite, inclusiv referințele publicate de Autoritatea Bancară Europeană. [pct. 98 Ghid EBA fit & proper, teza 2]

Art. 67[70] – Politicile și procedurile privind inițierea și pregătirea membrilor organului de conducere pot face parte dintr-o politică generală de adecvare a acestora și trebuie să stabilească cel puțin: [pct. 99 Ghid EBA fit & proper]

a) obiectivele privind inițierea și pregătirea aferente organului de conducere, separat pentru conducerea superioară și pentru organul de conducere în funcția sa de supraveghere și incluzând, după caz, obiectivele de inițiere și pregătire pentru funcții care implică anumite specificități în raport de responsabilitățile particulare și de implicarea în cadrul comitetelor; [pct. 99 a) Ghid EBA fit & proper]

b) responsabilitățile pentru elaborarea unui program detaliat de pregătire; [pct. 99 b) Ghid EBA fit & proper]

c) resursele financiare și resursele umane puse la dispoziție de instituția de credit pentru inițiere și pregătire, ținând seama de numărul sesiunilor de inițiere și pregătire, costurile acestora și orice sarcini administrative aferente, pentru a asigura posibilitatea furnizării cursurilor de inițiere și formare în concordanță cu politica respectivă; [pct. 99 c) Ghid EBA fit & proper]

d) un proces clar, în care orice membru al organului de conducere poate solicita inițierea sau pregătirea. [pct. 99 d) Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[71] – În elaborarea politicilor privind inițierea și pregătirea, organul de conducere sau comitetul de nominalizare, după caz, ia în considerare contribuția funcției de resurse umane, a funcției responsabile cu bugetarea și organizarea pregătirii profesionale, precum și a funcțiilor de control intern relevante, după caz. [pct. 100 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[72] – Instituțiile de credit trebuie să dispună de un proces de identificare a domeniilor în care este necesară pregătirea organului de conducere atât la nivel individual, cât și colectiv. Domeniile de activitate relevante și funcțiile interne, inclusiv funcțiile de control intern, trebuie implicate, după caz, în dezvoltarea conținutului programelor de inițiere și pregătire. [pct. 101 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[73] – Politicile și procedurile privind inițierea și formarea, precum și planurile de pregătire trebuie actualizate permanent ținând cont de schimbările cadrului de administrare, schimbările strategice, noile produse, precum și de alte schimbări relevante, cum ar fi modificările legislației aplicabile instituțiilor de credit sau evoluțiile pieței. [pct. 102 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[74] – Instituțiile de credit trebuie să dispună de un proces de evaluare pentru a analiza desfășurarea și calitatea procesului de inițiere și pregătire oferite și pentru a asigura conformarea cu politicile și procedurile privind inițierea și pregătirea. [pct. 103 Ghid EBA fit & proper]

Secțiunea a 5-a

Diversitatea în componența organului de conducere

5.1 Obiectivele politicii privind promovarea diversității

Art. 67[75] – **(1)** Instituțiile de credit și comitetele de nominalizare, în cazul în care acestea sunt înființate, trebuie să aibă în vedere o gamă largă de aptitudini şi competenţe atunci când recrutează membrii organului de conducere şi, în acest sens, trebuie să stabilească și să implementeze o politică privind promovarea diversității în cadrul organului de conducere. [pct. 104 Ghid EBA fit & proper, teza 1 + art. 91 para 10 din Directiva 36/2013/UE]

(2) Politica privind promovarea diversității trebuie să urmărească implicarea unui set larg de calități și aptitudini la recrutarea membrilor organului de conducere, pentru a obține o varietate de opinii și experiențe și pentru a facilita exprimarea unor opinii independente și luarea unor decizii sănătoase de către organul de conducere. [pct. 104 Ghid EBA fit & proper, teza 2]

Art. 67[76] – **(1)** Politica privind promovarea diversității trebuie să ia în considerare cel puțin aspecte precum educația și experiența profesională, genul, vârsta și, în mod particular pentru instituțiile de credit cu activitate pe plan internațional, proveniența geografică a membrilor organului de conducere. [pct. 105 Ghid EBA fit & proper, teza 1]

(2) În cazul instituțiilor de credit semnificative, politica privind promovarea diversității trebuie să includă un obiectiv cantitativ pentru reprezentarea genului subreprezentat în cadrul organului de conducere. [pct. 105 Ghid EBA fit & proper, teza 2]

(3) În sensul alin. (2), instituțiile de credit semnificative trebuie să determine numărul membrilor organului de conducere aparținând genului subreprezentat și să precizeze un interval de timp adecvat în care obiectivul vizat să fie îndeplinit, indicând modul în care este îndeplinită realizarea acestuia. Obiectivul trebuie stabilit în mod colectiv pentru întreg organul de conducere sau, în cazul în care numărul membrilor organului de conducere este suficient de mare, acesta poate fi stabilit în mod diferențiat, pentru conducerea superioară și pentru organul de conducere în funcția sa de supraveghere. [pct. 105 Ghid EBA fit & proper, tezele 3 și 4]

(4) În cazul instituțiilor de credit, altele decât cele semnificative, și în mod deosebit în cazul celor al căror organ de conducere este compus din mai puțin de 5 membri, obiectivul arătat la alin. (2) poate fi înlocuit de un obiectiv în mod calitativ. [pct. 105 Ghid EBA fit & proper, ultima teză]

Art. 67[77] – La stabilirea obiectivelor pe care le includ în politica privind promovarea diversității, instituțiile de credit trebuie să ia în considerare rezultatele analizei comparative privind diversitatea, în măsura în care sunt publicate de Banca Națională a României, Autoritatea

Bancară Europeană, organisme sau organizații internaționale relevante. [pct. 106 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[78] – **(1)** Instituțiile de credit semnificative trebuie să documenteze, ca parte a analizei anuale a componenţei organului de conducere, măsura în care au fost respectate obiectivele și țintele stabilite în privința promovării diversităţii. [pct. 108 Ghid EBA fit & proper]

(2) În cazul în care nu s-a îndeplinit vreunul din obiectivele privind diversitatea, instituțiile de credit semnificative trebuie să cerceteze cauzele, să adopte măsurile necesare și să stabilească termenul pentru ducerea lor la îndeplinire, în scopul asigurării îndeplinirii obiectivelor privind diversitatea. [pct. 108 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[79] – În scopul facilitării constituirii unei baze suficient de diversificate de candidați pentru funcțiile deținute în cadrul organului de conducere, instituțiile de credit trebuie să pună în aplicare o politică privind promovarea diversității în rândul personalului care să includă aspecte legate de planificarea carierei personalului și măsuri pentru a asigura egalitatea de tratament și oportunități pentru angajații de diferite genuri. [pct. 109 Ghid EBA fit & proper]

Secțiunea a 6-a

Politica privind adecvarea și cadrul de administrare a activității

6.1 Politica privind adecvarea

Art. 67[80] – **(1)** În conformitate cu art. 11, politica privind adecvarea trebuie să fie conformă cu cadrul general de administrare a activității al instituției de credit, cultura corporativă și apetitul la risc, iar procesele prevăzute în politica privind adecvarea trebuie să funcționeze în conformitate cu obiectivele enunțate de aceasta și cu dispozițiile prezentei secțiuni. [pct. 110 Ghid EBA fit & proper]

(2) Fără a aduce atingere competențelor adunării generale a acționarilor de a alege și revoca membrii organului de conducere în funcția sa de supraveghere, în scopul aplicării art. 11 organul de conducere trebuie să adopte și să mențină o politică privind evaluarea adecvării membrilor săi. [pct. 110 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[81] – Politica privind adecvarea trebuie să includă sau să conțină trimitere la politica privind promovarea diversității, pentru a asigura faptul că diversitatea este luată în considerare la recrutarea unor membri noi. [pct. 111 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[82] – **(1)** Fără a aduce atingere competențelor adunării generale a acționarilor de a alege și revoca membrii organului de conducere în funcția sa de supraveghere, orice modificări ale politicii privind adecvarea se aprobă de către organul de conducere.

(2) Instituțiile de credit păstrează documentația privind adoptarea politicii privind adecvarea, precum și orice modificări ale acesteia. (de exemplu, menţiunile înscrise în procesele verbale ale şedinţelor relevante). [pct. 112 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[83] – **(1)** Politica privind adecvarea trebuie să fie clară, bine documentată și transparentă pentru întreg personalul din cadrul instituțiilor de credit. [pct. 113 Ghid EBA fit & proper]

(2) La elaborarea politicii privind adecvarea, organul de conducere poate solicita și lua în considerare contribuțiile comitetelor, în special pe cele ale comitetului de nominalizare, dar și ale altor funcții interne, precum funcțiile juridice, de resurse umane sau de control intern. [pct. 113 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[84] – **(1)** Funcțiile de control intern trebuie să contribuie în mod efectiv la elaborarea politicii privind adecvarea potrivit rolurilor fiecăreia. [pct. 114 Ghid EBA fit & proper]

(2) În sensul alin. (1), funcția de conformitate trebuie să analizeze modul în care politica privind adecvarea respectă prevederile cadrului legal și de reglementare aplicabil, politicile și procedurile interne și trebuie să raporteze organului de conducere toate riscurile de conformitate și toate aspectele de neconformitate identificate. [pct. 114 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[85] – **(1)** Politica privind adecvarea trebuie să cuprindă principiile privind selecția, monitorizarea și planificarea succedării membrilor organului de conducere, precum și cele aplicabile pentru reînnoirea mandatului membrilor existenți, stabilind cel puțin următoarele: [pct. 115 Ghid EBA fit & proper]

a) procesul de selecție, de numire, de reînnoire a mandatului și de planificare a succedării membrilor organului de conducere, precum și procedura internă aplicabilă pentru evaluarea adecvării unui membru, inclusiv funcția internă responsabilă pentru acordarea sprijinului de specialitate în vederea derulării procesului de evaluare (cum ar fi funcția de resurse umane); [pct. 115 a) Ghid EBA fit & proper]

b) criteriile care trebuie utilizate în evaluare și care includ criteriile de adecvare prevăzute la art. 67^{19} – 67^{64}; [pct. 115 b) Ghid EBA fit & proper]

c) modul în care, în cadrul procesului de selecție, trebuie să se țină seama de politica privind promovarea diversității pentru membrii organului de conducere al instituțiilor de credit semnificative și de obiectivul referitor la genul subreprezentat în cadrul organului de conducere; [pct. 115 c) Ghid EBA fit & proper]

d) canalul de comunicare cu Banca Națională a României; și [pct. 115 d) Ghid EBA fit & proper]

e) modul în care evaluarea trebuie documentată. [pct. 115 e) Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[86]– Instituțiile de credit trebuie să includă în politica privind adecvarea și procesele de

selecție și numire a persoanelor care dețin funcții-cheie. [pct. 116, teza 1 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[87] – **(1)** Organul de conducere în funcția sa de supraveghere și comitetul de nominalizare, în cazul în care acesta a fost înființat, trebuie să monitorizeze eficacitatea politicii privind adecvarea și să revizuiască conținutul său și punerea sa în aplicare. [pct. 117 Ghid EBA fit & proper]

(2) Atunci când consideră necesar, organul de conducere în funcția sa de supraveghere modifică politica privind adecvarea ținând seama de recomandările făcute de comitetul de nominalizare, în cazul în care acesta fost înființat, și de funcția de audit intern. [pct. 117 Ghid EBA fit & proper]

6.2 Politica privind adecvarea în contextul grupului

Art. 67[88] – **(1)** Pentru scopurile art. 301, art. 304 și ale art. 306 alin. (2) – (4), instituția de credit consolidantă, persoană juridică română, se asigură că la nivel de grup este aplicată o politică privind adecvarea tuturor membrilor organului de conducere și a persoanelor care dețin funcții-cheie și că aceasta este respectată de către toate filialele care fac parte din același perimetru de consolidare prudențială, inclusiv cele care nu sunt incluse în sfera de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare sau a legislațiilor din alte state membre care au transpus Directiva 36/2013/UE. [pct. 118 Ghid EBA fit & proper]

(2) Politica prevăzută la alin. (1) trebuie să fie adaptată la specificul instituțiilor care fac parte din grup și al filialelor care fac parte din perimetrul de consolidare prudențială, dar care nu sunt incluse în sfera de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare sau a legislațiilor din alte state membre care au transpus Directiva 36/2013/UE. [pct. 119, teza 1 Ghid EBA fit & proper]

(3) În vederea evaluării adecvării, organele sau funcțiile responsabile din cadrul instituției de credit consolidante și din cadrul filialelor acesteia trebuie să interacționeze și să facă schimb de informații, după caz. [pct. 119, teza 2 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[89] – **(1)** Instituția de credit consolidantă, persoană juridică română, se asigură că evaluarea privind adecvarea tuturor membrilor organului de conducere și a persoanelor care dețin funcții-cheie este conformă cu toate cerințele specifice aplicabile în oricare din jurisdicțiile relevante. În acest sens, pentru entitățile care fac parte dintr-un grup situat în unul sau mai multe state membre, instituția de credit consolidantă se asigură că politica privind adecvarea la nivel de grup ia în considerare diferențele dintre legislațiile naționale ale statelor membre și cerințele specifice

aplicabile fiecărei jurisdicții. [pct. 120 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[90] – Instituția de credit consolidantă, persoană juridică română, se asigură că filialele înființate în state terțe care fac parte din perimetrul de consolidare prudențială au implementat în mod consecvent cerințele în materie prevăzute de Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr.99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr.227/2007, cu modificările şi completările ulterioare și de prezentul regulament, în măsura în care nu contravin cerințelor legislației statului terț. [pct. 121 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[91] – **(1)** Cerințele privind adecvarea membrilor organului de conducere prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare şi de prezentul regulament se aplică instituțiilor de credit, indiferent dacă acestea sunt persoane juridice române sau filiale ale unei instituții-mamă dintr-un stat terț. [pct. 122 Ghid EBA fit & proper]

(2) În cazul în care o instituție de credit, persoană juridică română, filială a unei instituții-mamă dintr-un stat terț, este o instituție de credit consolidantă, în perimetrul de consolidare prudențială nu sunt incluse instituția mamă situată în statul terț și nici alte filiale directe ale acesteia. [pct. 122 Ghid EBA fit & proper]

(3) Instituția de credit consolidantă, persoană juridică română, se asigură că politica la nivel de grup a instituției-mamă dintr-un stat terț este avută în vedere în cadrul propriei sale politici numai în măsura în care aceasta nu contravine cerințelor prevăzute în legislația aplicabilă în materie, inclusiv în prezentul regulament. [pct. 122 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[92] – Organul de conducere al filialelor care fac obiectul cerinţelor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare şi ale prezentului regulament adoptă și pune în aplicare o politică de adecvare la nivel individual, care trebuie să fie în concordanță cu politicile stabilite la nivel consolidat sau subconsolidat, astfel încât să asigure conformitatea cu toate cerințele specifice aplicabile. [pct. 123 Ghid EBA fit & proper]

6.3 Componența organului de conducere, numirea și succedarea membrilor

Art. 67[93] – **(1)** Organul de conducere al instituțiilor de credit trebuie să aibă un număr de membri și o componență adecvate și să fie numit pentru o perioadă de timp corespunzătoare. [pct. 129, teza 1 Ghid EBA fit & proper]

(2) Nominalizările pentru reînnoirea unui mandat trebuie să aibă loc numai după analizarea

rezultatului evaluării performanței membrului organului de conducere din ultimul său mandat. [pct. 129, teza 2 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[94] – **(1)** Toți membrii organului de conducere trebuie să îndeplinească cerința privind adecvarea. [pct. 130 Ghid EBA fit & proper]

(2) Organul de conducere identifică și selectează membrii calificați și cu experiență, realizează planificarea adecvată a succedării membrilor în cadrul său și se asigură că aceasta este în concordanță cu toate cerințele legale privind componența, numirea sau succedarea în cadrul organului de conducere. [pct. 130 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[95] – Fără a aduce atingere dreptului adunării generale a acționarilor de a numi membrii organului de conducere în funcția sa de supraveghere, atunci când recrutează membrii ai organului de conducere, organul de conducere în funcția sa de supraveghere sau comitetul de nominalizare, în cazul în care acesta este înființat, trebuie să contribuie în mod activ la selectarea candidaților pentru funcțiile vacante din cadrul organului de conducere în colaborare cu resursele umane, și, în acest sens, trebuie: [pct. 131 Ghid EBA fit & proper]

a) să pregătească o descriere a rolurilor și a calităților pentru o anumită numire; [pct. 131 a) Ghid EBA fit & proper]

b) să evalueze adecvarea echilibrului între cunoștințe, aptitudini și experiență la nivelul întregului organ de conducere; [pct. 131 b) Ghid EBA fit & proper]

c) să evalueze timpul alocat preconizat; și [pct. 131 c) Ghid EBA fit & proper]

d) să ia în considerare obiectivele politicii privind promovarea diversității. [pct. 131 d) Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[96] – **(1)** Decizia de recrutare adoptată de organul de conducere în funcția sa de supraveghere sau de comitetul de nominalizare, în cazul în care acesta este înființat, trebuie să țină seama, în măsura în care este posibil, de o listă scurtă, care conține o preselecție a candidaților considerați adecvați și care ia în considerare obiectivele stabilite în politica privind promovarea diversității și cerințele prevăzute în secțiunea a 5-a din prezentul capitol. Decizia de recrutare trebuie să ia în considerare faptul că o componență a organului de conducere mai diversificată favorizează o dezbatere constructivă și discuții bazate pe puncte de vedere diferite. [pct. 132 Ghid EBA fit & proper]

(2) Instituțiile de credit nu trebuie să recruteze membri ai organului de conducere exclusiv în scopul îmbunătățirii diversitatății organului de conducere, în detrimentul funcționării și adecvării membrilor organului de conducere la nivel colectiv sau la nivel individual. [pct. 132 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[97] –Fiecare membru al organului de conducere trebuie să cunoască cultura, valorile, comportamentul și strategia specifice instituției de credit și organului său de conducere. [pct. 133 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[98] – **(1)** Fără a aduce atingere dreptului adunării generale a acționarilor de a alege și revoca simultan toţi membrii organului de conducere, atunci când stabilește un plan de succedare pentru membrii săi organul de conducere trebuie să asigure continuitatea luării deciziilor și să prevină, acolo unde este posibil, situația în care un număr mare de membri să fie înlocuiţi simultan. [pct. 134 Ghid EBA fit & proper]

(2) Planificarea succedării trebuie să conțină planurile, politicile și procesele instituției de credit pentru abordarea cazurilor de absență sau plecare bruscă ori neașteptată a membrilor organului de conducere, inclusiv orice măsuri provizorii relevante. Planificarea succedării trebuie să ia în considerare, de asemenea, obiectivele și țintele definite în politica privind promovarea diversității. [pct. 134 Ghid EBA fit & proper]

Secțiunea a 7-a

Evaluarea adecvării de către instituțiile de credit

7.1 Cerințe comune pentru evaluarea adecvării, la nivel individual și colectiv, a membrilor organului de conducere

Art. 67[99] – **(1)** Organul de conducere în funcția sa de supraveghere sau comitetul de nominalizare, în cazul în care acesta a fost înființat, efectuează evaluările privind adecvarea, la nivel individual și colectiv, a persoanelor propuse în calitate de membri ai organului de conducere înainte de numirea acestora, cu luarea în considerare a tuturor aspectelor relevante. [pct. 135, pct 137 teza Ghid EBA fit & proper]

(2) În sensul alin. (1), organul de conducere în funcția sa de supraveghere sau comitetul de nominalizare, dacă acesta a fost înființat, pot solicita contribuția altor comitete, cum ar fi comitetul de administrare a riscurilor și comitetul de audit, precum și a altor funcții care pot fi considerate relevante, cum ar fi funcțiile de control intern, funcția de resurse umane sau funcția juridică. [pct. 135 Ghid EBA fit & proper]

(3) Organul de conducere în funcția sa de supraveghere este responsabil pentru stabilirea evaluărilor finale cu privire la adecvare. [pct. 135 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[100] – Instituțiile de credit iau în considerare riscurile, inclusiv riscul reputațional, care apar în cazul în care se identifică deficiențe care afectează adecvarea la nivel individual sau colectiv a membrilor organului de conducere. [pct. 137 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[101] – Atunci când persoanele propuse în calitate de membri ai organului de conducere sunt numite de adunarea generală a acționarilor, instituțiile de credit furnizează acționarilor, înainte de ședință, informații relevante cu privire la rezultatele evaluării adecvării. Dacă este cazul, evaluarea trebuie să cuprindă diferite componențe alternative ale organului de conducere care pot fi prezentate acționarilor. [pct. 138 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[102] – **(1)** Instituțiile de credit se asigură că acționarii sunt pe deplin informați cu privire la îndeplinirea, în permanență, de către membrii organului de conducere, a cerințelor de adecvare atât la nivel individual cât și colectiv. [pct. 140 Ghid EBA fit & proper]

(2) Informațiile furnizate acționarilor cu privire la adecvarea organului de conducere și a membrilor săi ar trebui să permită acționarilor să ia decizii în cunoștință de cauză și să remedieze orice deficiențe cu privire la componența organului de conducere sau a membrilor săi. [pct. 140 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[103] – **(1)** Instituțiile de credit iau în considerare rezultatele evaluării adecvării la nivel individual a membrilor organului de conducere atunci când evaluează adecvarea la nivel colectiv a organului de conducere. [pct. 142 Ghid EBA fit & proper]

(2) Instituțiile de credit iau în considerare rezultatele evaluării adecvării la nivel colectiv a organului de conducere atunci când evaluează adecvarea la nivel individual a membrilor organului de conducere. [pct. 142 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[104] – Deficiențele identificate în procesul de evaluare a organului de conducere, în ansamblul său, sau a comitetelor acestuia, nu pot conduce neapărat la concluzia că o anumită persoană propusă în calitate de membru al organului de conducere nu este considerată adecvată. [pct. 142 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[105] – Instituțiile de credit documentează rezultatele evaluării adecvării și, în special, deficiențele identificate între adecvarea necesară și cea reală la nivel individual și colectiv, precum și măsurile avute în vedere pentru înlăturarea acestora. [pct. 143 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[106] – Instituțiile de credit transmit Băncii Naționale a României rezultatul evaluării adecvării persoanelor propuse în calitate de noi membri ai organului de conducere, precum și al evaluării adecvării la nivel colectiv a organului de conducere, în conformitate cu dispozițiile art. 67[130]–67[138], împreună cu documentația și informațiile prevăzute în anexa nr. 8 la prezentul regulament (anexa III Ghid EBA – anexa I RTS autorizare). [pct. 144 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[107] – **(1)** La cererea Băncii Naționale a României, în scopul evaluării adecvării membrilor organului de conducere, la nivel individual sau colectiv, instituțiile de credit furnizează informații necesare suplimentare. [pct. 145 Ghid EBA fit & proper]

(2) În cazul reînnoirii unui mandat, informațiile solicitate de Banca Națională a României se pot referi doar la modificările relevante. [pct. 145 Ghid EBA fit & proper]

7.2 Evaluarea adecvării, la nivel individual, a membrilor organului de conducere

Art. 67[108] – Instituțiile de credit solicită membrilor organului de conducere să demonstreze că sunt adecvați prin furnizarea cel puțin a documentelor solicitate de Banca Națională a României în conformitate cu dispozițiile art. 67[130] – 67[138] și a informațiilor prevăzute în anexa nr. 8 la prezentul regulament(Anexa I RTS autorizare -anexa III Ghid EBA). [pct. 146 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[109] – **(1)** La efectuarea evaluării adecvării, la nivel individual, a membrilor organului de conducere, instituțiile de credit trebuie: [pct. 147 Ghid EBA fit & proper]

a) să colecteze informații cu privire la adecvarea persoanei evaluate prin diverse canale și instrumente (cum ar fi, diplome și certificate, scrisori de recomandare, CV, interviuri, chestionare); [pct. 147 a) Ghid EBA]

b) să colecteze informații despre reputația, integritatea, onestitatea și gândirea independentă a persoanei evaluate; [pct. 147 b) Ghid EBA]

c) să solicite persoanei evaluate să verifice dacă informațiile furnizate sunt corecte și să facă dovada acestora, dacă apreciază ca fiind necesar; [pct. 147 c) Ghid EBA]

d) să solicite persoanei evaluate să declare orice conflict de interese, actual sau potențial; [pct. 147 d) Ghid EBA]

e) să depună toate eforturile rezonabile pentru a valida corectitudinea informațiilor furnizate de persoana evaluată; [pct. 147 e) Ghid EBA]

f) să discute rezultatele evaluării în cadrul organului de conducere în funcția sa de supraveghere sau în cadrul comitetului de nominalizare, dacă acesta a fost înființat; și [pct. 147 f) Ghid EBA]

g) dacă este necesar, să adopte măsuri de remediere pentru a asigura adecvarea, la nivel individual, a membrilor organului de conducere în conformitate cu art. 67[125] – 67[129]. [pct. 147 g) Ghid EBA]

Art. 67[110] – În cazul în care există o situație care generează îngrijorări cu privire la adecvarea, la nivel individual, a membrilor organului de conducere, instituțiile de credit realizează o evaluare a modului în care acestea afectează adecvarea persoanei respective. [pct. 148 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[111] – **(1)** Instituțiile de credit trebuie să documenteze descrierea funcției pentru care efectuează evaluarea adecvării, inclusiv a rolului pe care respectiva funcție îl are în cadrul

instituției de credit și să prezinte rezultatele evaluării adecvării în funcție de următoarele criterii: [pct. 149 Ghid EBA fit & proper]

a) alocarea unui timp suficient; [pct. 149 a) Ghid EBA]

b) conformarea membrilor organului de conducere care dețin mandate într-o instituție de credit semnificativă cu cerința de limitare a numărului de mandate deținute simultan, în temeiul art. 108^1 alin. (2^1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare; [pct. 149 b) Ghid EBA]

c) cunoștințe, aptitudini și experiență adecvate; [pct. 149 c) Ghid EBA]

d) reputație, onestitate și integritate; [pct. 149 d) Ghid EBA] și

e) gândire independentă. [pct. 149 e) Ghid EBA]

7.3 Evaluarea adecvării, la nivel colectiv, a organului de conducere

Art. 67^{112} – **(1)** La evaluarea adecvării, la nivel colectiv, a organului de conducere, instituțiile de credit evaluează separat componența conducerii superioare și componența organului de conducere în funcția sa de supraveghere. [pct. 150 Ghid EBA fit & proper]

(2) În sensul alin. (1), evaluarea adecvării la nivel colectiv se realizează printr-o comparație între componența actuală a organului de conducere, cunoștințele, aptitudinile și experiența actuale ale acestuia, la nivel colectiv, și cerințele cu privire la adecvare astfel cum sunt prevăzute la art. 108 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare. [pct. 150 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67^{113} – Instituțiile de credit realizează evaluarea adecvării la nivel colectiv a organului de conducere, utilizând oricare dintre următoarele:

a) modelul matricei de adecvare, conform anexei nr. 9 din prezentul regulament (anexa I ghid EBA), care poate fi adaptat în funcție de criteriile de proporționalitate prevăzute la art.67^2 – 67^4. [pct. 151 a) Ghid EBA fit & proper]

b) propria metodologie elaborată în concordanță cu criteriile prevăzute în prezentul capitol.

Art. 67^{114} – Cu ocazia fiecărei evaluări a adecvării, la nivel individual, a membrilor organului de conducere, instituțiile de credit realizează, concomitent, și evaluarea adecvării la nivel colectiv a organului de conducere în conformitate cu art. 67^{40} - 67^{44}, precum și dacă, la nivel global, componența comitetelor organului de conducere în funcția sa de supraveghere, este adecvată. În mod deosebit, instituțiile de credit trebuie să evalueze în ce măsură cunoștințele, aptitudinile și

experiența persoanei evaluate contribuie la adecvarea la nivel colectiv a organului de conducere. [pct. 152 Ghid EBA fit & proper]

7.4 Monitorizarea continuă și reevaluarea adecvării, la nivel individual și colectiv, a membrilor organului de conducere

Art. 67[115] – **(1)** Instituțiile de credit monitorizează în permanență adecvarea, la nivel individual și colectiv, a membrilor organului de conducere, urmărind ca fiecare dintre membrii organului de conducere, precum și organul de conducere, la nivel colectiv, să rămână adecvați. [pct. 153 Ghid EBA fit & proper]

(2) În sensul alin. (1), instituțiile de credit iau în considerare performanța individuală și colectivă, orice situație sau eveniment relevant care a determinat o reevaluare, precum și impactul pe care situația sau evenimentul respectiv îl are asupra adecvării actuale sau necesare. [pct. 153 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[116] – La reevaluarea performanței individuale și colective a membrilor organului de conducere, membrii organului de conducere în funcția sa de supraveghere sau ai comitetului de nominalizare, dacă acesta a fost înființat, trebuie să aibă în vedere cel puțin următoarele: [pct. 154 Ghid EBA fit & proper]

a) eficiența proceselor de lucru ale organului de conducere, inclusiv eficiența fluxurilor de informații și a liniilor de raportare către organul de conducere, ținând seama de contribuțiile funcțiilor de control intern, inclusiv de orice acțiuni de urmărire sau recomandări formulate de aceste funcții; [pct. 154 a) Ghid EBA]

b) administrarea eficace și prudentă a instituției de credit, inclusiv dacă organul de conducere a acționat astfel încât să urmărească interesele instituției de credit; [pct. 154 b) Ghid EBA]

c) capacitatea organului de conducere de a se concentra asupra aspectelor importante din punct de vedere strategic; [pct. 154 c) Ghid EBA]

d) caracterul adecvat al numărului de reuniuni ținute, gradul de participare, alocarea unui timp suficient și intensitatea implicării membrilor organului de conducere în timpul desfășurării reuniunilor; [pct. 154 d) Ghid EBA]

e) orice modificare a componenței organului de conducere și orice deficiențe în ceea ce privește adecvarea la nivel individual sau colectiv, ținând cont de modelul de afaceri și strategia privind administrarea riscurilor ale instituției de credit, precum și de modificările acestora; [pct. 154 e) Ghid EBA]

f) obiectivele de performanță stabilite pentru instituția de credit și organul de conducere; [pct.

154 f) Ghid EBA]

g) gândirea independentă a membrilor organului de conducere, inclusiv cerința ca procesul de luare a deciziilor să nu fie dominat de un membru al organului de conducere sau de un grup redus de membri ai organului de conducere, precum și conformarea membrilor organului de conducere cu politica privind conflictul de interese; [pct. 154 g) Ghid EBA]

h) măsura în care componența organului de conducere îndeplinește obiectivele stabilite în politica privind promovarea diversității, în conformitate cu secțiunea a 5-a a prezentului capitol; [pct. 154 h) Ghid EBA]

i) orice evenimente care pot avea un impact semnificativ asupra adecvării, la nivel individual sau colectiv, a membrilor organului de conducere, inclusiv modificări ale modelului de afaceri, ale strategiilor sau organizării instituției de credit. [pct. 154 i) Ghid EBA]

Art. 67[117] – **(1)** Instituțiile de credit efectuează reevaluarea adecvării cel puțin anual. [pct. 155 Ghid EBA fit & proper]

(2) Instituțiile de credit documentează rezultatele reevaluării periodice. [pct. 155 Ghid EBA fit & proper]

(3) În cazul în care o reevaluare este declanșată de survenirea unui anumit eveniment, instituțiile de credit pot acorda o atenție deosebită reevaluării adecvării din perspectiva evenimentului care a declanșat reevaluarea. [pct. 155 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[118] – **(1)** Rezultatul reevaluării, motivele declanșării reevaluării, precum și orice recomandare cu privire la deficiențele identificate sunt documentate și prezentate organului de conducere. [pct. 156 Ghid EBA fit & proper]

(2) Organul de conducere în funcția sa de supraveghere sau comitetul de nominalizare, dacă acesta a fost înființat, prezintă rezultatul reevaluării adecvării la nivel colectiv a organului de conducere, inclusiv în cazurile în care nu recomandă modificări în componența organului de conducere sau alte măsuri. Atunci când sunt formulate recomandări, acestea pot avea în vedere cursuri de formare, modificarea proceselor, măsuri de atenuare a conflictelor de interese, numirea de membri suplimentari având competențe specifice și înlocuirea membrilor organului de conducere.[pct. 157 Ghid EBA fit & proper]

(3) Conducerea superioară ia act de cele prezentate potrivit alin. (1) și (2) și decide cu privire la recomandările formulate de organul de conducere în funcția sa de supraveghere sau, după caz, de comitetul de nominalizare. În cazul în care nu adoptă recomandările respective, conducerea superioară motivează neadoptarea acestora. [pct. 158 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[119] – **(1)** Instituțiile de credit informează Banca Națională a României cu privire la

reevaluările determinate de modificările semnificative apărute. [pct. 159, teza 1 Ghid EBA fit & proper]

(2) Instituțiile de credit informează Banca Națională a României, cel puțin anual, cu privire la orice reevaluare a adecvării la nivel colectiv. [pct. 159, teza 2 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[120] - Instituțiile de credit au obligația să notifice, în scris, Băncii Naționale a României, de îndată ce iau cunoștință, orice informație reală și importantă care ar putea afecta negativ adecvarea unui membru al organului de conducere. (Recomandare FSAP – CP14, AC1)

Art. 67[121] – **(1)** Instituțiile de credit documentează fiecare reevaluare, inclusiv rezultatul acesteia, precum și orice măsuri luate ca urmare a reevaluării. [pct. 160 Ghid EBA fit & proper]

(2) Instituțiile de credit sunt obligate să pună la dispoziția Băncii Naționale a României documentația care atestă reevaluarea, în termen de 10 zile de la data realizării acesteia. [pct. 160 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[122] – **(1)** În cazul în care, ca urmare a unei reevaluări, organul de conducere constată că un membru al organului de conducere sau organul de conducere, la nivel colectiv, nu este adecvat, instituția de credit în cauză informează, de îndată, Banca Națională a României, inclusiv cu privire la măsurile propuse sau adoptate de aceasta pentru remedierea situației. [pct. 161 Ghid EBA fit & proper]

7.5 Evaluarea de către instituțiile de credit a adecvării persoanelor care dețin funcții-cheie

Art. 67[123] – **(1)** Instituțiile de credit desemnează o funcție responsabilă cu efectuarea evaluării adecvării persoanelor care dețin funcții-cheie. [pct. 162 Ghid EBA fit & proper]

(2) Funcția din cadrul instituției de credit prevăzută la alin. (1) efectuează evaluarea adecvării persoanelor propuse în calitate de persoane care dețin funcții-cheie, înainte de numirea acestora, și transmite rezultatele evaluării funcției însărcinate cu numirea acestor persoane și organului de conducere. [pct. 162 Ghid EBA fit & proper]

(3) În vederea efectuării evaluării adecvării de către Banca Națională a României, instituția de credit informează Banca Națională a României cu privire la rezultatul evaluării persoanelor care dețin funcții-cheie.[pct. 162 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[124] – **(1)** În cazul în care din evaluarea efectuată la nivelul instituției de credit se constată că persoana propusă în calitate de persoană care deține funcții-cheie supusă evaluării nu este adecvată, instituția de credit nu va proceda la numirea persoanei în cauză. [pct. 163 Ghid EBA fit & proper]

(2) Atunci când instituția de credit procedează la numirea persoanei prevăzută la alin. (1) aceasta ia măsurile necesare în vederea înlocuirii din funcție a persoanei respective dacă aceasta nu este considerată adecvată în urma evaluării efectuate de Banca Națională a României. Astfel de măsuri pot include, printre altele, stabilirea unei perioade de probă și/sau includerea unei condiții suspensive în contractul de muncă încheiat între instituția de credit și persoana în cauză. [pct. 164 Ghid EBA fit & proper]

7.6 Măsuri de remediere aflate la dispoziția instituțiilor de credit

Art. 67[125] – **(1)** În cazul în care, ca urmare a unei evaluări sau a unei reevaluări efectuate la nivelul instituției de credit se constată că o persoană nu este adecvată pentru a deține calitatea de membru al organului de conducere sau de persoană care deține funcții-cheie, instituțiile de credit sunt obligate: [pct. 165, teza 1, Ghid EBA fit & proper].

a) în cazul evaluărilor, să nu supună aprobării Băncii Naționale a României numirea persoanei în cauză;

b) în cazul reevaluărilor, să procedeze la înlocuirea persoanei în cauză.

(2) Atunci când evaluarea sau reevaluarea adecvării efectuată de către instituția de credit identifică deficiențe minore în îndeplinirea cerinței privind cunoștințele, aptitudinile și experiența persoanelor evaluate sau reevaluate, instituția de credit adoptă cu promptitudine măsuri de remediere adecvate în vederea înlăturării deficiențelor.

(3) Dispozițiile alin.(2) nu se aplică în cazul în care deficiențele identificate privesc criteriile relevante pentru evaluarea reputației, onestității și integrității. [pct. 165, teza 2, Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[126] – În cazul în care din evaluarea sau reevaluarea de către o instituție de credit se constată că organul de conducere nu este adecvat la nivel colectiv, instituția de credit în cauză adoptă, de îndată, măsurile de remediere necesare. [pct. 166 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[127] – **(1)** Atunci când o instituție de credit adoptă măsuri de remediere, acestea iau în considerare situația specifică și deficiențele particulare ale membrilor organului de conducere, atât la nivel individual cât și colectiv. [pct. 167, teza 1 Ghid EBA fit & proper]

(2) În contextul evaluării unei persoane propuse pentru a deține calitatea de membru al organului de conducere sau de persoană care deține funcții-cheie, instituțiile de credit se asigură că deficiențele identificate sunt înlăturate anterior aprobării acestora de către Banca Națională a României. [pct. 167, teza 2 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[128] – Cu titlu exemplificativ, măsurile de remediere adoptate de către instituția de credit

pot include: [pct. 168 Ghid EBA fit & proper]

a) ajustarea alocării responsabilităților între membrii organului de conducere; [pct. 168 a) Ghid EBA]

b) înlocuirea anumitor membri sau recrutarea unor membri suplimentari; [pct. 168 b) Ghid EBA]

c) aplicarea unor măsuri pentru atenuarea conflictelor de interese potrivit art. 67^{57} și art. 67^{58} alin. (2); [pct. 168 c) Ghid EBA]

d) pregătirea unuia sau mai multor membri ai organului de conducere, în vederea asigurării adecvării organului de conducere, la nivel individual și colectiv. [pct. 168 d) Ghid EBA]

Art. 67^{129} - Instituțiile de credit informează de îndată Banca Națională a României cu privire la orice deficiențe semnificative identificate în legătură cu oricare dintre membrii organului de conducere, cu organul de conducere la nivel colectiv și cu persoanele care dețin funcții-cheie. Informațiile trebuie să includă măsurile adoptate sau avute în vedere pentru remedierea deficiențelor respective și termenele de punere în aplicare a acestora. [pct. 169 d) Ghid EBA fit & proper]

Secțiunea a 8-a

Evaluarea adecvării de către Banca Națională a României

8.1 Dispoziții procedurale privind evaluarea adecvării

Art. 67^{130} – **(1)** Fiecare membru al organului de conducere și fiecare persoană care deține o funcție-cheie într-o instituție de credit trebuie să fie aprobată de Banca Naţională a României înainte de începerea exercitării responsabilităţilor. (pct. 170 și 171 Ghid EBA fit & proper)

(2) Orice persoană nou numită ca membru al organului de conducere sau într-o funcție- cheie, precum și organul de conducere al instituției de credit, la nivel colectiv, sunt supuse evaluării de către Banca Națională a României. (pct. 172 Ghid EBA fit & proper)

(3) În situațiile prevăzute la art. 67^{5} alin. (2) lit. b) pct. ii) și 67^{12} lit. b) pct. ii) (pct. 24 b) ii) și 32 b) ii) Ghid EBA fit & proper), Banca Națională a României reevaluează membrii organului de conducere. Instituțiile de credit informează de îndată Banca Națională a României în legătură cu rezultatele reevaluărilor realizate potrivit art. 67^{5} alin. (2) lit. b) pct. ii) și 67^{12} lit. b) pct. ii) (pct. 172 Ghid EBA fit & proper + pct. 144 ghid)

Art. 67^{131} – **(1)** Instituțiile de credit informează de îndată Banca Națională a României atunci când oricare dintre funcțiile din cadrul organului de conducere pentru care a fost acordată aprobarea de către aceasta, devine vacantă, indicând și motivele pentru care funcția a devenit vacantă. [pct. 174 Ghid EBA fit & proper]

(2) În vederea aprobării membrilor organului de conducere, instituțiile de credit depun la Banca Națională a României o cerere, însoțită de documentația și informațiile prevăzute în anexa nr. 8 la prezentul regulament (Anexa I RTS autorizare -anexa III Ghid EBA fit & proper), în termen de cel mult 14 zile de la data la care a adoptat decizia de a propune persoana respectivă sau de la data la care a fost numită persoana respectivă. [pct. 174 Ghid EBA fit & proper]

(3) În vederea aprobării persoanelor care dețin funcții-cheie, instituțiile de credit depun la Banca Națională a României o cerere, însoțită de documentația și informațiile prevăzute în anexa nr. 8 la prezentul regulament, cu excepția celor prevăzute la pct. 1 lit. g), pct. 2 și 4 din anexa nr. 8 la prezentul regulament (Anexa III Ghid EBA fit and proper –Anexa I RTS Autorizare), în termen de cel mult 14 zile de la data la care a adoptat decizia de a propune persoana respectivă sau de la data la care a fost numită persoana respectivă. [pct. 176 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[132] - **(1)** Banca Națională a României adoptă decizia cu privire la aprobarea persoanelor prevăzute la art. 67[130] alin. (1) în termen de cel mult 4 luni de la data depunerii cererii prevăzute la art. 67[131] alin. (2)-(3), însoțită de toate informațiile și documentația prevăzute potrivit art. 67[131] alin. (2)-(3). [pct. 178 Ghid EBA fit & proper]

(2) Banca Naţională a României poate solicita în scris instituției de credit orice informații sau documente suplimentare celor prevăzute potrivit art. 67[131] alin. (2)-(3), dacă acestea sunt considerate necesare pentru realizarea evaluării.

(3) Instituția de credit trebuie să transmită informațiile și documentele solicitate în termen de cel mult o lună de la data comunicării solicitării Băncii Naționale a României. Până la data transmiterii informațiilor și documentelor solicitate, termenul prevăzut la alin.(1) se suspendă, fără ca termenul în care Banca Națională a României adoptă decizia privind aprobarea să poată depăși 6 luni de la data depunerii cererii însoțită de toate informațiile și documentația prevăzute potrivit art. 67[131] alin. (2)-(3). [pct. 178 Ghid EBA și pct. 186 Ghid EBA fit & proper]

(4) Instituția de credit poate furniza din proprie inițiativă orice alte informaţii şi/sau documente considerate relevante, ulterior depunerii cererii de aprobare, însă acestea trebuie să fie prezentate cel târziu cu o lună anterior datei expirării termenului prevăzut la alin.(1) în care Banca Naţională a României trebuie să se pronunţe asupra cererii de aprobare.

Art. 67[133] – **(1)** În cazul în care evaluarea adecvării membrilor organelor de conducere este efectuată în contextul evaluării unei cereri de autorizare a unei instituții de credit, sunt aplicabile prevederile art. 33 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare. [pct. 179 și 187 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[134] - În scopul luării deciziei privind aprobarea, Banca Națională a României efectuează evaluarea adecvării persoanelor prevăzute la art. 67[130] alin. (1), analizând, pe baza documentelor, informațiilor și circumstanţelor relevante, măsura în care sunt respectate condiţiile minime prevăzute în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare şi în secțiunea a 3-a a prezentului capitol în ceea ce privește persoanele propuse. [pct. 180 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[135] – **(1)** Evaluarea adecvării, la nivel individual și la nivel colectiv, a persoanelor prevăzute la art. 67[130] alin. (1), este realizată de Banca Națională a României pe bază continuă, ca parte a activității curente de supraveghere. (pct. 181 Ghid EBA fit & proper)

(2) Banca Națională a României abordează cu promptitudine cazurile de neconformitate, luând măsurile care se impun. (pct. 173 Ghid EBA fit & proper)

(3) Banca Națională a României urmărește ca instituțiile de credit să realizeze reevaluările prevăzute la art. 67[5] - 67[15]. În cazurile în care o reevaluare din partea Băncii Naționale a României este determinată de o reevaluare realizată de instituția de credit, Banca Națională a României are în vedere în mod deosebit circumstanțele care au determinat realizarea reevaluării de către instituția de credit. (pct. 181 Ghid EBA fit & proper)

(4) Banca Națională a României poate proceda la reevaluarea adecvării, la nivel individual și la nivel colectiv, a persoanelor prevăzute la art. 67[130] alin. (1), ori de câte ori sunt dezvăluite date sau dovezi noi, semnificative în cursul activității curente de supraveghere prudenţială a instituțiilor de credit. [pct. 181 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[136] – **(1)** Evaluarea adecvării persoanelor prevăzute la art. 67[130] alin. (1) se poate realiza inclusiv prin organizarea unor interviuri. [pct. 182 Ghid EBA fit & proper]

(2) Dacă este cazul, interviul poate fi utilizat și la reevaluarea adecvării unui membru al organului de conducere sau a unei persoane care deține funcții-cheie, atunci când apar date sau circumstanțe care pot pune la îndoială adecvarea persoanei. (pct. 183 Ghid EBA fit & proper)

Art. 67[137] - Banca Națională a României poate participa sau organiza reuniuni cu instituția de credit, respectiv cu unii sau cu toți membrii organului de conducere al acesteia sau cu persoane care dețin funcții-cheie, ori poate să participe ca observator la ședințele organului de conducere, cu scopul de a evalua funcționarea efectivă a acestuia. Frecvența acestor ședințe trebuie stabilită conform unei abordări bazate pe riscuri. [pct. 184 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[138] - Încălcarea unei cerințe prudențiale sau a unei alte cerințe prevăzute de cadrul de reglementare de către o instituție de credit poate, în anumite circumstanțe, să susțină o constatare

a Băncii Naționale a României că o persoană nu mai este adecvată, cum ar fi situația în care Banca Națională a României constată, în exercitarea atribuțiilor de supraveghere, că o persoană aflată în exercițiul funcției sale nu a luat măsurile care ar fi trebuit luate în mod rezonabil de o persoană aflată în respectiva funcție de conducere pentru a împiedica, a remedia sau a opri încălcarea respectivelor cerințe. [pct. 185 Ghid EBA fit & proper]

8.2 Decizii ale Băncii Naționale a României

Art. 67[139] – **(1)** Banca Națională a României poate respinge o cerere de aprobare a unei persoane numite ca membru al organului de conducere al unei instituții de credit sau într-o funcție-cheie, dacă nu sunt îndeplinite cerințele de adecvare a calității acestora, prevăzute de lege și de prezentul regulament, ori dacă informațiile furnizate sunt incomplete sau insuficiente. (art. 53 (2) din Reg 6/2008 și pct. 188 și 189 din Ghid EBA fit & proper)

(2) Hotărârea Băncii Naționale a României cu privire la aprobarea sau respingerea unei cereri înaintate potrivit art. 67[131] alin.(2) va fi comunicată în scris instituției de credit solicitante, împreună cu motivele care au stat la baza acesteia, în cazul respingerii cererii. (art. 53 (3) din Reg 6/2008 și 190 din Ghid EBA fit & proper)

Art. 67[140] – **(1)** Banca Națională a României, luând în considerare măsurile de remediere adoptate de către instituția de credit, conform art. 67[125] alin. (2) sau art. 67[126] (sectiunii 22 din Ghid EBA fit & proper), poate lua, în urma evaluărilor și reevaluărilor realizate potrivit dispozițiilor prezentei secțiuni, una sau mai multe dintre măsurile pe care le consideră adecvate pentru remedierea deficiențelor identificate, stabilind un calendar pentru punerea în aplicare a acestor măsuri. [pct. 191 Ghid EBA fit & proper]

(2) Cu titlu exemplificativ, Banca Națională a României poate:

a) să adreseze instituției de credit solicitarea de a organiza o pregătire specifică pentru unul sau mai mulți membri ai organului de conducere sau pentru întreg organul de conducere; [pct. 191 a) Ghid EBA fit & proper]

b) să adreseze instituției de credit solicitarea de a proceda la realocarea repartizării sarcinilor între membrii organului de conducere; [pct. 191 b) Ghid EBA fit & proper]

c) să adreseze instituției de credit solicitarea de a înlocui unul sau mai mulți membri ai organului de conducere; [pct. 191 c) Ghid EBA fit & proper]

d) să adreseze instituției de credit solicitarea de a opera modificări în componența organului de conducere pentru a asigura adecvarea membrilor organului de conducere, precum și adecvarea organului de conducere, în ansamblul său; [pct. 191 d) Ghid EBA fit & proper]

e) să retragă aprobarea acordată unui membru al organului de conducere; [pct. 191 e) Ghid EBA fit & proper]

f) după caz, să impună măsuri, sancţiuni şi alte măsuri sancţionatoare, conform art. 226 și art. 229 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv retragerea autorizației de funcționare a instituției de credit, în conformitate cu art. 39 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare**.** [pct. 191 f) Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[141] – Prevederile art. 67[140] alin. (2) lit. a) și c) sunt aplicabile în mod corespunzător și în cazul evaluării și reevaluării adecvării persoanelor care dețin funcții-cheie. [pct. 192 Ghid EBA fit & proper]

8.3 Cooperarea Băncii Naționale a României cu celelalte autorități competente

Art. 67[142] – **(1)** În aplicarea art. 186 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare**,** Banca Națională a României furnizează altor autorități competente, la cererea acestora și cu respectarea legislației aplicabile în materie de protecție a datelor cu caracter personal, orice informații pe care le deține cu privire la un membru al organului de conducere sau o persoană care deține o funcție-cheie, în vederea efectuării evaluării adecvării. [pct. 193 Ghid EBA fit & proper]

(2) Furnizarea de informații se face cu includerea unei justificări a deciziei adoptate cu privire la adecvarea persoanei în cauză. [pct. 193 Ghid EBA fit & proper]

(3) Cu respectarea legislației aplicabile în materie de protecție a datelor cu caracter personal, Banca Națională a României solicită altor autorități competente informații pe care le dețin cu privire la membri ai organelor de conducere sau persoane care dețin funcții-cheie, în vederea efectuării evaluării adecvării.

Art. 67[143] – **(1)** Banca Națională a României poate solicita și lua în considerare rezultatele evaluării adecvării efectuate de alte autorități competente cu privire la membrii organului de conducere sau persoanele care dețin funcții-cheie, în aplicarea art. 37 alin. (3) și art. 188 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, cu respectarea legislației aplicabile în materie de protecție a datelor cu caracter personal. [pct. 194

teza I Ghid EBA fit & proper]

(2) În cazul în care Banca Națională a României primește o solicitare referitoare la rezultatele unei evaluări realizate de Banca Națională a României în privința unor persoane, membre ale organului de conducere sau care dețin funcții-cheie, aceasta furnizează informațiile disponibile în cel mai scurt timp, cu respectarea legislației aplicabile în materie de protecție a datelor cu caracter personal, astfel încât autoritatea competentă solicitantă să se poată încadra în termenul pentru realizarea evaluării. (pct. 194 teza II Ghid EBA fit & proper)

(3) Informațiile furnizate potrivit alin. (2) vor cuprinde: rezultatul evaluării realizate, orice deficiențe identificate, măsurile luate pentru asigurarea adecvării, responsabilitățile funcției pentru care a fost evaluată persoana și informații de bază relevante cu privire la mărimea, natura, amploarea și complexitatea instituției de credit. (pct. 194 teza III Ghid EBA fit & proper)

Art. 67[144] – Banca Națională a României ține seama de informațiile existente în bazele de date ale Autorității Bancare Europene în ceea ce privește sancțiunile administrative aplicate în conformitate cu legislațiile naționale care au transpus prevederile art. 69 din Directiva 2013/36/UE, ca parte a procesului de evaluare a adecvării, prin identificarea eventualelor sancțiuni aplicate cel puțin în ultimii 5 ani față de instituțiile în care persoana evaluată a avut calitatea de membru al organului de conducere sau de persoană care deține o funcție-cheie, luând în considerare gravitatea faptei imputate și responsbilitatea persoanei evaluate în săvârșirea acesteia. [pct. 195 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[145] – **(1)** Dacă este cazul, cu respectarea legislației aplicabile în materie de protecție a datelor cu caracter personal, Banca Națională a României poate solicita informații de la alte autorități competente cu privire la persoana evaluată în privința adecvării, în cazul în care persoana în cauză nu a făcut obiectul evaluării privind adecvarea de către o altă autoritate competentă, dar această autoritate competentă poate fi în măsură să furnizeze informații suplimentare, care se pot regăsi în certificate de cazier judiciar, cazier fiscal sau în documente echivalente acestora, sau orice alte informații care au fundamentat un eventual refuz al unei înregistrări sau autorizări. [pct. 196 Ghid EBA fit & proper]

(2) În cazul în care Banca Națională a României primește o solicitare similară celei prevăzute la alin. (1), din partea altei autorități competente, va da curs respectivei solicitări și va furniza informațiile relevante disponibile, cu respectarea legislației aplicabile în materie de protecție a datelor cu caracter personal. (pct. 196 Ghid EBA fit & proper)

(3) În cazul în care informațiile furnizate de Banca Națională a României provin dintr-un alt stat membru, informațiile sunt divulgate doar cu acordul expres al autorităților care le-au comunicat

și exclusiv în scopurile pentru care autoritățile respective și-au dat acordul. (pct. 196 Ghid EBA fit & proper)

Art. 67[146] – În cazul în care Banca Națională a României adoptă o decizie privind adecvarea unei persoane, care diferă de orice evaluare anterioară efectuată de o altă autoritate competentă, Banca Națională a României informează celelalte autorități competente cărora li s-au solicitat informații, cu privire la rezultatul evaluării sale. [pct. 197 Ghid EBA fit & proper]

Art. 67[147] – La formularea unei solicitări de informații de la alte autorități competente, Banca Națională a României comunică numele persoanei evaluate, împreună cu data nașterii, precum și numele instituției și funcția pentru care persoana a fost deja evaluată, astfel încât să se asigure că informațiile vor privi persoana vizată. [pct. 198 Ghid EBA fit & proper]

102. La Titlul II, denumirea Capitolului II se modifică și va avea următorul cuprins: "Procesul intern de evaluare a adecvării capitalului și lichidității la riscuri"

103. La Titlul II Capitolul II, denumirea Secțiunii 1 se modifică și va avea următorul cuprins: "Secțiunea 1. Dispoziții generale privind procesul intern de evaluare a adecvării capitalului și lichidității la riscuri"

104. Articolul 68 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 68 - (1) Procesul intern de evaluare a adecvării capitalului și lichidității la riscuri al unei instituţii de credit trebuie să reprezinte o componentă a procesului de conducere al instituţiei de credit şi a culturii decizionale a acesteia.[GL 03 Ch. 2.2 – ICAAP 4]

(2) În cadrul procesului intern de evaluare a adecvării capitalului și lichidității la riscuri instituţiile de credit trebuie să realizeze:

a) identificarea, măsurarea, diminuarea şi raportarea riscurilor la care instituţia de credit este sau poate fi expusă, pentru calcularea şi evaluarea continuă a necesităţilor de capital intern și lichiditate;

b) planificarea şi menţinerea surselor de capital intern și lichiditate necesare realizării adecvării capitalului și lichidității la profilul de risc al instituţiei de credit.” [GL03 Introduction, Basel II, pt.731]

105. După articolul 68 se introduc unsprezece noi articole, articolele 68[1] – 68[11], cu următorul cuprins:

„Art.68[1] - (1) În sensul art. 68, instituțiile de credit trebuie să își dezvolte procese interne de evaluare a adecvării capitalului și lichidității la riscuri, care să fie solide, eficace și cuprinzătoare. [GL SREP 2014 - pct.94]

(2) Prevederile alin. (1) se aplică de casa centrală a cooperativelor de credit atât la nivel individual, cât și la nivelul rețelei cooperatiste. Fiecare bancă cooperatistă dezvoltă procese interne de evaluare a adecvării capitalului și lichidității la riscuri, în conformitate cu reglementările elaborate de casa centrală a cooperativelor de credit.

(3) Instituțiile de credit trebuie să asigure că ICAAP și ILAAP sunt pe deplin documentate, sunt parte componentă a proceselor de conducere ale instituțiilor de credit și sunt integrate în practicile generale de administrare a riscurilor și de administrare strategică, inclusiv în planificarea capitalului și a lichidității. [GL SREP 2014 - pct.94+ EBA/CP/2015/26 – pct.3.4.b)]

(4) Integrarea în practicile generale de administrare a riscurilor și de administrare strategică se realizează cel puțin prin utilizarea procesului intern de evaluare a adecvării capitalului și lichidității la riscuri pentru:

a) procesul de planificare strategică la nivel de grup;

b) monitorizarea indicatorilor de adecvare a capitalului și lichidității în vederea identificării și evaluării potențialelor amenințări în timp util;

c) obținerea de concluzii practice și întreprinderea acțiunilor de prevenire;

d) realizarea alocării capitalului și lichidității;

e) asigurarea eficacității continue a cadrului privind apetitul la risc și

f) procesul de luare a deciziilor. [ECB Guide to ICAAP – pct.25; ECB Guide to ILAAP – pct.25]

(5) Instituțiile de credit trebuie să asigure că politicile, procesele, datele și modelele ce reprezintă ICAAP și ILAAP sunt proporționale cu natura, amploarea și complexitatea activităților instituției de credit. [GL SREP 2014 - pct.96]

(6) Instituțiile de credit trebuie să asigure caracterul adecvat al ICAAP și ILAAP, care să permită evaluarea și menținerea unui nivel adecvat de capital intern și lichiditate pentru a acoperi riscurile la care este expusă sau este susceptibilă de a fi expusă instituția de credit și pentru a lua decizii de afaceri (de exemplu, pentru alocarea capitalului în raport cu planul de afaceri), inclusiv în condiții de criză în conformitate cu cerințele de la art. 174-230.[GL SREP 2014 - pct.96]

(7) Referitor la cadrul și programul privind simulările de criză, instituțiile de credit trebuie să formalizeze interacțiunea dintre simulările de criză privind solvabilitatea și lichiditatea și, în special, a simulărilor de criză specifice proceselor interne de adecvare a capitalului și lichidității

la riscuri și a rolului simulărilor de criză în sens invers. Totodată, instituțiile de credit trebuie să formalizeze modalitatea de utilizare și integrare a simulărilor de criză în cadrul de administrare și control al riscurilor. [GL 10/2016 pct.27]

(8) Instituțiile de credit trebuie să se asigure că ICAAP și ILAAP acoperă în mod corespunzător sucursalele deosebit de semnificative deținute și reflectă în mod adecvat expunerile acestora la riscuri, precum și capitalul și lichiditatea alocate pentru a acoperi aceste riscuri. [EBA/GL/2017/14 privind supravegherea sucursalelor semnificative pct. 36]

(9) Instituțiile de credit, deși nu sunt obligate să pregătească informații ICAAP sau ILAAP specifice sucursalei care a trecut testul de sucursală deosebit de semnificativă, trebuie să asigure alocarea în mod adecvat a capitalului și lichidității interne pentru expunerile la riscuri asumate prin intermediul unei astfel de sucursale. Astfel, instituțiile de credit trebuie să se asigure că informațiile ICAAP și ILAAP, colectate în conformitate cu anexa nr. 10, acoperă în mod corespunzător sucursalele deosebit de semnificative și reflectă în mod adecvat expunerile acestora la riscuri, precum și capitalul și lichiditatea alocate pentru a acoperi aceste riscuri.

(10) În sensul alin. (9), instituțiile de credit trebuie să se asigure că informațiile specifice sucursalei deosebit de semnificativă au în vedere cel puțin următoarele:

a) modelul și strategia de afaceri specifice sucursalei deosebit de semnificativă și poziția sa în modelul și strategia de afaceri ale instituției de credit;

b) cadrul de administrare a activității și de control al riscurilor specifice sucursalei deosebit de semnificativă și măsura în care sucursala respectivă este integrată în cadrul de administrare și control al instituției de credit;

c) riscurile majore pentru capital, lichiditate și finanțare la care sucursala deosebit de semnificativă este sau ar putea fi expusă și orice alte riscuri pentru viabilitatea instituției de credit care provin sau ar putea proveni din riscurile asumate de instituția de credit prin intermediul sucursalei deosebit de semnificativă;

d) mediul macroeconomic în care funcționează sucursala deosebit de semnificativă. [EBA/GL/2017/14 privind supravegherea sucursalelor semnificative pct. 37)]

(11) În sensul prezentului articol, prin sucursale deosebit de semnificative se înțeleg acele sucursale care au fost desemnate astfel de către supraveghetorul consolidant și autoritățile competente de origine și gazdă, în conformitate cu prevederile Ghidului Autorității Bancare Europene privind supravegherea sucursalelor semnificative. [EBA/GL/2017/14]

Art. 68[2] - În sensul art. 68[1] alin.(1), din punct de vedere al solidității ICAAP și ILAAP, instituțiile de credit trebuie: [GL SREP 2014 - pct.97 lit.a) - d)]

a) să dispună de metodologii și ipoteze adecvate și coerente în privința riscurilor, care să se bazeze pe date empirice, solide, să utilizeze parametri robust calibrați și care să fie aplicate în egală măsură atât pentru măsurarea riscurilor, cât și pentru administrarea capitalului și a lichidității;

b) să asigure că nivelul de încredere este conform cu apetitul la risc și că ipotezele de diversificare internă reflectă modelul de afaceri și strategiile de risc; efectul de diversificare are ca rezultat reducerea riscului general al instituției, plecând de la presupunerea că riscurile estimate la nivel individual nu se materializează în totalitate în același timp (datorită inexistenței unei corelări perfecte); [ECB Guide to ICAAP – Glosar – „Diversification effect"]

c) să asigure că definiția și componența resurselor disponibile de capital intern și lichiditate, luate în considerare în cadrul ICAAP și ILAAP , sunt conforme cu riscurile măsurate și că acestea sunt eligibile pentru calculul fondurilor proprii și a rezervelor de lichiditate;

d) să asigure că distribuirea/alocarea resurselor disponibile de capital intern și lichiditate pe linii de activitate sau între entități juridice reflectă în mod adecvat riscul la care fiecare dintre acestea este expusă sau este susceptibilă de a fi expusă și să ia în considerare orice constrângeri legale sau operaționale cu privire la transferabilitatea acestor resurse.

Art. 68[3] - În sensul art. 68[1] alin. (1), din punct de vedere al eficacității ICAAP și ILAAP , instituțiile de credit trebuie: [GL SREP 2014 - pct.98]

a) să utilizeze ICAAP și ILAAP în procesul decizional și de administrare la toate nivelurile instituției de credit (ex: stabilirea limitelor, măsurarea performanței). [GL SREP 2014 - pct.98]

b) să utilizeze ICAAP și ILAAP în procesul de administrare a riscurilor, a capitalului și a lichidității, formalizând și documentând interconexiunile cu cadrul privind apetitul la risc, administrarea riscurilor, administrarea capitalului, inclusiv strategiile anticipative de finanțare. [GL SREP 2014 - pct.98]

c) să dispună de politici, proceduri și instrumente pentru a facilita: [GL SREP 2014 - pct.99 lit.a) - e)]

(i) identificarea funcțiile și/sau a comitetelor specializate responsabile pentru diferitele elemente ale ICAAP și ILAAP (ex. modelarea și cuantificarea, auditul intern și validarea,

monitorizarea și raportarea, escaladarea problemelor);

(ii) planificarea capitalului și a lichidității: calcularea anticipativă a resurselor de capital și lichiditate, inclusiv în ipoteze de scenarii de criză, pe baza strategiei generale și a tranzacțiilor semnificative;

(iii) alocarea și monitorizarea resurselor de capital și lichiditate pe linii de activitate și tipuri de risc;

(iv) raportarea regulată și promptă a adecvării capitalului și lichidității către organul de conducere; frecvența raportării trebuie să fie corespunzătoare dezvoltării riscurilor și volumului de activitate, rezervelor interne existente și procesului decizional intern pentru a permite conducerii instituției să instituie măsuri de remediere înainte să fie pusă în pericol adecvarea capitalului și a lichidității;

(v) luarea de măsuri din partea organului de conducere atunci când a fost identificată posibilitatea ca o serie de modificări în strategia de afaceri și/sau tranzacții individuale semnificative să nu fie în concordanță cu ICAAP și ILAAP (ex. aprobarea de către organul de conducere a unei tranzacții considerabile în cazul în care tranzacția poate avea un impact semnificativ asupra capitalului intern disponibil).

Art. 68[4] - Organul de conducere trebuie să demonstreze un nivel corespunzător de angajament și cunoaștere a ICAAP și ILAAP și a rezultatelor acestora. În acest sens, organul de conducere aprobă cadrele și rezultatele ICAAP și ILAAP și rezultatele validării interne a acestora. [GL SREP 2014 - pct.100]

Art. 68[5] - În sensul art. 68[4], organul de conducere trebuie să redacteze și să semneze o declarație privind adecvarea capitalului, respectiv o declarație privind adecvarea lichidității, în care prezintă și explică principalele sale argumente privind adecvarea, susținute de informații relevante, inclusiv de rezultatele ICAAP și ILAAP. [ECB guide to ICAAP pct. 22, ECB guide to ILAAP pct. 22]

Art. 68[6] - Instituțiile de credit trebuie să raporteze periodic, cel puțin trimestrial, rezultatele ICAAP și ILAAP, inclusiv evoluția riscurilor semnificative și a indicatorilor cheie, către organul de conducere. [ECB guide to ICAAP pct. 29, ECB guide to ILAAP pct. 29]

Art. 68[7] - (1) ICAAP și ILAAP trebuie să fie anticipative, această cerință fiind îndeplinită prin asigurarea coerenței acestora cu planurile de capital și lichiditate, strategia de afaceri și legătura acestora cu factorii macroeconomici. [GL SREP 2014 - pct.101, GL 03 Ch. 2.2 – ICAAP8, art.

75 (1) Reg nr. 5/2013]

(2) În sensul alin. (1), instituţiile de credit trebuie să dezvolte o strategie de menţinere a nivelurilor de capital, care să ia în considerare factori precum: previziunile cu privire la ritmul de creştere a creditului, sursele şi utilizările de fonduri viitoare, politica de dividende şi orice variaţie în cadrul unui ciclu economic a necesarului de fonduri proprii reglementat potrivit Regulamentului (UE) nr.575/2013. [GL 03 Ch. 2.2 – ICAAP8 lit.a, art. 75 (2) din Reg. nr. 5/2013]

Art. 68[8] - (1) ICAAP și ILAAP trebuie să fie revizuite periodic, cel puțin anual, atât din punct de vedere calitativ, cât și cantitativ, iar rezultatele revizuirii trebuie evaluate, documentate și raportate către organul de conducere. [ECB guide to ICAAP pct. 17, 21 ECB guide to ILAAP pct. 17, 21]

(2) Pentru scopurile alin. (1), instituțiile de credit trebuie să dispună de politici și procese adecvate care să asigure în timp util ajustările necesare asupra ICAAP și ILAAP, ori de câte ori sunt identificate modificări semnificative ale activității sau structurii grupului. [ECB guide to ICAAP pct. 19, ECB guide to ILAAP pct. 19]

Art. 68[9] - (1) În sensul art. 68[1] alin. (1), din punct de vedere al caracterului cuprinzător, ICAAP și ILAAP trebuie să acopere liniile de activitate, entitățile juridice și riscurile la care este expusă sau este susceptibilă de a fi expusă instituția de credit și să fie conforme cu cerințele legale, în special fiind necesar ca acestea: [GL SREP 2014 - pct.102]

a) să fie implementate în mod omogen și proporțional pentru toate liniile de activitate și entitățile juridice relevante ale instituției de credit sub aspectul identificării și evaluării riscurilor;

b) să acopere toate riscurile semnificative, inclusiv în cazul în care acestea sunt asociate entităților care nu sunt incluse în perimetrul de consolidare prudențială; și

c) să justifice devierile pentru cazurile în care o entitate are mecanisme sau procese aferente cadrului de administrare internă a activității diferite de cele ale altor entități din cadrul grupului.

(2) Instituția de credit trebuie să se asigure că toate riscurile pentru capital la care este sau poate fi expusă, dacă aceste riscuri sunt considerate semnificative, sunt acoperite în mod adecvat cu fondurile proprii disponibile sau, în caz contrar, trebuie să documenteze și să justifice neacoperirea acestora. [pct.319 Ghidul SREP]

(3) Instituția de credit trebuie să aibă în vedere în cadrul procesului de evaluare a adecvării capitalului inclusiv riscurile induse de: model, control, guvernanță, finanțare. [pct.320-321 +324+345 Ghidul SREP]

Art. 68[10] - (1) Instituțiile de credit trebuie:

a) să dispună de proceduri și procese pentru colectarea, stocarea și agregarea datelor despre riscuri la diferite niveluri, inclusiv din perspectiva fluxului de date de la filiale la grup;

b) să utilizeze date despre riscuri pentru ICAAP și ILAAP;

c) să verifice datele despre riscuri utilizate pentru ICAAP și ILAAP;

d) să utilizeze sisteme informatice pentru colectarea, stocarea, agregarea și diseminarea datelor despre riscuri utilizate pentru ICAAP și ILAAP. [GL ICAAP și ILAAP 2016 - pct. 28]

(2) Instituțiile de credit trebuie să se asigure de faptul că modelele și cadrele aferente ICAAP și ILAAP utilizate asigură rezultate fiabile (rapoarte de validare, concepte de validare). Metodologiile aferente proceselor interne de evaluare a adecvării capitalului și lichidității la riscuri trebuie validate/revizuite de către o funcție de validare independentă față de cea care dezvoltă metodologiile de cuantificare a riscului, organizată în funcție de mărimea și complexitatea instituției de credit, precum și față de funcția de audit intern. [GL ICAAP și ILAAP 2016 - pct. 59, ECB Guide to ICAAP – pct.81 și ECB Guide to ILAAP – pct.73]

Art. 68[11] - (1) În vederea efectuării evaluării de supraveghere privind soliditatea, eficacitatea și caracterul cuprinzător al proceselor interne de evaluare a adecvării capitalului și lichidității la riscuri, în temeiul art. 165 din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr.227/2007*, cu modificările și completările ulterioare, instituțiile de credit trebuie să pună la dispoziția Băncii Naționale a României – Direcția Supraveghere informațiile privind ICAAP și ILAAP. [GL ICAAP și ILAAP 2016 - pct. 9]

(2) Informațiile care trebuie prezentate de către instituțiile de credit Băncii Naționale a României – Direcția Supraveghere sunt detaliate în anexa nr. 10 și trebuie să cuprindă următoarele:

a) manualul cititorului;

b) informații generale despre cadrele ICAAP și ILAAP, modele de afaceri și strategia de afaceri, precum și guvernanță;

c) informații specifice procesului intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri;

d) informații specifice procesului intern de evaluare a adecvării lichidității la riscuri;

e) rezumatul principalelor concluzii ale ICAAP și ILAAP și informații privind asigurarea calității, astfel cum se prevede la pct. 5 din anexa nr. 10. [GL ICAAP și ILAAP 2016 – pct. 10, pct. 12 lit.b] și 57 - 60]

(3) Instituțiile de credit transmit Băncii Naționale a României – Direcția Supraveghere informațiile prevăzute la alin. (2), după cum urmează: [GL ICAAP și ILAAP 2016 - pct. 12 lit.a]

a) până la 31 martie, informațiile aferente datei de referință 31 decembrie, prevăzute la alin. (2) lit. a) - e), conform cerințelor de la pct.1-5 din anexa nr. 10;

b) până la 31 mai, 31 august și 30 noiembrie, informațiile aferente datelor de referință 31 martie, 30 iunie și 30 septembrie, prevăzute la alin. (2) lit.c) – e), astfel:

- pct 3.2.2. lit.b și c din anexa nr. 10;

- pct. 4.3.2 lit.a și lit.b și pct. 4.5.2. lit.a și lit.b din anexa nr. 10;

- pct.4.6.2. lit.a din anexa nr. 10;

- pct. 5 lit.a – g din anexa nr. 10.

Totodată, instituțiile de credit comunică Băncii Naționale a României – Direcția Supraveghere orice schimbare cu impact semnificativ față de precedenta raportare a informațiilor prevăzute la alin. (2) lit. a)-d), cu excepția celor specificate în anexa nr. 10. [Propunere Direcția Supraveghere]

c) până la data de 30 aprilie a anului viitor informațiile prevăzute la alin. (2) lit.a) - e) pentru data de referință 31 decembrie a anului în curs [Propunere Direcția Supraveghere]

(4) Informațiile prevăzute la alin. (2) fac obiectul unui raport de evaluare, aprobat de organul de conducere în funcția sa de supraveghere al instituției de credit. Acest raport trebuie să respecte structura logică prevăzută în anexa nr. 10 și este însoțit de documentele interne ale instituțiilor de credit, relevante pentru scopul acestuia, precum și de hotărârea organelor de conducere în funcția lor de supraveghere. Orice trimitere la documente interne/secțiuni și/sau paragrafe din procedurile interne ale instituțiilor de credit se face prin indicarea exactă a referințelor vizate și a modului în care acestea sunt luate în considerare în cadrul respectivului raport. În termenele menționate la alin. (3), conducerea superioară a instituției de credit notifică Banca Națională a României – Direcția Supraveghere cu privire la transmiterea documentației privind ICAAP și ILAAP. Raportul și documentele anexate acestuia, precum și orice informație care face obiectul

raportării periodice în conformitate cu alin. (3) sunt transmise Băncii Naționale a României – Direcția Supraveghere în format electronic. [Propunere Direcția Supraveghere]

(5) Banca Națională a României poate solicita instituțiilor de credit să transmită informații suplimentare celor prevăzute la alin. (2) necesare pentru evaluarea ICAAP și ILAAP. [GL ICAAP și ILAAP 2016 - pct. 16]

(6) Instituțiile de credit trebuie să confirme prin scrisoarea menționată la alin. (4) că toate informațiile transmise Băncii Naționale a României – Direcția Supraveghere sunt relevante și rămân valabile și aplicabile la data transmiterii.” [GL ICAAP și ILAAP 2016 - pct. 17]

106. După articolul 68^{11} se introduce un nou paragraf, paragraful 1.1 cuprinzând opt noi articole, articolele 68^{12} – 68^{19}, cu următorul cuprins:

" **1.1 Dispoziții privind procesul intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri**

Art. 68^{12} - (1) Instituțiile de credit trebuie să dispună de metodologii și politici cu privire la nivelul de aplicare, obiectivele generale și ipotezele principale care stau la baza procesului intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri și care trebuie să includă cel puțin:

a) descrierea nivelului de aplicare aferent procesului intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri, inclusiv o prezentare generală și justificarea oricăror abateri de la nivelul de aplicare ale entităților vizate de cerințele minime de fonduri proprii;

b) metoda de identificare a riscurilor, inclusiv a concentrărilor de risc, și a includerii riscurilor identificate în categoriile și subcategoriile de riscuri vizate de procesul intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri, inclusiv metoda de stabilire a nivelului de semnificație a riscurilor;

c) obiectivele cheie și ipotezele principale ale procesului intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri (de exemplu, legătura cu anumite ratinguri de credit externe), inclusiv a modului în care acestea asigură adecvarea capitalului;

d) descrierea situației care arată dacă procesul intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri se axează pe impactul riscurilor asupra valorilor contabile sau pe valoarea economică a instituției de credit, sau pe ambele;

e) orizontul/orizonturile de timp ale procesului intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri, inclusiv explicarea posibilelor diferențe dintre categoriile de riscuri și entitățile grupului vizat. [GL ICAAP și ILAAP 2016 - pct. 29]

(2) Instituțiile de credit trebuie să demonstreze Băncii Naționale a României - Direcția Supraveghere pe baza documentației operaționale prevăzute la pct. 3.1.2 din anexa nr. 10, punerea în aplicare a nivelului de aplicare, a obiectivelor generale și a ipotezelor principale care stau la baza procesului intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri. [GL ICAAP și ILAAP 2016 – pct. 30]

Art. 68[13] - (1) Instituțiile de credit trebuie să dispună de metodologii cu privire la cuantificarea, evaluarea și agregarea riscurilor utilizate în cadrul procesului intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri, care trebuie să includă cel puțin:

a) descrierea generală a caracteristicilor cheie ale metodologiilor și modelelor de cuantificare/măsurare, inclusiv a măsurilor cantitative, a ipotezelor și a parametrilor utilizați pentru toate categoriile și subcategoriile de riscuri utilizate pentru aprobarea metodologiilor și modelelor de către organul de conducere al instituției de credit;

b) datele efective utilizate, inclusiv lungimea seriilor de timp;

c) diferențele dintre metodologiile și modelele de cuantificare/măsurare utilizate pentru scopurile procesului intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri și cele utilizate pentru calcularea cerințelor minime de fonduri proprii pentru riscurile care intră sub incidența Regulamentului (UE) nr. 575/2013, în cazul instituțiilor de credit care folosesc modele avansate aprobate. Descrierea trebuie furnizată pentru fiecare dintre riscuri și include, printre altele, diferite ipoteze cu privire la parametrii de risc, intervale de încredere etc. ;

d) metoda de agregare a estimărilor capitalului intern pentru entitățile și categoriile de risc vizate, incluzând abordarea concentrărilor și/sau a beneficiilor diversificării, în cadrul fiecărui risc și între riscuri, dacă este cazul. [GL ICAAP și ILAAP 2016 – pct. 31]

(2) Instituțiile de credit trebuie să demonstreze Băncii Naționale a României- Direcția Supraveghere pe baza documentației operaționale prevăzute la pct. 3.2.2 din anexa nr. 10, punerea în aplicare a/implementarea metodologiilor de cuantificare, evaluare și agregare a riscurilor din cadrul procesului intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri. [GL ICAAP și ILAAP 2016 Preambul pct. 32]

Art. 68[14] - (1) Instituțiile de credit trebuie să dispună de metodologii și politici cu privire la definiția capitalului intern și la alocarea de capital utilizate în cadrul ICAAP, care trebuie să includă cel puțin:

a) definiția capitalului intern utilizat pentru a acoperi estimările de capital pentru procesul

intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri, inclusiv toate elementele/instrumentele de capital avute în vedere;

b) diferențele principale dintre elementele/instrumentele de capital intern și instrumentele de fonduri proprii reglementate, după caz;

c) metodologia și ipotezele utilizate pentru alocarea capitalului intern pentru entitățile din cadrul grupului, precum și a liniilor de activitate de bază și a piețelor, după caz;

d) procesul de monitorizare (compararea estimărilor de capital intern cu capitalul alocat), inclusiv procedurile de escaladare. [GL ICAAP și ILAAP 2016 – pct. 33]

(2) Instituțiile de credit trebuie să demonstreze Băncii Naționale a României – Direcția Supraveghere, pe baza documentației operaționale prevăzute la pct. 3.3.2 din anexa nr. 10, implementarea definiției capitalului intern și a cadrului de alocare a capitalului utilizate în cadrul procesului intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri. [GL ICAAP și ILAAP 2016 – Preambul pct. 34]

Art. 68[15] - **(1)** Instituțiile de credit trebuie să dispună de metodologii și politici cu privire la planificarea capitalului, care trebuie să includă cel puțin:

a) descrierea procesului general de elaborare a planificării capitalului, inclusiv dimensiunile avute în vedere (interne, de reglementare), orizontul de timp, instrumente de capital, măsuri de capital;

b) ipotezele principale aflate la baza planificării capitalului, și măsura în care acestea coincid cu ipotezele avute în vedere în planurile de redresare. [GL ICAAP și ILAAP 2016 – pct. 35, ECB GL pct. 47]

(2) Instituțiile de credit trebuie să demonstreze Băncii Naționale a României,- Direcția Supraveghere pe baza documentației operaționale prevăzute la pct. 3.4.2 din anexa nr. 10, implementarea planificării capitalului intern. [GL ICAAP și ILAAP 2016 – Preambul pct. 36]

Art. 68[16] - **(1)** Instituțiile de credit trebuie să dispună de metodologii și politici cu privire la simulările de criză aplicate pentru scopurile procesului intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri, inclusiv planificarea capitalului și alocarea capitalului intern în cadrul scenariilor raportate organului de conducere, care trebuie să includă cel puțin:

a) descrierea scenariilor adverse analizate în cadrul procesului intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri, cu menționarea ipotezelor aferente scenariilor și a variabilelor

macroeconomice cheie și descrierea modului în care au fost utilizate simulările de criză în sens invers pentru a calibra severitatea scenariilor utilizate;

b) ipotezele cheie utilizate în cadrul scenariilor analizate, inclusiv acțiunile de gestionare, ipotezele economice cu privire la bilanț, date de referință, orizonturi de timp. [GL ICAAP și ILAAP 2016 – pct. 37]

c) fezabilitatea acțiunilor de gestionare și impactul estimat al fiecăreia dintre acestea în contextul scenariilor analizate; [pct. 47 din Ghidul ECB]

d) impactul pe care eventuale modificări previzibile ale cadrului legal, de reglementare și contabil, comportamentul competitorilor sau alți factori îl pot avea asupra performanței instituțiilor de credit. [pct. 44 din Ghidul ECB + actualul art. 75 alin. (7) din Reg. 5/2013]

(2) Instituțiile de credit trebuie să demonstreze Băncii Naționale a României, pe baza documentației operaționale prevăzute la pct. 3.5.2 din anexa nr. 10, punerea în aplicare a simulărilor de criză și a rezultatelor acestora. [GL ICAAP și ILAAP 2016 – Preambul pct. 38]

Art. 68[17] - Instituțiile de credit trebuie să dispună de informațiile justificative relevante prevăzute la pct. 3.6 din anexa nr. 10, prin care demonstrează Băncii Naționale a României că dispun de procese solide de elaborare și punere în aplicare a procesului intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri. [GL ICAAP și ILAAP 2016 – pct. 39]

Art. 68[18] - Instituțiile de credit raportează Băncii Naționale a României – Direcția Supraveghere ratele fondurilor proprii rezultate ca urmare a ajustărilor prevăzute la art. 226 alin. (4) lit. d) din Ordonanța de urgență a guvernului nr. 99/2006, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum este prevăzut la Anexa I - Raportarea privind fondurile proprii și cerințele de fonduri proprii a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 680/2014 al Comisiei de stabilire a unor standarde tehnice de punere în aplicare cu privire la raportarea în scopuri de supraveghere a instituțiilor în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 68[19] - Instituțiile de credit îndeplinesc cerințele suplimentare de fonduri proprii impuse de Banca Națională a României, în cadrul procesului de supraveghere, în structura solicitată de aceasta. [pct.348 din Ghidul SREP]

107. Articolele 69 – 81 se abrogă.

108. După articolul 82 se introduce un nou paragraf, paragraful 1.2 cuprinzând nouă noi articole, articolele 82[1] – 82[9], cu următorul cuprins: "1.2 Dispoziții privind procesul

intern de evaluare a adecvării lichidității la riscuri

Art. 82[1] - Pentru evaluarea adecvării lichidității la riscuri, instituțiile de credit trebuie să identifice cel puțin următoarele: [GL SREP 2014 - pct.433 lit. a) – g)]

a) riscurile neacoperite de cerințele de lichiditate prevăzute în Regulamentul (UE) nr.575/2013, inclusiv riscul de lichiditate pe parcursul zilei și riscul de lichiditate pentru o perioadă de peste 30 de zile;

b) concentrări specifice ale capacității de contrabalansare și/sau ale finanțării, pe contrapartidă și/sau produs/tip;

c) deficitele de finanțare din benzile de scadență pe termen scurt, mediu și lung;

d) acoperirea adecvată a deficitelor de finanțare în diferite monede;

e) efectele în cascadă disproporționate; și

f) alte rezultate relevante ale simulărilor de criză pentru lichiditate.

Art. 82[2] - **(1)** Instituțiile de credit trebuie să dispună de un cadru solid și specific pentru administrarea riscului de lichiditate și de finanțare, inclusiv a unui proces pentru identificarea, cuantificarea și controlul riscurilor de lichiditate și de finanțare. În acest sens, instituțiile de credit trebuie să dispună de metodologii și politici, care trebuie să includă cel puțin:

a) descrierea nivelului de aplicare al ILAAP, prezentarea generală și justificarea oricăror abateri de la nivelul de aplicare prudențial al cerințelor de lichiditate, recunoașterea posibilelor derogări;

b) descrierea procesului de elaborare a ILAAP, cu explicarea relației dintre toate componentele acestuia și justificarea modului în care respectiva elaborare asigură accesul instituției de credit la lichidități suficiente;

c) criteriile aplicate de instituție de credit pentru selectarea determinanților de risc semnificativi pentru riscul de lichiditate și de finanțare, inclusiv selecția monedelor semnificative pentru monitorizarea poziției de lichiditate și de finanțare;

d) criteriile aplicate de instituția de credit pentru selecția instrumentelor și ipotezelor adecvate pentru ILAAP, cum ar fi metoda de măsurare și previzionare a fluxurilor de numerar actuale și viitoare ale activelor, datoriilor și elementelor extrabilanțiere pe orizonturi de timp corespunzătoare. [GL ICAAP și ILAAP 2016 – pct. 40]

(2) Instituțiile de credit trebuie să demonstreze Băncii Naționale a României – Direcția Supraveghere, pe baza documentației operaționale prevăzute la pct. 4.1.2 din anexa nr. 10, îndeplinirea cerințelor prevăzute la alin. (1). [GL ICAAP și ILAAP 2016 –pct. 41]

Art. 82[3] - (1) Cu privire la strategia de finanțare, instituțiile de credit trebuie să dispună cel puțin de următoarele:

a) descrierea procesului general de elaborare a planului de finanțare inclusiv a surselor de finanțare, a scadențelor, a piețelor cheie, a produselor utilizate etc;

b) politica de menținere a prezenței pe piețe pentru a asigura și a testa periodic accesul la piață și capacitatea instituției de credit de a obține finanțare, dacă este relevant;

c) politica aferentă riscului de concentrare a finanțării, inclusiv privind principiile pentru măsurarea și monitorizarea corelației dintre sursele de finanțare și a legăturii economice dintre deponenți și alți furnizori de lichidități;

d) politica privind finanțarea în monede străine, inclusiv cele mai relevante ipoteze cu privire la disponibilitatea și convertibilitatea acestor monede. [GL ICAAP și ILAAP 2016 – pct. 42]

(2) Instituțiile de credit trebuie să demonstreze Băncii Naționale a României, pe baza documentației operaționale prevăzute la pct. 4.2.2 din anexa nr. 10, punerea în aplicare a strategiei de finanțare. [GL ICAAP și ILAAP 2016 – pct. 43]

Art. 82[4] - (1) Cu privire la strategia privind rezervele de lichiditate și gestionarea garanțiilor reale, instituțiile de credit trebuie să dispună cel puțin de următoarele:

a) metodologia pentru stabilirea dimensiunii rezervei interne minime de lichiditate, inclusiv definiția privind activele lichide, criteriile pe care le aplică pentru stabilirea valorii lichidității sub forma activelor lichide și constrângerile legate de concentrare, precum și alte caracteristici de risc ale activelor lichide;

b) politica de administrare a garanțiilor reale, inclusiv principiile legate de locația și transferabilitatea garanțiilor reale, precum și rolul acestora în legătură cu îndeplinirea cerințelor prudențiale minime;

c) politica privind activele grevate cu sarcini, inclusiv principiile pentru măsurarea și monitorizarea atât a activelor grevate, cât și a celor negrevate cu sarcini și corelarea cadrului privind limitele și controlul aferent activelor grevate cu sarcini, cu apetitul la risc (de lichiditate și de finanțare) al instituției de credit;

d) principiile privind testarea ipotezelor legate de valoarea lichidității activelor și momentul vânzării activelor sau încheierii unui acord repo, cu activele incluse în rezerva de active lichide;

e) politica aferentă riscului de concentrare a lichidității în rezerva de lichiditate, inclusiv principiile de măsurare și monitorizare a oricăror pierderi potențiale de lichidități disponibile din cauza acestei concentrări. [GL ICAAP și ILAAP 2016 – pct. 44]

(2) Instituțiile de credit trebuie să demonstreze Băncii Naționale a României, pe baza documentației operaționale prevăzute la pct. 4.3.2 din anexa nr. 10, punerea în aplicare a strategiei privind rezervele de lichidități și gestionarea garanțiilor reale. [GL ICAAP și ILAAP 2016 – pct. 45]

Art. 82[5] - (1) Instituțiile de credit trebuie să dispună de metodologii și politici cu privire la mecanismul de alocare a costurilor și beneficiilor de lichiditate, care trebuie să includă cel puțin:

a) descrierea mecanismului de alocare a costurilor și beneficiilor de lichiditate, precum și a criteriilor de selecție a elementelor de lichiditate și de finanțare care să asigure faptul că se ține cont de toate beneficiile și costurile relevante, precum și de orice frecvență de ajustare a prețurilor;

b) descrierea interconexiunilor dintre mecanismul de alocare a costurilor și beneficiilor de lichiditate, administrarea riscului și administrarea generală a instituției de credit. [GL ICAAP și ILAAP 2016 – pct. 46]

c) în cazul instituțiilor de credit care dispun de mecanisme de stabilire a prețurilor de transfer a lichidității (LTP), descrierea procesului de elaborare și funcționare a LTP și, în special, a interconexiunilor dintre LTP și procesul decizional strategic, precum și a procesului decizional din cadrul departamentului de relații cu clienții cu privire la generarea de active și datorii. [GL ICAAP și ILAAP 2016 – pct. 47]

(2) Instituțiile de credit trebuie să demonstreze Băncii Naționale a României, pe baza documentației operaționale prevăzute la pct. 4.4.2 din anexa nr. 10, punerea în aplicare a alocării costurilor și beneficiilor în cadrul mecanismului privind lichiditățile. [GL ICAAP și ILAAP 2016 – pct. 48 și 49]

Art. 82[6] - (1) Instituțiile de credit trebuie să dispună de metodologii și politici cu privire la procesul de administrare a riscului de lichiditate pe parcursul unei zile, care trebuie să includă cel puțin:

a) descrierea criteriilor și instrumentelor de măsurare și monitorizare a riscurilor de lichiditate pe parcursul zilei;

b) descrierea procedurilor de escaladare prevăzute pentru deficite de lichiditate apărute pe parcursul zilei, care asigură îndeplinirea la timp a obligațiilor legate de plățile scadente și decontări, atât în condiții normale de activitate, cât și în condiții de criză. [GL ICAAP și ILAAP 2016 – pct. 50]

(2) Instituțiile de credit trebuie să demonstreze autorității competente, pe baza documentației operaționale prevăzute la pct. 4.5.2 din anexa nr. 10, punerea în aplicare a procesului de administrare a riscului de lichiditate pe parcursul zilei. [GL ICAAP și ILAAP 2016 – Preambul pct. 51]

Art. 82[7] - (1) Instituțiile de credit trebuie să dispună de metodologii și politici cu privire la procesul de elaborare a simulărilor de criză de lichiditate, care trebuie să includă cel puțin:

a) descrierea scenariilor adverse aplicate și a ipotezelor analizate în cadrul simulărilor de criză pentru lichiditate, inclusiv a oricăror elemente relevante cum ar fi numărul de scenarii utilizate, nivelul de aplicare, frecvența de raportare internă către organul de conducere, determinanții de risc (macro și idiosincratici), orizonturile de timp aplicate și, după caz, defalcarea pe monede/regiuni/unități de activitate;

b) descrierea criteriilor pentru scenariile de calibrare, selecția orizonturilor de timp corespunzătoare (inclusiv pe parcursul zilei, dacă este relevant), cuantificarea impactului crizei asupra valorii lichidității activelor din rezervă etc. [GL ICAAP și ILAAP 2016 – pct. 52]

(2) Instituțiile de credit trebuie să demonstreze Băncii Naționale a României, pe baza documentației operaționale prevăzute la pct. 4.6.2 din anexa nr. 10, punerea în aplicare a simulărilor de criză de lichiditate. [GL ICAAP și ILAAP 2016 – pct. 53]

Art. 82[8] - (1) Instituțiile de credit trebuie să dispună de metodologii și politici cu privire la elaborarea planului pentru situații neprevăzute privind lichiditatea, care trebuie să includă cel puțin:

a) descrierea liniilor de responsabilitate pentru proiectarea, monitorizarea și executarea planului pentru situații neprevăzute privind lichiditatea;

b) descrierea strategiilor pentru acoperirea deficitelor de lichidități în situații de urgență;

c) descrierea instrumentului/instrumentelor pentru monitorizarea condițiilor de piață care să permită instituțiilor de credit să stabilească cu promptitudine dacă se justifică escaladarea și/sau executarea măsurilor;

d) descrierea procedurilor de testare (de exemplu, vânzări de tipuri de active noi, depunerea de garanții reale la bănci centrale etc). [GL ICAAP și ILAAP 2016 – pct. 54]

e) descrierea legăturii cu planul de redresare privind lichiditatea, și cum interacționează acestea cu privire la riscurile identificate pe bază continuă sau în diferite scenarii adverse; [ECB Guide to ILAAP – pct. 54]

(2) Instituțiile de credit trebuie să demonstreze Băncii Naționale a României , pe baza documentației operaționale prevăzute la pct. 4.7.2 din anexa nr. 10, punerea în aplicare a planurilor pentru situații neprevăzute privind lichiditatea. [GL ICAAP și ILAAP 2016 – pct. 55]

Art. 82[9] - Instituțiile de credit trebuie să dispună de informațiile justificative relevante prevăzute la pct. 4.8 din anexa nr. 10, prin care demonstrează Băncii Naționale a României că dispun de procese solide de elaborare și punere în aplicare a ILAAP.” [GL ICAAP și ILAAP 2016 – pct. 56]

109. La articolul 84, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:

„**(3)** Organul de conducere al instituțiilor de credit se asigură că, pentru a limita riscul indus de expunerile din creditare la adresa deponenților și, în mod mai general, la adresa stabilității financiare, conducerea superioară adoptă și respectă practici de creditare sănătoase.” [GL/2017/06 – pct.25 para.2]

110. După articolul 84 se introduc două noi articole, articolul 84[1] și articolul 84[2], cu următorul cuprins:

„**Art. 84[1]** - Instituțiile de credit trebuie să adopte o strategie adecvată privind riscul de credit care:

a) să reflecte modelul de afaceri, apetitul general la risc, mediul pieței și rolul în sistemul financiar, starea financiară, capacitatea de finanțare și adecvarea fondurilor proprii; [SREP 180 lit.d]

b) să acopere activitățile de creditare și activitatea de administrare a garanțiilor reale și a împrumuturilor neperformante și să susțină procesul decizional în funcție de nivelul riscurilor, reflectând aspecte care pot include, de exemplu, tipul expunerii (comercială, de consum, de

bunuri imobiliare, suverană), sectorul economic, locația geografică, moneda și scadența, inclusiv toleranțe de concentrare; [SREP 180 lit.e]

c) să țină cont de aspectele ciclice ale economiei, inclusiv în condiții de criză, și de schimbările aferente din componența portofoliului de risc de credit; [SREP 180 lit.g]

d) să fie comunicată eficient întregului personal relevant. [SREP 180 lit.h]

Art. 84[2] - Instituțiile de credit trebuie să implementeze un cadru organizațional adecvat pentru administrarea, cuantificarea și controlul eficace al riscului de credit, cu resurse umane și tehnice (atât calitative, cât și cantitative) suficiente, și care să cuprindă:

a) linii clare de responsabilitate pentru asumarea, cuantificarea, monitorizarea, administrarea și raportarea riscului de credit;

b) sisteme de control și monitorizare a riscului de credit, care sunt supuse unei revizuiri independente față de funcția care a dezvoltat sistemele, precum și o distincție clară între personalul care își asumă riscurile și responsabilii cu administrarea riscurilor;

c) funcția de administrare a riscurilor care să asigure identificarea, măsurarea, evaluarea, administrarea, diminuarea, monitorizarea și raportarea riscului de credit în întreaga instituție; și

d) personalul implicat în activități de creditare (pe linii de activitate comercială și în domenii administrative și de control) care are competențe și experiență corespunzătoare.” [SREP 181]

111. După articolul 87 se introduc cinci noi articole, articolele 87[1] - 87[5], cu următorul cuprins:

„**Art. 87[1]** - Instituțiile de credit trebuie să dispună de politici și proceduri riguroase și conforme cu strategia privind riscul de credit și care să acopere toate activitățile și procesele principale specifice administrării, cuantificării și controlării riscului de credit, în special:

a) acordarea de credite și stabilirea prețurilor: de exemplu, eligibilitatea debitorilor, a garanților și a garanțiilor reale; limite de credit; selecția infrastructurii de piețe financiare, a contrapărților centrale și a instituțiilor de credit aferente; tipuri de facilități de credit disponibile; termeni și condiții (inclusiv cerințe de garanție reală și de acorduri de compensare) care se vor aplica;

b) cuantificarea și monitorizarea riscului de credit: de exemplu, criterii pentru identificarea grupurilor de clienți aflați în legătură; criterii pentru evaluarea bonității debitorilor și evaluarea garanției reale, precum și frecvența de revizuire a acestora; criterii pentru cuantificarea deprecierilor, ajustărilor evaluării creditului și a ajustărilor pentru pierdere;

c) administrarea creditului: de exemplu, criterii pentru revizuirea produselor, a termenilor și

condițiilor; criterii pentru aplicarea de practici de restructurare; criterii pentru clasificarea împrumuturilor și administrarea împrumuturilor neperformante. [SREP 182c]

Art. 87[2] - Instituțiile de credit trebuie să se asigure că politicile privind administrarea riscului de credit sunt conforme cu reglementările specifice, sunt adecvate pentru natura și complexitatea activităților instituției, permit o înțelegere clară a riscului de credit inerent diferitelor produse și activități din sfera de aplicare a instituției, și sunt oficializate și comunicate în mod clar și aplicate în mod coerent în cadrul instituției; [SREP 182d+e]

Art. 87[3] - Instituțiile de credit trebuie să se asigure ca politicile privind administrarea riscului de credit sunt aplicate în mod coerent în rândul grupurilor bancare și permit o administrare adecvată a debitorilor și contrapărților comune. [SREP 182f]

Art. 87[4] - **(1)** Instituțiile de credit trebuie să dispună de un cadru de control intern solid și cuprinzător, precum și de mecanisme de siguranță riguroase pentru a diminua riscul de credit, în concordanță cu strategia privind riscul de credit și apetitul la risc.

(2) În sensul alin. (1), instituțiile de credit se asigură, în mod principal, că:

a) sfera de aplicare acoperită de funcțiile de control intern include toate entitățile consolidate, toate locațiile geografice și toate activitățile de credit;

b) există proceduri interne de control, limite operaționale și alte practici care vizează menținerea expunerilor la riscul de credit în limitele acceptabile pentru instituție, în concordanță cu parametrii stabiliți de către organul de conducere, precum și cu apetitul la risc al instituției; și

c) dispun de proceduri și practici interne de control adecvate pentru a asigura raportarea promptă a încălcărilor și a derogărilor de la politici, proceduri și limite către nivelul corespunzător de conducere pentru luarea de măsuri. [SREP 192]

Art. 87[5] - Instituțiile de credit trebuie să dispună de un sistem de limite adecvat pentru complexitatea activităților de organizare și creditare ale instituției, care să cuprindă:

a) politici care, în cazul în care sunt posibile încălcări ale limitelor, descriu în mod clar perioada de timp și împrejurările specifice în care sunt posibile astfel de încălcări ale limitelor;

b) proceduri pentru informarea permanentă a administratorilor de credite cu privire la limitele acestora; și

c) proceduri adecvate pentru actualizarea periodică a limitelor (de exemplu, pentru coerență cu schimbările din strategii) [SREP 193]

112. Articolul 90 se modifică şi va avea următorul cuprins:

„ **Art. 90** – **(1)** Politica de creditare a unei instituţii de credit trebuie să prevadă că expunerile la riscul de credit care depăşesc un anumit prag stabilit în sumă absolută sau ca procent din capitalul eligibil, precum şi cele care presupun un risc de credit ridicat sau nu sunt caracteristice activităţii desfăşurate de instituţia de credit trebuie să fie aprobate de către conducerea superioară a instituţiei de credit.

(2) Conducerea superioară informează organul de conducere în funcția sa de supraveghere cu privire la aprobările prevăzute la alin. (1).” [Recomandare FSAP – Description and findings - EC 6].

113. După articolul 92 se introduc cinci noi articole, articolele 92^1 - 92^5, cu următorul cuprins:

Art. 92^1 - (1) Instituțiile de credit trebuie să dispună de sisteme și metodologii corespunzătoare pentru a măsura riscul la nivel de debitor/tranzacție și portofoliu corespunzător dimensiunii, naturii, componenței și complexității activităților care implică risc de credit.

(2) În sensul alin. (1), sistemele și metodologiile trebuie să:

a) permită instituției de credit să facă distincția între diferite niveluri de risc asociat debitorului și tranzacției;

b) asigure o estimare sigură și prudentă a nivelului de risc de credit și a valorii garanției reale;

c) identifice și cuantifică riscurile de concentrare a creditelor;

d) permită instituției de credit să proiecteze estimări ale riscului de credit în scop de planificare și pentru simulări de criză;

e) permită instituției de credit să stabilească nivelul ajustărilor pentru pierdere și al ajustărilor evaluării creditului, care se impun pentru a acoperi pierderile așteptate și cele realizate/produse. [Ghid SREP-pct.186]

Art. 92^2 - Instituțiile de credit trebuie să se asigure că datele și sistemele informaționale sunt adecvate pentru a le permite să îndeplinească cerințele de raportare în scopuri de supraveghere și pentru a detecta, cuantifica și monitoriza în mod regulat riscul de credit inerent tuturor activităților bilanțiere și extrabilanțiere (dacă este cazul, la nivel de grup), în mod specific în ceea ce privește:

a) riscul de credit și eligibilitatea debitorului/ contrapărții/ tranzacției;

b) expuneri de credit (indiferent de natura lor) ale debitorilor și, după caz, ale grupurilor de

clienți aflați în legătură;

c) acoperirea garanției reale (inclusiv acorduri de compensare) și eligibilitatea acestei acoperiri;

d) conformitatea permanentă cu termenii contractuali și acordurile (angajamente);

e) sume de tip descoperit de cont neautorizate și condiții pentru reclasificarea expunerilor din credite; și

f) surse relevante de risc de concentrare de credite. [SREP 184]

Art. 92[3] - Instituțiile de credit se asigură că organul de conducere înțelege ipotezele care stau la baza sistemului de cuantificare a riscului de credit și are cunoștință de nivelul de risc de model relevant.[SREP 188]

Art. 92[4] - Instituțiile de credit trebuie să stabilească și să pună în aplicare acțiuni de monitorizare permanentă și eficace a expunerilor la riscul de credit (inclusiv concentrarea creditelor), prin indicatori specifici și factori declanșatori relevanți pentru a asigura emiterea de alerte timpurii eficiente. [SREP 190]

Art. 92[5] - Instituțiile de credit trebuie să implementeze un sistem de raportare periodică către organul de conducere și responsabilii cu administrarea riscului de credit a expunerilor la riscul de credit, inclusiv a rezultatelor simulărilor de criză.” [SREP 191]

114. După articolul 93 se introduc șaptesprezece articole noi, articolele 93[1] – 93[17], cu următorul cuprins:

„**Art. 93[1] -** În vederea evaluării adecvării capitalului intern la riscul de credit, instituțiile de credit trebuie să identifice și să evalueze riscul de credit în conformitate cu prevederile art. 93[2]-93[17].

Art. 93[2] - Instituțiile de credit trebuie să evalueze riscul de credit asociat tuturor expunerilor din afara portofoliului de tranzacționare (inclusiv elementelor extrabilanțiere) precum și riscul de credit al contrapartidei și riscul de decontare.[SREP 132]

Art. 93[3] - (1) La evaluarea riscului de credit, instituțiile de credit trebuie să țină cont de toate componentele care determină posibile pierderi de credit, în special de:

a) probabilitatea unui eveniment de credit (nerambursare) sau evenimente de credit corelate, care vizează în principal debitorii și capacitatea lor de a rambursa obligațiile relevante;

b) dimensiunea expunerilor supuse riscului de credit;

c) rata de recuperare a expunerilor din credite în cazul debitorilor în stare de nerambursare.

(2) Pentru toate aceste componente, instituțiile de credit trebuie să țină cont de posibilitatea ca aceste componente să se deterioreze în timp și să devină mai precare în raport cu rezultatele așteptate. [SREP 133]

Art. 93[4] - În evaluarea riscului de credit instituțiile de credit trebuie să reflecte:

a) natura și componența portofoliului de credite;

b) calitatea portofoliului de credit;

c) nivelul și calitatea tehnicilor de diminuare a riscului de credit; și

d) evaluarea nivelului ajustărilor pentru pierdere și al ajustărilor evaluării creditului. [SREP 134]

Art. 93[5] - Pentru scopurile art. 93[4] lit.a), instituțiile de credit au în vedere prevederile art. **93[6]**-**93[8]**.

Art. 93[6] - **(1)** Instituțiile de credit trebuie să evalueze natura expunerii din credite, respectiv tipurile de debitori și expuneri, pentru a identifica determinanții de risc. [SREP 142]

(2) Când efectuează evaluarea menționată la alin. (1), instituțiile de credit trebuie să țină cont și de modul în care natura expunerii la riscul de credit poate afecta dimensiunea expunerii (de exemplu, linii de credit/angajamente neutilizate inițial accesate de debitori, denominarea în monedă străină etc.), luând în considerare capacitatea instituției de a anula unilateral valorile neutilizate din facilitățile de credit angajante. [SREP 143]

Art. 93[7] - Pentru a evalua natura riscului de credit, instituțiile de credit trebuie să ia în considerare cel puțin următoarele subcategorii de riscuri de credit:

a) riscul de credit al contrapărții și riscul de decontare;

b) riscul generat de acordarea de împrumuturi în valută;

c) riscul de țară;

d) riscul de concentrare de credit;

e) riscul de credit din securitizări;

f) finanțări specializate.

[SREP 144]

Art. 93[8] - Pentru scopurile art. **93[7]** lit. a), instituțiile de credit trebuie să evalueze riscul de credit al contrapărții și riscul de decontare care decurg din expuneri față de instrumente financiare derivate și din tranzacții cu instrumente financiare, reflectând următoarele aspecte:

a) calitatea contrapărților și a ajustărilor evaluării creditului relevante;

b) complexitatea instrumentelor financiare care stau la baza tranzacțiilor relevante;

c) riscul de corelare defavorabilă (Wrong-Way Risk) asociat corelării pozitive a riscului de credit

al contrapărții cu expunerea la riscul de credit;

d) expunerea la riscul de credit al contrapărții și la riscul de decontare sub aspectul valorilor de piață curente și al valorii nominale, comparativ cu expunerea globală la riscul de credit și cu fondurile proprii;

e) proporția tranzacțiilor procesate prin infrastructuri ale pieței financiare care asigură decontarea cu plata la livrare;

f) proporția tranzacțiilor relevante cu contrapărți centrale (CPC) și eficacitatea mecanismelor de protecție împotriva pierderilor pentru acestea; și

g) existența, importanța, eficacitatea și caracterul executoriu al acordurilor de compensare.

[SREP 152,153]

Art. 93[9] - Pentru scopurile art. 93[4] lit.b), instituțiile de credit au în vedere prevederile art. **93[10]-93[13]**.

Art. 93[10] - **(1)** La evaluarea calității portofoliului de credite, instituțiile de credit trebuie să facă distincție între categoriile de expuneri performante, neperformante și cele restructurate în urma dificultăților financiare. [GL SREP 2014 - pct.163]

(2) Instituțiile de credit trebuie să demonstreze Băncii Naționale a României că riscul de credit general la nivel de portofoliu și la nivelul diferitelor clase de calitate pentru fiecare dintre categoriile menționate la alin.(1) este corelat cu apetitul la risc stabilit.

(3) Instituțiile de credit trebuie să justifice orice devieri ale riscului de credit general de la apetitul la risc stabilit. [SREP 164]

Art. 93[11] - Instituțiile de credit trebuie să evalueze calitatea creditului aferent expunerilor performante ținând cont de schimbările produse în portofoliu sub aspectul componenței, al dimensiunii și al bonității, al profitabilității acestuia și al riscului de deteriorare viitoare, luând în considerare:

a) distribuția debitorilor pe clase de calitate a creditului (de exemplu, prin ratinguri interne și/sau externe sau alte informații adecvate de măsurare a bonității, cum ar fi indicatorul efectului de levier, rata veniturilor dedicate plății ratelor etc.);

b) ratele de creștere pe tipuri de debitori, sectoare și produse, precum și coerența cu strategiile pentru riscul de credit;

c) sensibilitatea claselor de calitate a creditului aferente debitorilor, sau la nivel mai general, a capacităților de rambursare ale debitorilor față de ciclul economic;

d) ratele de migrație istorice între clasele de calitate a creditului, întârzieri la plată și rate de nerambursare pe diferite orizonturi de timp; și

e) profitabilitatea (de exemplu, marja de credit față de pierderile de credit). [SREP 166]

Art. 93[12] - În vederea evaluării riscului de credit aferent expunerilor restructurate în urma dificultăților financiare, instituțiile de credit trebuie să evalueze amploarea creditelor restructurate și eventualele pierderi asociate acestora, reflectând cel puțin:

a) ratele de restructurare pe portofolii și schimbările în timp;

b) nivelul de garantare reală a expunerilor restructurate în urma dificultăților financiare; și

c) ratele de migrație ale expunerilor restructurate în urma dificultăților financiare la expuneri performante și neperformante. [SREP 168]

Art. 93[13] - În vederea evaluării riscului de credit aferent expunerilor neperformante, instituțiile de credit trebuie să evalueze importanța creditelor neperformante pe portofolii și eventualele pierderi asociate acestora, ținând cont cel puțin de:

a) ratele neperformante pe portofolii, industrii, locații geografice și schimbări în timp;

b) repartizarea expunerilor pe clase de active neperformante (restante, incerte etc.);

c) tipurile și nivelul de garanții reziduale;

d) ratele de migrație de la clase neperformante la expuneri performante, restructurate în urma dificultăților financiare, precum și între clasele neperformante;

e) active ipotecate executate și modificările intervenite asupra valorii acestora în timp;

f) rate de recuperare istorice pe portofolii, industrii, locații geografice sau tipuri de garanții reale și durata procesului de recuperare; și

g) vechimea portofoliului de împrumuturi neperformante, respectiv data de la care acestea au devenit neperformante. [SREP 169]

Art. 93[14] - Pentru scopurile art. 93[4] lit.c), instituțiile de credit au în vedere prevederile art. **93[15]-93[16]**.

Art. 93[15] - Evaluarea riscului de credit realizată de instituțiile de credit trebuie să reflecte nivelul și calitatea garanțiilor (inclusiv instrumente derivate de credit), precum și garanțiile disponibile care ar diminua pierderile de credit în cazul în care apar evenimente de credit, respectiv:

a) acoperirea asigurată prin garanții reale și garanții personale pe portofolii, tipuri de debitori, ratinguri, industrii și alte aspecte relevante;

b) rate de recuperare istorice pe tipuri și valori de garanții reale și garanții personale; și

c) importanța riscului de diminuare a valorii creanței pentru creanțe achiziționate.[SREP 171, SREP 172]

Art. 93[16] - Instituțiile de credit trebuie să evalueze concentrarea garanților și a garanțiilor reale, precum și corelarea cu bonitatea debitorilor (riscul de corelare defavorabilă - wrong-way risk) și eventualul impact sub aspectul eficacității protecției. [GL SREP 2014 - pct.174]

Art. 93[17] - **(1)** Pentru scopurile art. 93[4] lit. d), instituțiile de credit trebuie să evalueze măsura în care ajustările pentru pierdere și ajustările evaluării creditului sunt constituite la un nivel corespunzător calității expunerilor și, după caz, nivelului de garanție reală.

(2) În sensul alin. (1), instituțiile de credit trebuie să se asigure că:

a) nivelul ajustărilor pentru pierdere este conform cu nivelul de risc din diferite portofolii, de-a lungul timpului;

b) dacă ajustările evaluării creditului la valorile de piață ale instrumentelor derivate reflectă bonitatea contrapărților relevante;

c) ajustările pentru pierdere din contabilitate sunt conforme cu principiile contabile aplicabile și sunt evaluate ca fiind suficiente pentru a acoperi pierderile așteptate

d) activele neperformante, cele restructurate în urma dificultăților financiare și cele executate au făcut obiectul unor ajustări pentru pierdere suficiente, luând în considerare nivelul garanțiilor reale existente și vechimea unor astfel de expuneri într-o anumită perioadă; și

e) dacă ajustările pentru pierdere sunt conforme cu pierderile istorice și evoluțiile macroeconomice relevante și dacă reflectă schimbările legislative relevante (de exemplu, executarea, reintrarea în posesie, darea în plată, protecția creditorului etc.). [SREP 175]

(3) Instituțiile de credit trebuie să ia de asemenea în considerare orice constatări ale auditorilor interni și externi, dacă acestea există. [SREP 177]”

115. După articolul 93[17] se introduce un nou paragraf, paragraful „2.1.1.1[1] Riscul generat de acordarea de împrumuturi în valută”.

116. Articolul 95 se modifică și va avea următorul cuprins:

„**Art. 95** - Pentru scopurile art. 94, instituțiile de credit trebuie să își stabilească apetitul la riscul generat de acordarea de împrumuturi în valută și să dispună de politici și proceduri adecvate volumului și complexității activității desfășurate pentru identificarea și evaluarea cu acuratețe a riscurilor din creditarea în valută a debitorilor neacoperiți la riscul valutar și pentru reflectarea acestora atât la nivelul proceselor de evaluare internă a prețului riscurilor aferente creditelor, cât și la nivelul procesului intern de adecvare a capitalului la riscuri.” [Recomandarea CERS fx lending + SREP 159 lit.b) pct.(i)]

117. După articolul 97 se introduce un nou articol, articolul 97[1], cu următorul cuprins:

„**Art. 97[1] - (1)** În vederea evaluări adecvării capitalului intern la riscuri, și în special pentru scopurile art. 93[7] lit. b), instituțiile de credit trebuie să evalueze existența și semnificația riscului de credit suplimentar asociat expunerilor din credite în valută față de debitorii neacoperiți la riscul valutar și, în mod specific, orice relație neliniară dintre riscul de piață și riscul de credit în cazul în care ratele de schimb (riscul de piață) pot avea un impact disproporționat asupra riscului de credit al unui portofoliu de împrumuturi în valută al unei instituții.

(2) Sfera de aplicare a evaluării menționate la alin.(1) trebuie extinsă și la clienții care sunt neacoperiți față de riscuri, alții decât clienții individuali sau întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri). În mod specific, instituțiile de credit trebuie să evalueze cel mai mare risc de credit asociat:

a) unei creșteri a valorii curente a datoriei și fluxului de plăți pentru rambursarea datoriei respective; și

b) unei creșteri a valorii curente a datoriei față de valoarea activelor-garanție denominate în moneda națională.[SREP 158]

(3) La evaluarea riscului generat de acordarea de împrumuturi în valută, instituțiile de credit trebuie să reflecte:

a) tipul de regim de curs de schimb și modul în care acesta poate afecta schimbările produse în cursul de schimb între moneda națională și cea străină;

b) administrarea riscului generat de acordarea de împrumuturi în valută, cadre de cuantificare și control, politici și proceduri.

c) impactul fluctuațiilor cursului de schimb asupra ratingurilor/scorurilor de credit ale debitorilor și a capacităților de rambursare a datoriilor; și

d) posibile concentrări ale activității de împrumut într-o monedă străină unică sau într-un număr limitat de monede străine strâns corelate între ele.” [SREP 159]

118. După articolul 101 se introduc două noi articole, articolul 101[1] și articolul 101[2], cu următorul cuprins:

„Art. 101[1] - În sensul prevederilor art. 101, precum și pentru scopurile art. 98 și al art. 93[7] lit.c), instituțiile de credit trebuie să ia în considerare: [GL SREP 2014 - pct.154 lit.a) – d)]

a) gradul de concentrare în cadrul tuturor tipurilor de expuneri la riscul de țară, inclusiv expuneri suverane, raportat la întregul portofoliu de credite al instituției (pe debitor și valoare);

b) puterea economică și stabilitatea țării debitorului, precum și evidența plăților punctuale și apariția evenimentelor grave de nerambursare;

c) riscul altor forme de intervenție suverană care pot afecta semnificativ bonitatea debitorilor

(ex. blocarea depozitelor, exproprierea sau impunerea de impozite împovărătoare); și

d) riscul asociat posibilității ca, în cazul producerii unui eveniment care afectează întreaga țară (ex. eveniment natural sau social/politic), acesta să ducă la neplată în cazul unui grup mare de debitori (riscul de debitor colectiv).

Art. 101[2] - Instituțiile de credit trebuie să evalueze riscul de transfer aferent creditelor și expunerilor transfrontaliere semnificative în monedă străină." [GL SREP 2014 – pct.154 al 2-lea alineat]

119. După articolul 110 se introduce un nou articol, articolul 110[1], cu următorul cuprins:

„**Art. 110[1]** - La evaluarea riscului rezidual, precum și pentru scopurile art. 93[4] lit. c), instituțiile de credit trebuie să evalueze importanța riscului rezidual, ținând cont de: [GL SREP 2014 - pct.173 lit. a) – e)]

a) adecvarea și caracterul executoriu al acordurilor de garanție reală și al garanțiilor personale;

b) durata și capacitatea de executare a garanției reale și a garanțiilor personale cu respectarea cadrului legal național;

c) lichiditatea și volatilitatea valorilor activelor constituite drept garanții reale;

d) valoarea recuperabilă a garanției reale în cadrul diferitelor acțiuni de executare a creanțelor rezultate din contractul de credit și din contractele de garanție (ex. proceduri de executare silită);

e) bonitatea garanților;"

120. După articolul 111 se introduc două noi articole, articolul 111[1] și articolul 111[2], cu următorul cuprins:

„**Art. 111[1]** - În cadrul politicilor și procedurilor menționate la art. 111, instituțiile de credit trebuie să stabilească praguri aferente nivelurilor acceptabile ale riscului de concentrare pentru a reflecta apetitul la risc, profilul de risc și nivelul de capital ale instituțiilor de credit, care să fie comunicate periodic către și însușite de către personalul relevant. Respectivele politici și proceduri trebuie să prevadă că toate concentrările semnificative sunt revizuite periodic și raportate organului de conducere. [CP 19 pct.(3); recomandare FSAP]

Art. 111[2] - În scopul art.93[7] lit. d), instituțiile de credit trebuie să țină cont de:

a) determinanții comuni ai riscului de credit în rândul expunerilor și să vizeze expunerile care tind să afișeze un comportament similar, respectiv care au o corelare mare, pentru scopurile

identificării concentrărilor de credit; [GL SREP 2014 - pct.147]

b) sursele ascunse ale riscului de concentrare a creditului care se pot manifesta în condiții de criză, în situațiile în care nivelul de corelare a riscului de credit poate crește față de situațiile normale și în situațiile în care expuneri de credit suplimentare pot rezulta din elemente din afara bilanțului; [GL SREP 2014 - pct.148]

c) riscul de concentrare a creditului care poate rezulta, în cazul grupurilor, la nivel consolidat și care nu poate fi identificat/evident la nivel individual; [GL SREP 2014 - pct.149]

d) posibilitatea suprapunerii riscului de credit când are loc evaluarea concentrării creditului de exemplu, un nivel mare al concentrării față de o anumită administrație centrală poate conduce la un nivel mare al concentrării riscului de țară și al riscului de credit față de o singură entitate), caz în care trebuie evitată aplicarea unei simple agregări a diferitelor tipuri de concentrări de credit, fiind necesară luarea în considerare a factorilor determinanți; [GL SREP 2014 - pct.150]

e) utilizarea unor indicatori la evaluarea nivelului de concentrare, pentru estimarea impactului adițional al riscului de credit. [GL SREP 2014 - pct.151]”

121. După articolul 115 se introduce un nou articol, articolul 115[1], cu următorul cuprins:

„**Art. 115[1]** - La evaluarea riscului din securitizare, precum și pentru scopurile art. 93[7] lit.e), instituțiile de credit trebuie să aibă în vedere: [GL SREP 2014 - pct.157 lit.a), c) - f)]

a) caracterul adecvat al alocării expunerilor din securitizare în cadrul portofoliului de tranzacționare sau în afara portofoliului de tranzacționare și coerența cu strategia de securitizare a instituției de credit;

b) ratingul și performanța tranșelor de securitizare deținute de instituția de credit, precum și natura, componența și calitatea activelor-suport;

c) coerența eliberării capitalului cu transferul efectiv de risc pentru securitizări inițiate;

d) o distincție clară între sumele utilizate și cele neutilizate aferente facilităților de lichiditate oferite vehiculului de securitizare.

e) existența unor planuri de contingență pentru vehiculele investiționale care administrează un program de emisiune de titluri pe termen scurt garantate cu active, care sunt gestionate de către instituție în eventualitatea în care emiterea titlurilor nu este posibilă datorită condițiilor

de lichiditate, precum și impactul asupra expunerii totale a instituției la riscul de credit.”

122. La secțiunea a 2-a a capitolului II din titlul II, după paragraful „2.4 Riscul din securitizare” se introduce un nou paragraf, paragraful „2.4[1] Riscul asociat finanțărilor specializate”, cuprinzând articolul 115[2], cu următorul cuprins:

„**Art. 115[2] - (1)** Instituțiile de credit tratează în mod separat, față de alte activități de creditare, finanțările specializate. [GL SREP 2014 - pct.160]

(2) La evaluarea riscului asociat finanțărilor specializate, în special pentru scopurile art. 93[7] lit. f) instituțiile de credit trebuie să aibă în vedere: [GL SREP 2014 - pct.162 lit.a) – e)]

a) profitabilitatea proiectelor și caracterul rezervat al ipotezelor care stau la baza planurilor de afaceri (inclusiv riscul de credit al clienților principali);

b) impactul schimbărilor legislative, mai ales în sectoarele care fac obiectul unor subvenții, asupra fluxurilor de numerar viitoare;

c) impactul cererii fluctuante de pe piață și existența unei piețe pentru eventuala vânzare a obiectului finanțat și

d) orice formă de garanție depusă de sponsori.”

123. După articolul 116 se introduce un nou articol, articolul 116[1], cu următorul cuprins:

„**Art. 116[1] -** În sensul art. 116, instituțiile de credit trebuie să aibă în vedere cel puțin: [GL SREP 2014 - pct.203]

a) activitățile de piață, liniile de activitate și produsele;

b) strategia principală a portofoliului pentru riscul de piață și apetitul la risc în activitățile de piață;

c) ponderea relativă a pozițiilor de risc de piață sub aspectul activelor totale, schimbărilor în timp și al strategiei instituției de credit pentru aceste poziții;

d) ponderea relativă a câștigurilor nete aferente pozițiilor de piață în totalul veniturilor din exploatare; și

e) cerința de fonduri proprii pentru riscul de piață față de cerința de fonduri proprii totale și capitalul intern alocat pentru riscul de piață față de capitalul intern total, inclusiv modificările istorice ale acestor valori și previziuni.”

124. După articolul 126 se introduc șapte noi articole, articolele 126[1] – 126[7], cu următorul cuprins:

„**Art. 126[1] - (1)** La evaluarea riscului de piață, instituțiile de credit trebuie să aibă în vedere cel puțin următoarele subcategorii ale acestuia: [GL SREP 2014 - pct.197]

a) riscul de poziție, identificat ca risc general și specific;

b) riscul valutar;

c) riscul de marfă; și

d) riscul asociat ajustării evaluării creditului.

(2) În sensul alin. (1), evaluarea trebuie să acopere cel puțin riscurile aferente instrumentelor legate de rata dobânzii și titlurilor de capital sau legate de capital, din portofoliul de tranzacționare reglementat, precum și riscurile aferente pozițiilor valutare și pozițiilor de risc de marfă din portofoliul de tranzacționare și din afara portofoliului de tranzacționare. [GL SREP 2014 - pct.198]

(3) În plus față de subcategoriile menționate la alin. (1), evaluarea trebuie să țină cont și de următoarele subcategorii din afara portofoliului de tranzacționare: [GL SREP 2014 - pct.199]

a) riscul marjei de credit asociat pozițiilor evaluate la valoarea justă; și

b) riscul aferent expunerilor din titluri de capital.

Art. 126[2] - (1) Instituțiile de credit trebuie să identifice principalii factori determinanți ai expunerii la riscul de piață.

(2) În sensul alin. (1), instituțiile de credit: [GL SREP 2014 - pct.201]

a) evaluează natura și componența pozițiilor cu risc de piață ale instituției de credit;

b) evaluează profitabilitatea;

c) evaluează riscul de concentrare de piață; și

d) iau în considerare rezultatul simulărilor de criză.

(3) În sensul alin. (2) lit. a), instituțiile de credit analizează natura expunerilor instituțiilor de credit la riscul de piață (din portofoliul de tranzacționare și din afara portofoliului de tranzacționare) pentru a identifica expunerile la risc și determinanții de risc de piață aferenți În acest scop, instituțiile de credit analizează expunerile la riscul de piață pe clase de active specifice și/sau instrumente financiare relevante, ținând cont de mărimea, complexitatea și

nivelul de risc al acestora. [GL SREP 2014 - pct.205,206]

(4) De asemenea, în sensul alin. (2) lit. a), instituțiile de credit trebuie să evalueze pozițiile cu probleme și/sau nelichide și impactul acestora asupra profitabilității instituției de credit. [GL SREP 2014 - pct.208]

(5) În sensul alin. (2) lit. b), instituțiile de credit trebuie să aibă în vedere analiza profitabilității în istoric, atât la nivel de portofoliu, cât și defalcat pe linii de activitate și/ sau clase de active, inclusiv volatilitatea profiturilor și a activităților comerciale în raport cu profilul de risc de piață al instituției.

(6) De asemenea, în sensul alin. (2) lit. b), instituțiile de credit trebuie să facă distincția, pe de o parte, între veniturile din activități de tranzacționare și veniturile din alte activități decât cele de tranzacționare (comisioane sau taxe percepute clienților), iar, pe de altă parte, între profiturile/pierderile realizate și cele nerealizate. Pentru clasele de active și/sau expuneri care generează profituri sau pierderi anormale, instituțiile de credit evaluează profitabilitatea în comparație cu nivelul de risc asumat de către acestea pentru a identifica și a analiza posibile inconsecvențe. [GL SREP 2014 - 212,213,214]

(7) În sensul alin. (2) lit. c), la evaluarea riscului de concentrare de piață, instituțiile de credit trebuie să aibă în vedere gradul de risc de concentrare de piață la care acestea sunt expuse, fie datorită expunerilor la un singur factor de risc, fie datorită expunerilor la mai mulți factori de risc care sunt corelați. [GL SREP 2014 - pct.215]

(8) În sensul alin. (2) lit. d), instituțiile de credit trebuie să țină cont de rezultatele simulărilor de criză pentru a identifica orice surse de risc de piață, neidentificate anterior. [GL SREP 2014 - pct.217]

Art. 126[3] - Instituțiile de credit trebuie să aibă o strategie privind riscul de piață și un apetit la riscul de piață adecvate în raport cu modelul de afaceri, strategia generală privind riscul, apetitul general la risc, mediul pieței și rolul în sistemul financiar, precum și cu starea financiară, capacitatea de finanțare și adecvarea capitalului. [GL SREP 2014 - pct.219 lit.d)]

Art. 126[4] - Instituțiile de credit trebuie să dispună de o strategie solidă privind riscul de piață, clar formulată și formalizată, care să fie aprobată de organul de conducere și care: [GL SREP 2014 - pct.219, lit e,f,g,h]

a) prevede orientări pentru administrarea diferitelor instrumente și/sau portofolii cu risc de piață și susține luarea deciziilor pe bază de risc;

b) acoperă în general toate activitățile instituției de credit în cazul cărora riscul de piață este semnificativ;

c) ține cont de aspectele ciclice ale economiei și de modificările produse în componența pozițiilor cu risc de piață; și

d) este comunicată eficient întregului personal relevant.

Art. 126[5] - Instituțiile de credit trebuie să dispună de un cadru organizațional adecvat pentru funcțiile de administrare, măsurare, monitorizare și control al riscului de piață cu resurse umane și tehnice atât calitative, cât și cantitative, suficiente, care să îndeplinească următoarele condiții: [GL SREP 2014 - pct.220]

a) există linii clare de responsabilitate pentru asumarea, monitorizarea, controlul și raportarea riscului de piață;

b) există o separare clară în domeniul de activitate între compartimentul însărcinat cu inițierea tranzacțiilor (front office) și compartimentul responsabil cu alocarea, înregistrarea și decontarea tranzacțiilor (back office);

c) sistemul de control și monitorizare a riscului de piață este identificat în cadrul structurii organizatorice, este independent de domeniul de activitate din punct de vedere funcțional și ierarhic și este supus unui proces de verificare independent;

d) funcția de administrare, măsurare, monitorizare și control al riscurilor acoperă riscul de piață la nivelul întregii instituții și, în particular, la nivelul tuturor domeniilor în care riscul de piață poate fi asumat, diminuat sau monitorizat; și

e) personalul cu responsabilități în activitățile de piață (atât în activități economice, cât și în activități de administrare și de control) are aptitudini și experiență corespunzătoare.

Art. 126[6] - Politicile și procedurile instituțiilor de credit trebuie să fie solide și conforme cu strategia privind riscul de piață și să acopere cel puțin: [GL SREP 2014 - pct.222]

a) natura operațiunilor, instrumentelor financiare și piețelor în care instituția de credit își poate desfășura activitatea;

b) pozițiile care se includ în/ se exclud din portofoliul de tranzacționare în scopuri de reglementare;

c) politicile privind acoperirile interne;

d) definiția, structura și responsabilitățile birourilor de tranzacționare ale instituției de credit;

e) cerințele privind procesele de tranzacționare și de decontare;

f) procedurile pentru limitarea și controlarea riscului de piață;

g) cadrul prin care se asigură faptul că toate pozițiile evaluate la valoarea justă sunt supuse unor ajustări de evaluare prudentă în conformitate cu legislația relevantă, în mod specific cu Regulamentul delegat (UE) nr. 526/2014 al Comisiei cu privire la standardele tehnice de reglementare în vederea stabilirii marjei aproximative și a numărului limitat de portofolii mai mici pentru riscul de ajustare a evaluării creditului. Acest cadru trebuie să includă cerințe pentru poziții complexe, produse nelichide și produse evaluate cu ajutorul modelelor;

h) criteriile aplicate de către instituțiile de credit pentru a evita asocierea cu indivizi/grupuri implicate în activități frauduloase și alte infracțiuni; și

i) proceduri pentru activități și/sau produse de piață noi și analize de impact al acestora asupra profilului de risc general.

Art. 126[7] - Instituțiile de credit trebuie să dispună de sisteme de limitare pentru riscul de piață, care să îndeplinească cel puțin următoarele cerințe: [GL SREP 2014 - pct.228]

a) sunt prevăzute limite absolute și/sau încălcări posibile ale limitelor și descrierea clară a perioadei de timp și a împrejurărilor specifice în care sunt posibile astfel de încălcări ale limitelor ;

b) există o limită generală pentru activitățile de piață și limite specifice pentru subcategoriile principale de riscuri; după caz, aceasta trebuie să permită alocarea de limite pe portofolii, birouri, unități operaționale sau tipuri de instrumente; nivelul de detaliu trebuie să reflecte caracteristicile activităților instituției;

c) setul de limite (limite bazate pe indicatori de risc, limite noționale, limite de control al pierderii) stabilit de către instituția de credit este adaptat la dimensiunea și complexitatea activităților de piață ale acesteia;

d) sunt prevăzute proceduri pentru a informa permanent personalul cu atribuții de tranzacționare cu privire la limitele existente; și

e) sunt prevăzute proceduri adecvate pentru actualizarea limitelor în mod regulat.”

125. La articolul 128, după alineatul (2) se introduc două noi alineate, alineatele (3) și

(4), cu următorul cuprins:

„**(3)** Strategia instituției de credit privind riscul de rată a dobânzii asociat activităților din afara portofoliului de tranzacționare trebuie să reflecte în mod corect apetitul instituției de credit la riscul de rată a dobânzii și să fie în concordanță cu apetitul general la risc. [Ghid SREP-pct.309 lit.b]

(4) Strategia instituției de credit privind riscul de rată a dobânzii asociat activităților din afara portofoliului de tranzacționare trebuie să țină cont de aspectele ciclice ale economiei și de modificările rezultate în compoziția activităților afectate de riscul de rată a dobânzii asociat activităților din afara portofoliului de tranzacționare.” [Ghid SREP-pct.309 lit.e]

126. La articolul 166 alineatul (1), lit.b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„**b)** expunerea la riscul de concentrare și administrarea acestuia de către instituțiile de credit, inclusiv conformarea acestora cu cerințele din Partea a patra din *Regulamentul (UE) nr. 575/2013* și Titlul II, Capitolul II, Secțiunea a 2-a, paragraful „2.3 Riscul de concentrare” din prezentul regulament;”

127. La secțiunea a 2-a a capitolului II din titlul II, denumirea paragrafului 2.7 se modifică și va avea următorul cuprins: "2.7 Riscurile de lichiditate și finanțare".

128. La articolul 137, după alineatul (4) se introduc două noi alineate, alineatele (4^1) și (4^2), cu următorul cuprins:

“(4^1) Cadrul aferent strategiilor privind riscul de lichiditate și toleranței la riscul de lichiditate trebuie să fie integrat în mod adecvat în cadrul general privind apetitul la risc al instituțiilor de credit. [GL SREP 2014 - pct.400 lit.e)]

(4^2) Cadrul de administrare a riscului de lichiditate și de finanțare trebuie să fie coerent la nivel intern și să asigure un proces intern cuprinzător de evaluare a adecvării lichidității la riscuri, și trebuie să fie integrat în procesul mai general de administrare a riscurilor.” [GL SREP 2014 - pct.401 lit.d)]

129. După articolul 137 se introduce un nou articol, articolul 137^1, cu următorul cuprins:

“**Art. 137^1 - (1)** Instituțiile de credit trebuie să dispună de rezerve de lichiditate și capacitate de contrabalansare adecvate pentru a acoperi necesarul de lichiditate în decurs de o lună, precum și de-a lungul unor diferite orizonturi de timp, eventual de până la un an, inclusiv overnight. [GL SREP – 388 – primul paragraf]

(2) Rezerva de lichiditate și capacitatea de contrabalansare efective, inclusiv calitatea activelor lichide, trebuie să fie în concordanță cu toleranța la riscul de lichiditate a instituției de credit.” [GL SREP – 388 – lit. e]

130. După articolul 140[1] se introduce un nou articol, articolul 140[2], cu următorul cuprins:

„**Art. 140[2] -** Instituțiile de credit trebuie să dezvolte un sistem adecvat de stabilire a prețurilor de transfer în cadrul de control al riscului de lichiditate, care să răspundă cel puțin următoarelor cerințe: [GL SREP 2014 - pct.415 lit.a) - f)]

a) sistemul acoperă toate activitățile economice semnificative;

b) sistemul încorporează toate costurile, beneficiile și riscurile de lichiditate relevante;

c) mecanismul rezultat permite conducerii să asigure stimulente adecvate pentru administrarea riscului de lichiditate;

d) metodologia de stabilire a prețurilor de transfer și calibrarea acesteia sunt revizuite și actualizate în mod corespunzător în funcție de dimensiunea și complexitatea instituției de credit;

e) sistemul de stabilire a prețurilor de transfer și metodologia aferentă sunt comunicate personalului relevant; și

f) politica instituției privind încorporarea metodologiei de stabilire a prețurilor de transfer al fondurilor în cadrul intern de stabilire a prețurilor se folosește pentru a evalua și decide asupra tranzacțiilor cu clienții aferente ambelor părți ale bilanțului, de exemplu acordarea de împrumuturi și atragerea de depozite.”

131. La articolul 142, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (1[1]), cu următorul cuprins:

“**(1[1])** Sistemele informaționale deținute de instituțiile de credit trebuie să fie adecvate pentru identificarea și cuantificarea riscului de lichiditate și de finanțare, corespunzător cu dimensiunea, complexitatea, toleranța la risc și capacitatea de asumare a riscurilor a instituțiilor de credit.” [GL SREP – pct. 404 primul paragraf]

132. La articolul 145, după alineatul (1[1]) se introduce un nou alineat, alineatul (1[2]), cu următorul cuprins:

„**(1[2])** Planurile de finanțare pentru situații neprevăzute trebuie să reflecte în mod adecvat profilul

de risc specific de lichiditate și profilul de risc general al instituției de credit.” [GL SREP – PCT. 417 lit. b]

133. La articolul 145, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„**(3)** Planurile prevăzute la alin. (2) trebuie să aibă în vedere cel puțin sursele potențiale de finanțare în situații neprevăzute disponibile în cazul unei reduceri a ofertei din partea unor categorii diferite de contrapartide, inclusiv sumele disponibile estimate pentru diferitele surse de lichiditate și timpul estimat a fi necesar pentru a obține fonduri de la acestea.” [ESRB Recommendation – Rec B, pt1; GL SREP – PCT. 417 lit. d]

134. După articolul 145^1 se introduce un nou articol, articolul 145^2, cu următorul cuprins:

„**Art. 145^2 - (1)** Instituțiile de credit trebuie să asigure coerența și interacțiunea între simulările de criză pentru lichiditate, planurile pentru situații neprevăzute privind lichiditatea și indicatorii de avertizare timpurie pentru lichiditate. [GL SREP 2014 - pct.418 lit.a)]

(2) Instituțiile de credit trebuie să asigure corelarea cadrului de administrare a activității cu planul pentru situații neprevăzute privind lichiditatea, luând în considerare inclusiv coerența dintre planurile pentru situații neprevăzute privind lichiditatea și planurile instituției de credit privind continuitatea activității.” [GL SREP 2014 - pct.419]

(3) Totodată, la elaborarea planurilor pentru situații neprevăzute privind lichiditatea instituțiile de credit trebuie să aibă în vedere existența unor proceduri de prioritizare și escaladare cu detalierea timpului și a modului în care poate și trebuie activată fiecare măsură, precum și a unor politici și proceduri adecvate în ceea ce privește comunicarea atât în cadrul instituției de credit, cât și cu părțile externe ale acesteia. [SREP pct. 419 +ECB GL 54]

135. După articolul 148 se introduc nouă noi articole, articolele 148^1-148^9, cu următorul cuprins:

„**Art. 148^1 - (1)** Instituțiile de credit trebuie să evalueze riscul operațional pe toate liniile de activitate și operațiunile lor. [Ghid SREP – pct. 233]

(2) Instituțiile de credit trebuie să determine modul în care se poate materializa riscul operațional (pierdere economică, evenimente potențiale, pierderea veniturilor viitoare sau a câștigurilor) și trebuie să ia în considerare eventualul impact sub aspectul altor riscuri asociate (de exemplu cazuri la limita dintre riscul operațional și riscul de credit, riscul operațional și riscul de piață). [Ghid SREP-pct.233]

Art. 148[2] - Instituțiile de credit trebuie să evalueze importanța riscului operațional asociat serviciilor și activităților externalizate, precum și modul în care acestea pot afecta capacitatea instituției de credit de a procesa tranzacții și/sau furniza servicii sau pot atrage răspunderea legală pentru daune provocate terților (de exemplu clienți sau alte părți interesate). [Ghid SREP- pct.234]

Art. 148[3] - Cu ocazia evaluării și administrării riscului operațional, instituțiile de credit trebuie să ia în considerare și:

a) riscul reputațional, datorită influenței semnificative exercitată de cele două tipuri de risc unul asupra altuia, pentru a identifica orice posibile efecte secundare ce pot apărea ca urmare a manifestării acestora (de exemplu, majoritatea evenimentelor de risc operațional au un impact puternic sub aspectul reputației). [Ghid SREP- pct.235 lit.a + pct. 271]

b) riscul de model materializat în riscul de pierderi asociat dezvoltării, implementării sau utilizării neadecvate de modele de către instituție pentru procesul decizional (de exemplu, stabilirea prețurilor produselor, evaluarea instrumentelor financiare, monitorizarea limitelor de risc etc.)

Art. 148[4] - Instituțiile de credit, pe baza unei evaluări a dimensiunii și organizării interne, precum și a naturii, sferei și complexității activităților acesteia, trebuie să identifice, distinct pe linii de activitate, entități juridice, arii geografice și categorii de risc operațional, sursele riscului operațional la care sunt expuse ținând cont cel puțin de:

a) strategia principală pentru riscul operațional și toleranța la riscul operațional;

b) specificul activității, mediul de afaceri și cel extern, inclusiv localizarea geografică, în care instituția de credit își desfășoară activitatea;

c) cerința de fonduri proprii pentru riscul operațional (identificată prin abordarea de bază, abordarea standard sau abordarea avansată de evaluare) comparativ cu cerința de fonduri proprii totale și capitalul intern alocat pentru riscul de operațional comparativ cu capitalul intern total, inclusiv tendințele istorice și previziuni, dacă sunt disponibile;

d) nivelul și modificările intervenite în venitul brut, activele și pierderile asociate riscului operațional în ultimii câțiva ani;

e) evenimente recente semnificative în situația instituției de credit (de exemplu fuziuni, achiziții, cesiuni și restructurări), care pot determina o schimbare a profilului de risc operațional al instituției de credit pe termen scurt sau pe termen mediu și lung (de exemplu,

pentru că sistemele, procesele și procedurile nu ar corespunde pe deplin politicilor pe termen scurt, în domeniul administrării riscurilor, ale întreprinderii-mamă);

f) modificări ale elementelor semnificative ale sistemelor și/sau proceselor informatice care pot determina o schimbare a profilului de risc operațional (de exemplu, pentru că un sistem informatic nou sau schimbat nu a fost testat corect sau pentru că o instruire insuficientă asupra sistemelor/proceselor și procedurilor noi ar putea duce la erori);

g) cazuri de nerespectare a cadrului legal și de reglementare aplicabil sau a regulamentelor interne - raportate de către auditori externi și funcția de audit intern sau făcute cunoscute prin intermediul media;

h) planurile de afaceri și schemele de stimulare și remunerare agresive care ar putea crește riscul de neconformitate, eroare umană și abaterile în serviciu ale angajaților (de exemplu, sub aspectul obiectivelor de vânzare, al reducerii numărului de angajați etc.);

i) complexitatea proceselor și a procedurilor, a produselor (vândute clienților sau tranzacționate) și sistemelor informatice, în măsura în care acestea pot genera erori, întârzieri, specificații greșite, breșe de securitate etc.; și

j) practicile instituției de credit privind monitorizarea calității serviciilor externalizate și expunerea globală la risc față de furnizorii de servicii de externalizare conform cerințelor privind condițiile de externalizare a activităților instituției de credit de la art. 231-243. [Ghid SREP-pct.239-240, 241]

Art. 148[5] - Instituțiile de credit trebuie să dezvolte baze de date precise și complete cu pierderile și evenimentele din riscul operațional, care să evidențieze frecvența și gravitatea evenimentelor la care acestea sunt expuse. [Ghid SREP- pct. 246-247]

Art. 148[6] - La solicitarea BănciiNaționale a României –Direcția Supraveghere, instituțiile de credit trebuie să fie capabile să clasifice evenimentele de risc operațional în conformitate cu art. 324 din *Regulamentul (UE) nr. 575/2013,* indiferent de abordarea adoptată de acestea pentru stabilirea cerințelor de fonduri proprii pentru riscul operațional. [SREP 236]

Art. 148[7] - (1) Evaluarea riscului operațional realizată de instituțiile de credit trebuie să acopere toate subcategoriile de risc operațional (definite pe tipuri de evenimente și defalcări suplimentare ale acestor tipuri de evenimente) și să identifice determinanții de risc asociați fiecăreia dintre acestea, precum și să acorde o atenție sporită unor subcategorii de risc ținând seama atât de impactul individual al fiecăruia, cât și impactul conjugat al acestora asupra expunerii instituției

de credit la riscul operațional, cum ar fi:

a) riscul de conduită;

b) riscul asociat sistemelor;

c) riscul de model. [Ghid SREP – pct. 244, 251-252]

(2) În sensul alin. (1) lit. a), instituțiile de credit evaluează relevanța și importanța expunerii la riscul de conduită ca parte a riscului juridic inclus în riscul operațional și, în mod specific, la riscul aferent cel puțin următoarelor:

a) posibilă vânzare abuzivă de produse, atât pe piața persoanelor fizice, cât și pe piața persoanelor juridice, inclusiv includerea unor clauze abuzive în contractele încheiate;

b) posibilă vânzare încrucișată condiționată de produse persoanelor fizice cum ar fi pachete de conturi bancare sau produse suplimentare de care clienții nu au nevoie);

c) potențiale conflicte de interese în desfășurarea activității;

d) obstacole la înlocuirea de produse financiare pe perioada de valabilitate a acestora și/sau a schimbării furnizorilor de servicii financiare;

e) canale de distribuție proiectate în mod defectuos, care pot favoriza apariția unor conflicte de interese;

f) reînnoiri automate de produse sau penalități la ieșire; și/sau

g) procesarea inechitabilă a reclamațiilor clienților. [Ghid SREP-pct.253]

(3) În sensul alin. (1) lit. b), instituțiile de credit trebuie să dispună de politici și procese ITC adecvate, prin care să identifice, evalueze, monitorizeze și administreze riscurile aferente tehnologiei informației și comunicațiilor.

(4) În sensul alin. (1) lit. c), instituțiile de credit identifică și evaluează expunerea la riscul de model asociat utilizării modelelor interne în domeniile sale principale de activitate și operațiuni [Ghid SREP- pct.262], ținând cont de măsura în care și scopurile pentru care instituția de credit utilizează modele interne în procesul de luare a deciziilor (cum ar fi, de exemplu, pentru evaluarea activelor, pentru stabilirea prețurilor, pentru strategiile de tranzacționare, pentru acordarea de credite, pentru administrarea riscurilor, pentru alocarea capitalului), precum și de importanța economică a acestor decizii. [Ghid SREP- pct. 263]

(5) În scopul alin. (4), instituțiile de credit trebuie să identifice activitățile pentru care utilizează modele în mod semnificativ și să analizeze domeniile în care folosește modele în mod extensiv și

pe scară largă cum ar fi tranzacționarea cu instrumente financiare, cuantificarea și administrarea riscurilor și alocarea de capital (inclusiv politici de împrumut și stabilirea prețurilor produselor).

(6) În aplicarea alin. (1) lit. c), planurile strategice ale instituţiei de credit trebuie să includă programe ample de formare profesională pentru a facilita personalului, precum și organului de conducere, înțelegerea și administrarea corespunzătoare a riscului de model;

(7) În aplicarea alin. (1) lit. c), indiferent de abordarea adoptată pentru a determina fonduri proprii necesare, instituțiile de credit trebuie să implementeze un mecanism de control al modelelor interne folosite pentru procesul decizional, care să cuprindă cel puțin calibrarea parametrilor de piață, validarea internă sau back-testingul, contraverificări cu raționamente profesionale și să includă, de asemenea, un proces de aprobare internă a modelului. [Ghid SREP- pct.264,265,lit.a)]

(8) În aplicarea alin. (1) lit. c), instituțiile de credit trebuie să adopte o utilizare prudentă a modelelor (prin creșterea sau scăderea parametrilor relevanți în funcție de direcția pozițiilor etc.) dacă are cunoștință despre deficiențe ale modelului sau despre evoluțiile economice și ale pieței [SREP 265 lit. b]

Art. 148[8] - Pentru scopurile art. 160 alin. (1), instituțiile de credit implementează strategii, procese și mecanisme adecvate pentru administrarea riscului reputațional, care asigură cel puțin:

a) instituirea de politici și procese formalizate pentru identificarea, administrarea și monitorizarea acestui risc și dacă aceste politici și procese sunt proporționale cu dimensiunea și relevanța sa în sistem;

b) abordarea riscului într-o manieră prudentă (de exemplu, prin stabilirea de limite sau solicitarea aprobării pentru alocarea de capital în anumite țări, sectoare sau către anumite persoane), și/sau adecvarea planurilor sale pentru situații neprevăzute din perspectiva soluționării în mod proactiv a problemelor reputaționale în eventualitatea unei crize;

c) realizarea de simulări de criză sau analize pe bază de scenariu pentru a evalua orice efecte secundare ale riscului reputațional (de exemplu, lichiditate, costuri de finanțare);

d) luarea de măsuri în sensul protejării mărcii sale prin campanii de comunicare prompte în cazul în care apar anumite evenimente care îi pot pune în pericol reputația ; și

e) luarea în considerare a impactului potențial al strategiei și planurilor sale de afaceri și al conduitei sale asupra reputației sale. [Ghid SREP- pct. 286 lit.a-e]

Art. 148[9] - **(1)** În sensul art 160 alin. (1), evaluarea riscului reputațional trebuie să ia în

considerare atât factori interni, cât și factori externi sau evenimente care pot genera îngrijorări din perspectiva reputației și să reflecte cel puțin următoarele aspecte:

a) numărul de sancțiuni aplicate de organismele oficiale în cursul anului (nu numai cele aplicate de autoritățile competente, ci și sancțiuni asociate cu plata taxelor sau alte acorduri);

b) campanii media și inițiative ale asociațiilor de consumatori care contribuie la deteriorarea percepției publice asupra instituției și a reputației acesteia;

c) numărul și evoluțiile legate de reclamațiile clienților;

d) evenimentele negative care afectează entitățile din același sector de activitate atunci când acestea sunt asimilate de către public cu întregul sector financiar sau cu un grup de instituții;

e) angajarea în activități ce au legătură cu sectoare care nu sunt percepute bine de către public (de exemplu, industria armamentului, țări aflate sub embargo etc.) sau cu persoane și țări de pe listele de sancțiuni (de exemplu, listele Oficiului Statelor Unite pentru controlul activelor străine – OFAC); și

f) indicatori „de piață” disponibili (de exemplu, scăderile de rating sau fluctuațiile prețului acțiunilor pe parcursul anului).[SREP 270]

(2) Instituțiile de credit trebuie să evalueze importanța expunerii la riscul reputațional și modul în care expunerea la riscul reputațional este asociată cu expunerea la alte riscuri (și anume riscul de credit, de piață, operațional și de lichiditate) pentru a identifica orice posibile efecte secundare în orice direcție (de la riscul reputațional către alte riscuri și invers).” [SREP 271]

136. La articolul 149, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Instituțiile de credit trebuie să aplice politici și procese pentru evaluarea și administrarea expunerii la riscul operațional, inclusiv la riscul de model și riscul reputațional și care acoperă evenimentele cu frecvență redusă și impact negativ potențial major.”

137. După articolul 151 se introduce un nou articol, articolul 151[1], cu următorul cuprins:

„Art. 151[1] - (1) Instituțiile de credit trebuie să dispună de un cadru solid și măsuri de protecție sigure pentru diminuarea riscului operațional, conform cu toleranța la riscul operațional și strategia sa privind administrarea riscului operațional.

(2) În sensul alin. (1), instituțiile de credit trebuie să dispună de proceduri interne de control și alte practici (cum ar fi, politici de conduită) care vizează diminuarea expunerilor la riscul

operațional și menținerea acestora în limitele acceptabile pentru instituție, în concordanță cu parametrii stabiliți de către organul de conducere, precum și cu nivelul de toleranță la risc al instituției. [SREP 282]

(3) Instituțiile de credit trebuie să dispună de politici și proceduri adecvate pentru administrarea riscului operațional, inclusiv a riscului rezidual după aplicarea tehnicilor de diminuare. Instituțiile de credit trebuie să se asigure că:

a) astfel de politici sunt adecvate pentru natura și complexitatea activităților instituției și sunt în linie cu strategia instituției de credit, și permit o înțelegere clară a riscului operațional inerent diferitelor produse și activități din sfera de aplicare a instituției;

b) astfel de politici sunt formalizate în mod clar și sunt comunicate și aplicate în mod coerent în cadrul instituției, iar în cazul grupurilor bancare, sunt aplicate în mod coerent la nivelul grupului și permit administrarea corespunzătoare a riscurilor; [SREP 277]

c) astfel de politici și proceduri acoperă toate aspectele legate de administrarea, cuantificarea și controlul riscului operațional, inclusiv, în cazul în care sunt relevante, colectarea datelor despre pierderi, metodologii de cuantificare, tehnici de diminuare (de exemplu, polițe de asigurare), tehnici de analiză cauzală pentru evenimente, limite și toleranțe de risc operațional, precum și abordarea excepțiilor de la aceste limite și toleranțe;

d) iau măsuri pentru evaluarea și diminuarea riscurilor operaționale în contextul unor procese noi de aprobare implementate pentru produse, procese și sisteme;

e) este promovată o cultură de administrare a riscului operațional în cadrul instituției și la nivelul grupului prin instruire și stabilirea de obiective pentru reducerea pierderii operaționale.

138. Articolul 152 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 152 - Strategiile, politicile și procesele de administrare a riscului operațional trebuie să includă toate aspectele principale ale riscului operațional, care sunt predominante în activitățile pe care instituția de credit le desfășoară, inclusiv în mod anticipativ în cadrul planului strategic, și să acopere perioade în care riscul operațional ar putea crește.” [Core Principles 2012, principiul 25, Essential criteria nr.1, a doua teză+ SREP 274 (d)]

139. Articolul 153 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 153 - (1) Strategiile, politicile și procesele de administrare a riscului operațional ale instituției de credit trebuie aprobate și revizuite periodic, cel puțin o dată pe an, de către organul de conducere.” [Core Principles 2012, principiul 25, Essential criteria nr.2 + SREP 277 lit. a]

(2) Elaborarea și implementarea politciilor și procedurilor de administrare a rsicului operațional intră în responsabilitatea conducerii superioare a instituției de credit.” (SREP 277 lit. b)

140. După articolul 154 se introduc două noi articole, articolele 154[1] -154[2], cu următorul cuprins:

„Art. 154[1] - (1) Instituțiile de credit trebuie să implementeze un cadru organizațional solid și eficace în privința administrării riscului operațional.

(2) În sensul alin. (1), instituțiile de credit trebuie să se asigure că:

a) există linii clare de responsabilitate pentru identificarea, analiza, evaluarea, diminuarea, monitorizarea și raportarea riscului operațional;

b) sistemele de control și monitorizare a riscului operațional sunt supuse unei analize independente și există o distincție clară între persoanele care își asumă riscurile și responsabilii cu administrarea riscurilor, între acestea și funcțiile de control intern și supraveghere a riscurilor;

c) funcția de administrare, cuantificare și control al riscurilor acoperă riscul operațional la nivelul întregii instituții (inclusiv sucursalele) în mod integrat, indiferent de abordarea de cuantificare adoptată pentru a stabili nivelul minim de fonduri proprii, precum și funcțiile externalizate și alte activități; și

d) cadrul pentru administrarea riscului operațional dispune de resurse umane și tehnice suficiente și corespunzătoare calitativ. [SREP 276]

Art. 154[2] - (1) Instituțiile de credit trebuie să implementeze un cadru adecvat pentru identificarea, evaluarea, cuantificarea și monitorizarea riscului operațional în acord cu dimensiunea și complexitatea instituției și care să respecte dispozițiile cadrului legal și de reglementare european și național aplicabil în domeniul cerințelor minime privind fondurile proprii.

(2) În sensul alin. (1), instituțiile de credit trebuie:

a) să implementeze procese și proceduri eficace pentru identificarea și evaluarea cuprinzătoare a expunerii la riscul operațional (de exemplu, autoevaluări pentru identificarea și controlul riscurilor RCSA) și pentru depistarea și clasificarea precisă a evenimentelor relevante (colectarea datelor despre pierderi), inclusiv a cazurilor la limita cu alte riscuri (de exemplu, pierderea din credite cauzată sau amplificată de un eveniment de risc operațional); în acest sens, instituția trebuie să identifice factorii principali care determina pierderi

operaționale și să utilizeze aceste informații pentru scopurile administrării riscului operațional;

b) să dețină sisteme informaționale și metodologii adecvate pentru a cuantifica sau a evalua riscul operațional, care respectă cel puțin cerințele privind stabilirea fondurilor proprii minime relevante, astfel cum este prevăzut în legislația UE relevantă și în legislația de implementare a acesteia la nivel național (de exemplu, pentru abordările standardizate, corelarea elementelor relevante de profit și pierderi cu cele opt linii de activitate reglementate; pentru abordarea avansată de evaluare serii de intervale, tratamentul protecției prin asigurare, corelație etc.);

c) să pună în aplicare simulări de criză și analize pe bază de scenariu adecvate, după caz, pentru a înțelege impactul evenimentelor operaționale adverse asupra profitabilității și fondurilor proprii ale acesteia, ținând cont totodată și de un eventual eșec al procedurilor interne de control și a tehnicilor de diminuare; aceste analize trebuie să fie coerente cu procesele și procedurile pentru identificarea și evaluarea expunerii la riscul operațional, prevăzute la lit.a).

d) să se asigure că organul de conducere al instituției înțelege ipotezele care stau la baza sistemului de cuantificare și că acesta are cunoștință de gradul de risc de model relevant;

e) să stabilească și să implementeze un sistem de monitorizare continuă și eficace a expunerilor la riscul operațional în cadrul instituției, inclusiv a activităților externalizate și a produselor și sistemelor noi, cel puțin, prin intermediul unor indicatori specifici (de exemplu, indicatori cheie de risc și de control - KRI) și al unor factori declanșatori relevanți pentru a asigura emiterea de alerte timpurii eficace;”[Ghid SREP pct.278]

141. Articolul 156 se modifică și va avea următorul cuprins :

„**Art. 156 -** Instituțiile de credit trebuie să aibă implementate sisteme informaționale adecvate și eficace, pentru monitorizarea riscului operațional, colectarea și analizarea datelor aferente riscului operațional, cât și facilitarea unor raportări adecvate, inclusiv raportarea rezultatelor simulărilor de criză, către organul de conducere și la nivel de linie de activitate, în vederea susținerii unei administrări proactive a riscului operațional.” [Core Principles 2012, principiul 25, Essential criteria nr.6 + SREP 278 (g)]

142. După articolul 156 se introduce un nou articol, articolul 156[1], cu următorul cuprins:

„**Art. 156[1] -** Pentru scopurile art. 168 alin. (1), instituțiile de credit trebuie să se asigure că:

a) sfera de aplicare acoperită de funcțiile de control intern ale instituției include toate entitățile consolidate și locațiile geografice;

b) dispun de proceduri și practici interne de control adecvate pentru a asigura raportarea promptă a încălcărilor și a derogărilor de la politici, proceduri și limite la nivelul corespunzător de conducere pentru luarea de măsuri, precum și către autoritățile competente, după caz." [SREP 282]

143. La articolul 171 alineatul (1), litera g) se modifică şi va avea următorul cuprins:

„g) Instituţiile de credit trebuie să stabilească raporturile adecvate dintre componentele fixă şi variabilă ale remuneraţiei totale, pentru care se aplică principiul potrivit căruia componenta variabilă nu trebuie să depăşească 100 % din componenta fixă a remuneraţiei totale pentru fiecare angajat. [Art.94 alin.(1) lit.g) din Directiva 2013/36/UE] Instituţiile de credit pot să aplice o rată de actualizare la maximum 25% din remuneraţia variabilă totală, cu condiţia ca aceasta să fie plătită sub formă de instrumente care sunt amânate la plată pe o perioadă de cel puţin 5 ani. " [Art.94 alin.(1) lit.g), pct.iii din Directiva 2013/36/UE - exercitare opțiune națională potrivit scrisorii DS nr. VI/2/12008/14.08.2014]

144. La articolul 171 alineatul (1), litera l), pct.(ii) se modifică şi va avea următorul cuprins:

„(ii) atunci când este posibil, alte instrumente în sensul art. 52 sau art. 63 din *Regulamentul (UE) nr. 575/2013* sau alte instrumente care pot fi integral convertite în instrumente de tipul celor incluse în fondurile proprii de nivel 1 de bază sau reduse care, în fiecare caz, să reflecte corespunzător, pe o bază continuă, calitatea creditului aferentă instituţiei de credit şi care să fie adecvate pentru a fi utilizate în scopul remuneraţiei variabile, potrivit *Regulamentului Delegat (UE) nr. 527/2014 al Comisiei de completare a Directivei 2013/36/UE a Parlamentului European şi a Consiliului în ceea ce priveşte standardele tehnice de reglementare referitoare la specificarea claselor de instrumente care reflectă în mod corespunzător calitatea creditului instituţiei în condiţii de asigurare a continuităţii activităţii şi care sunt adecvate pentru a fi utilizate în scopul remuneraţiei variabile*. [Art.94 alin.(1) lit.l) din Directiva 2013/36/UE; Regulamentul Delegat (UE) nr. 527/2014 al Comisiei]"

145. La articolul 173, alineatul (1) se abrogă.

146. La articolul 173, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„ (3) Comitetul de remunerare este responsabil cu pregătirea deciziilor privind remunerarea, inclusiv a deciziilor care au implicaţii din perspectiva riscului şi administrării riscului în instituţia

de credit în cauză şi care trebuie luate de organul de conducere. La pregătirea unor astfel de decizii, comitetul de remunerare trebuie să ia în considerare interesele pe termen lung ale acţionarilor, investitorilor şi ale altor deţinători de interese în instituţie, precum şi interesul public.” (pct. 49 din GL 2015/22 privind politicile și practicile de remunerare referitor la cerința de independență)

147. La articolul 173, după alineatul (3) se introduc patru noi alineate, alineatele (4) - (7), cu următorul cuprins:

„(4) Preşedintele şi membrii comitetului de remunerare trebuie să fie membri ai organului de conducere care nu exercită nicio funcţie executivă în cadrul instituţiei de credit în cauză.

(5) În cadrul instituțiilor de credit G-SII și O-SII, majoritatea membrilor comitetului de remunerare, inclusiv președintele, trebuie să fie independenți.

(6) În cadrul instituțiilor de credit, altele decât cele prevăzute la alin. (5), considerate semnificative de către Banca Națională a României sau potrivit legii, comitetul de administrare a riscurilor trebuie să fie compus dintr-un număr suficient de membri independenți. În măsura în care este posibil, președintele comitetului de administrare a riscurilor trebuie să fie un membru independent.

(7) Membrii comitetului de remunerare trebuie să dispună, la nivel colectiv, de cunoștințe, aptitudini și experiență profesională adecvate cu privire la politicile și practicile de remunerare, administrarea riscurilor și activitățile de control, în special cu privire la mecanismul pentru alinierea structurii remunerării la profilurile de risc și de capital ale instituțiilor de credit.” (pct. 50 din GL 2015/22 privind politicile și practicile de remunerare)

148. La titlul II capitolul IV, denumirea secțiunii a 6-a se modifică și va avea următorul cuprins: "Simulările de criză din cadrul procesului intern de evaluare a adecvării capitalului și lichidității la riscuri".

149. După articolul 204 se introduce un nou articol, articolul 204[1], cu următorul cuprins:

„**Art. 204[1] - (1)** Instituțiile de credit trebuie să asigure că programele de simulări de criză de care dispun sunt adecvate în ceea ce privește selecția scenariilor relevante, ipotezele subiacente, metodologiile și infrastructura, precum și în ceea ce privește utilizarea rezultatelor simulărilor de criză. [GL SREP 2014 - pct. 103]

(2) În sensul alin. (1) trebuie îndeplinite cel puțin următoarele cerințe: [GL SREP 2014 - pct. 103

lit.a) – d)]

a) simulările de criză sunt integrate în cadrul de administrare a riscurilor al instituției de credit;

b) instituția de credit dispune de capacitatea și infrastructura, inclusiv datele, care să permită implementarea programului de simulare de criză la nivelul liniilor de activitate și al entităților, precum și la nivelul grupului, după caz;

c) organul de conducere al instituției de credit este implicat în programele de simulare de criză; și

d) simulările de criză și rezultatele acestora sunt integrate în procesul decizional din cadrul instituției de credit."

150. La articolul 205, alineatele (1), (3) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„**(1)** Instituțiile de credit trebuie să evalueze fiabilitatea planificării capitalului și lichidității pe baza rezultatelor simulărilor de criză. [CEBS Guidelines on Stress Testing – GL 32 – Guideline 16; EBA 2017 Draft GL on stress testing – pct.188]

(3) În sensul alin.(1), simulările de criză trebuie să fie anticipative, să acopere aceeași perioadă de timp ca ICAAP și ILAAP (în cazul ICAAP trebuie să acopere o perioadă de cel puțin trei ani), să fie actualizate cel puțin la fel de frecvent ca și ICAAP și ILAAP și să reflecte toate entitățile pentru care sunt necesare ICAAP și ILAAP la nivel de grup. [CEBS Guidelines on Stress Testing – GL 32 – pct. 87; EBA 2017 Draft GL on stress testing – pct.189 lit.c) - d); EBA GL SREP – pct. 413 lit. d]

(4) Scenariile utilizate pentru simulările de criză aferente planificării capitalului și lichidității trebuie să ia în considerare toate riscurile semnificative relevante la care instituția de credit este expusă." [CEBS Guidelines on Stress Testing – GL 32 – pct. 88; EBA 2017 Draft GL on stress testing – pct.189 lit.a); EBA GL SREP – pct. 413 lit. c]

151. La articolul 206, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"**(1)** Simulările de criză din cadrul ICAAP și ILAAP trebuie să fie în concordanță cu apetitul la risc și strategia instituției de credit și să conțină acțiuni credibile de diminuare întreprinse de conducerea superioară. [CEBS Guidelines on Stress Testing – GL 32 – Guideline 17; EBA 2017 Draft GL on stress testing – pct.190 +194]

(2) În sensul alin. (1), ipotezele utilizate în simulările de criză aferente planificării capitalului și lichidității trebuie să fie precise în raport cu posibilul comportament al instituției de credit în

timpul unei crize și trebuie să fie în concordanță cu apetitul la risc formulat și cu strategia de afaceri a acesteia.” [CEBS Guidelines on Stress Testing – GL 32 – pct. 90]

152. La articolul 206, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (1^1), cu următorul cuprins:

“**(1^1)** Instituțiile de credit trebuie să asigure că există o legătură clară între apetitul lor la risc, strategia de afaceri și simulările de criză aferente proceselor menționate la alin.(1).” [EBA 2017 Draft GL on stress testing – pct.190]

153. După articolul 212 se introduc două noi articole, articolul 212^1 și articolul 212^2, cu următorul cuprins:

„**Art. 212^1 -** Instituțiile de credit trebuie să efectueze simulări de criză pentru a identifica orice surse de risc de credit neidentificate anterior, cum ar fi cele specifice jurisdicţiei în care acestea îşi desfăşoară activitatea, stadiului în care se află ciclul economic, cele asociate variațiilor calității creditului, concentrărilor creditelor, valorii garanțiilor reale și expunerii din credite, într-o perioadă de criză. [GL SREP 2014 - pct. 178, GL 03 – ICAAP8 lit.c –art. 75(5) – Actualul Regulament 5]

154. La articolul 221, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

“**(2)** În sensul alin. (1), instituțiile de credit trebuie să aibă în vedere perioade de timp cuprinse între o zi – overnight și cel puțin 12 luni, inclusiv pe parcursul zilei – intraday. De exemplu, perioada de timp poate să fie împărțită astfel: un orizont de timp scurt (de până la 30 de zile) caracterizat de condiții de criză foarte severă și un orizont de timp mai lung (între 3 și 12 luni) caracterizat de condiții de criză severă, dar mai persistentă.” [Draft 2017 EBA GL on stress testing, pct 155]

155. La articolul 221, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (2^1), cu următorul cuprins:

„**(2^1)** Instituțiile de credit trebuie să se asigure că amploarea și frecvența simulărilor de criză sunt adecvate pentru natura și complexitatea instituției de credit, expunerile sale la riscul de lichiditate și importanța relativă a acesteia în sistemul financiar.” [GL SREP – 2014 – pct. 413 lit. a]

156. După articolul 222 se introduce un nou articol, articolul 222^1, cu următorul cuprins:

“**Art. 222^1 - (1)** Ipotezele aferente simulărilor de criză privind lichiditatea trebuie să aibă în

vedere aspecte precum: [GL SREP 2014 - pct. 412 lit.a) – j)]

a) retragerea depozitelor retail;

b) reducerea finanțării garantate și negarantate de tip wholesale;

c) corelarea dintre piețele de finanțare și diversificarea pe diferite piețe;

d) expuneri extrabilanțiere contingente suplimentare;

e) termenele de finanțare, de exemplu în cazul în care furnizorul de finanțare are opțiuni de cumpărare;

f) impactul unei deteriorări a ratingului de credit al instituției de credit;

g) convertibilitatea în monedă străină și accesul la piețe de schimb valutar;

h) capacitatea de transfer a lichidităților între entități, sectoare și țări;

i) estimări ale creșterii bilanțiere viitoare; și

j) o cerință implicită pentru instituția de credit, în contextul riscului reputațional, de a transfera active și de a extinde sau a menține alte forme de suport de lichiditate.

(2) Instituțiile de credit trebuie să integreze rezultatele simulărilor de criză în procesele de planificare strategică pentru lichiditate și finanțare, inclusiv în planul de redresare privind lichiditatea.” [GL SREP 2014 - pct. 413 lit.b)]

157. La articolul 240 alineatul (1), litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

„ c) stabilirea termenilor și condițiilor de realizare a activității externalizate, inclusiv a cerințelor privind furnizorul extern și calitatea serviciilor prestate de acesta, precum și a criteriilor de alegere a furnizorului extern, cu luarea în considerare a unor standarde etice adecvate sau a unui cod de conduită.” (pct.93 din GL 11/2017)

158. La articolul 491, alineatul (3) se modifică şi va avea următorul cuprins:

„(3) Conducerea superioară poate delega anumite atribuţii către persoanele care deţin funcţii-cheie şi care ocupă o poziţie adecvată în cadrul instituţiei de credit, rămânând responsabilă pentru elaborarea, dezvoltarea şi implementarea cadrului aferent abordării bazate pe modele interne de rating, precum şi pentru cunoaşterea generală a acestui cadru.” (modificare în scop de a asigura corelare cu alte prevederi din Reg nr. 5/2013)

159. Articolele 674 și 675 se abrogă.

160. Articolul 676 se modifică şi va avea următorul cuprins:

„**Art. 676 - (1)** Rapoartele menţionate la art. 672 – 673, întocmite de instituţiile de credit şi asumate de organele de conducere ale acestora, trebuie să fie transmise Băncii Naţionale a României – Direcţia supraveghere în termen de 4 luni de la încheierea exerciţiului financiar.(modificare termen conform solicitării DS nr. VI/1/8782/09.06.2016 în vederea facilitării cooperării cu alte autorități competente)

(2) În cazul caselor centrale ale cooperativelor de credit, prevederile referitoare la transmiterea de raportări către Banca Națională a României, prevăzute de prezentul regulament, se aplică în mod corespunzăror și la nivelul rețelei cooperatiste.”

161. Articolul 681 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 681. – Anexele nr. 1 – 10 fac parte parte integrantă din prezentul regulament.”

162. După articolul 682 se introduce articolul 683 cu următorul conținut:

„**Art. 683. - (1)** Evaluările și reevaluările privind adecvarea membrilor organului de conducere și a persoanelor care dețin funcții-cheie aflate în curs la data intrării în vigoare a Capitolului I^1 al Titlului II din prezentul regulament se realizează în conformitate cu cerințele în vigoare la momentul inițierii acestora.

(2) În termen de 3 ani de la data intrării în vigoare a Capitolului I^1 al Titlului II din prezentul regulament membrii organului de conducere și persoanele care dețin funcții-cheie aflate în exercitarea responsabilităților au obligația de a se conforma noilor cerințe privind adecvarea cuprinse în respectivul capitol.

(3) Dispozițiile alin. (2) nu se aplică în cazul îndeplinirii criteriilor pentru evaluarea reputației, onestității și integrității.

(4) Instituțiile de credit și Banca Națională a României efectuează, până la expirarea termenului prevăzut la alin. (2), evaluările și/sau reevaluările privind adecvarea membrilor organului de conducere și a persoanelor care dețin funcții-cheie aflate în exercitarea responsabilităților în scopul încadrării în prevederile Capitolului I^1 al Titlului II din prezentul regulament.

(5) Instituțiile de credit au obligația de a se conforma cu dispozițiile art. 67^{61} alin. (2) în termen de 1 an de la data intrării în vigoare a Capitolului I^1 al Titlului II din prezentul regulament.

(6) Politicile şi procedurile prevăzute în Capitolul I^1 al Titlului II din prezentul sunt elaborate sau, după caz, completate sau modificate de către instituțiile de credit în termen de maximum 90 de zile de la data intrării în vigoare a respectivului capitol.

Art. II. Ori de câte ori prin alte reglementări emise de Banca Națională a României se face trimitere la sintagma "persoane cu funcție de conducere de nivel mediu a unor activități",

trimiterea se consideră a fi făcută la sintagma "persoane care dețin funcții-cheie" definite de Regulamentul nr. 5/2013 privind cerințe prudențiale pentru instituțiile de credit, cu modificările şi completările ulterioare.

Art. III. Prezentul regulament se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Preşedintele Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a României,

Mugur Constantin Isărescu

Bucureşti, XX xxxxx 2019.

Nr. XX.